

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΟΥ ΠΟΕΣΕ
ΓΙΑ ΤΟ 2007**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Περιεχόμενα.....	2
Συντομογραφίες.....	3
Εισαγωγή.....	5
Οργάνωση και διαχείριση των επισήμων ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές.....	7
<u>A. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ</u>	7
• <u>ΤΡΟΦΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ</u>	7
• <u>ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ</u>	28
• <u>ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ</u>	51
• <u>ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΠΟΠ) – ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΞΗΣ (ΠΓΕ)</u>	59
• <u>ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ</u>	62
• <u>ΖΩΙΚΑ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ</u>	68
<u>B. ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ</u>	71
<u>Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ</u>	87
• <u>ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΖΩΟΝΟΣΟΙ</u>	87
• <u>ΤΕΧΝΗΤΗ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΟΙΣΤΡΟΥ</u>	100
• <u>ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΖΩΩΝ</u>	103
• <u>ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ</u>	107
<u>Δ. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ</u>	109
<u>E. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ</u>	113
• <u>ΥΠΟΔΕΙΜΜΑΤΑ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ</u>	113
• <u>ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ</u>	117
• <u>ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΦΥΤΑ ΚΑΙ ΣΠΟΡΟΙ</u>	122
Ρυθμίσεις για επιθεώρηση (audit) αρμόδιων αρχών.....	124
Συνολικές επιδόσεις επισήμων ελέγχων.....	139

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΠΟΕΣΕ	Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων
ΑΑ	Αρμόδια Αρχή
ΑΣΕΠ	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
ΓΔΔΥ	Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας
ΓΔΖΠ	Γενική Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής
ΓΔΚ	Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής
ΓΤΟ	Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί
ΓΧΚ	Γενικό Χημείο Κράτους
ΔΑΑΓΝΑ	Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης – Γεωργίας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΔΕΖΠ	Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής
ΔΕΝΑ	Διεύθυνση Εμπορίου Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΔΕΦΠ	Διεύθυνση Εισροών Φυτικής Παραγωγής
ΔΙΚΕΖωΚ	Δίκτυο Καταγραφής και Επιτήρησης Ζωικού Κεφαλαίου
ΔΚΑΦΕ	Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών
ΔΚΔΥ	Διεύθυνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας
ΔΚΕΕ	Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου
ΔΚΝΑ	Διευθύνσεις Κτηνιατρικής Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΔΜΤ&ΠΕΠΦΠ	Διεύθυνση Μεταποίησης Τυποποίησης & Ποιοτικού Ελέγχου Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής
ΔΠΦΠ	Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
ΔΥΖ	Διεύθυνση Υγείας Ζώων
ΔΥΝΑ	Διεύθυνση Υγείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς
ΕΕΚΥΖ	Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών
ΕΛΟΓ	Ελληνικός Οργανισμός Γάλακτος
ΕΟΦ	Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων
ΕΦΕΤ	Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων
ΕΣΕΤ	Επιστημονικό Συμβούλιο Ελέγχου Τροφίμων
ΕΣΠΕΤ	Εθνικό Συμβούλιο Πολιτικής Ελέγχου Τροφίμων
ΕΣΥΔ	Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης
ΚΑΑ	Κεντρική Αρμόδια Αρχή
ΚΕΑ	Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς
ΚΕΔΥ	Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας
ΚΕΠΠΥΕΛ	Κέντρα Ελέγχου και Πιστοποίησης Πολλαπλασιαστικού Υλικού και Ελέγχου Λιπασμάτων
ΚΠΣ	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΣΕ	Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες
ΜΦΙ	Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο
ΝΑ	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
ΟΕ&ΠΠΒΓ	Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας
ΟΠΕΓΕΠ	Οργανισμός Πιστοποίησης κα Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΔΕΦΕΤ	Περιφερειακές Διευθύνσεις ΕΦΕΤ
ΠΚΠΦ&ΠΕ	Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου
ΠΟΠ	Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης

ΠΓΕ	Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης
ΣΥΚΕ	Συνοριακός σταθμός Κτηνιατρικού Ελέγχου
ΥΠΑΑΤ	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
ΥΠΕΣΔΑ	Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης
ΥΠΥΚΑ	Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων (ΠΟΕΣΕ) πενταετούς διάρκειας (2007–2011) αποτελεί το επιστέγασμα της εποικοδομητικής συνεργασίας των δύο Κεντρικών Αρμόδιων Αρχών (ΚΑΑ) της χώρας.

Καταρτίστηκε από ομάδα εργασίας, σε εφαρμογή του Καν. (ΕΚ) 882/04, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες οδηγίες της Απόφασης 2007/363/ΕΚ προς τα κράτη μέλη για την κατάρτισή του. Υιοθετήθηκε από τις ΚΑΑ και κοινοποιήθηκε έγκαιρα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το ΠΟΕΣΕ αποτυπώνει συνολικά και ανά τομέα την δομή και την οργάνωση του ελεγκτικού συστήματος της χώρας και φιλοδοξεί μέσα από την χάραξη και υλοποίηση προτεραιοτήτων να υποστηρίξει την εκπλήρωση των στρατηγικών στόχων αυτού.

Οι εθνικοί στρατηγικοί στόχοι του ΠΟΕΣΕ όπως αυτοί αναφέρονται στο κεφ. 5 υλοποιούνται μέσα από δράσεις που αφορούν:

- Την οργάνωση και διενέργεια των επίσημων ελέγχων σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. (ΕΚ) 882/04 του Συμβουλίου.
- Στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων ελέγχων και των ειδικών σχεδίων ελέγχων όπως αυτοί καθορίζονται σε κάθε τομέα του κεφ. 7 του ΠΟΕΣΕ.
- Τη συνολική συμμόρφωση προς τη νομοθεσία
- Τις ενέργειες για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής των ΠΟΕΣΕ.

Εκτός από τα μέτρα κοινοποίησης και ενημέρωσης του ΠΟΕΣΕ, η εξειδίκευση επιμέρους προτεραιοτήτων κατά τομεακή βάση, ο επιμερισμός δράσεων στις αρμόδιες αρχές αποτέλεσαν την βασική επιδίωξη των ΚΑΑ, ενώ στοχοθετημένες συναντήσεις με τις Αρμόδιες Αρχές οργανώθηκαν στην κατεύθυνση αντιμετώπισης προβλημάτων εφαρμογής και λήψης μέτρων για αναβάθμιση του επίσημου ελέγχου.

Σημείο επαφής για επικοινωνία σε ότι αφορά το ΠΟΕΣΕ

Η Ειδική Επιτροπή παρακολούθησης εφαρμογής του ΠΟΕΣΕ έχει την ευθύνη για την σύνταξη της ετήσιας έκθεσης ενώ αποτελεί το σημείο επαφής και επικοινωνίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ιστορικό – Νομική Βάση

Η παρούσα ετήσια έκθεση 2007 καταρτίστηκε από τις Υπηρεσίες των δύο ΚΑΑ σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές όπως αυτές αναλυτικά αναφέρονται στο κεφάλαιο 6 του ΠΟΕΣΕ, σε εφαρμογή

- του άρθρου 44 του Καν. (ΕΚ) 882/2004
- της με αριθ. 2008/654/ΕΚ απόφασης της Επιτροπής.

Η σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης της χώρας έγινε από την Ειδική Επιτροπή, σύμφωνα με τις εκθέσεις προόδου που απέστειλαν σ' αυτήν, οι υπηρεσίες των ΚΑΑ για τον τομέα ευθύνης τους.

Δομή της ετήσιας έκθεσης

Η δομή της ετήσιας έκθεσης ακολουθεί τη δομή του ΠΟΕΣΕ όπως αυτό κοινοποιήθηκε στην ΕΕ στις 25/2/2008, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές για την κατάρτισή της.

Η ετήσια έκθεση αναπτύσσεται ανά τομέα όσον αφορά στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεραιοτήτων του επισήμου ελέγχου και των ειδικών σχεδίων, τη συνολική συμμόρφωση, τις αιτίες μη συμμόρφωσης, τα μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

A. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1. ΤΡΟΦΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Το σύστημα επίσημου ελέγχου τροφίμων ζωικής προέλευσης αναπτύσσεται σε όλους τους τύπους και κατηγορίες εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις απαιτήσεις του Καν. 853/04 και τα παραγόμενα προϊόντα αυτών.

Υποστηρίζεται από Νομαρχιακές και Περιφερειακές υπηρεσίες ελέγχου και τα Συνοριακά Κέντρα Ελέγχου (ΣΥΚΕ).

Ο επίσημος έλεγχος οργανώθηκε με γνώμονα την υποστήριξη των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ., λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες αυτού.

Βασική επιδίωξη των Κ.Α.Α το διάστημα αυτό επικεντρώθηκε στην αναβάθμιση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης του συστήματος ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια του Καν. 882/2004/ΕΚ. Ιδιαίτερα:

- Η εξασφάλιση της τακτικής διενέργειας επισήμων ελέγχων με βάση τον κίνδυνο και την κατάλληλη συχνότητα.
- Η τεκμηρίωση των διαδικασιών κατά την εφαρμογή των επισήμων ελέγχων.
- Η βελτίωση των επισήμων ελέγχων σε επίπεδο εγκατάστασης ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των επιχειρήσεων τροφίμων προς τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις υγιεινής των Κανονισμών (ΕΚ) 852/2004 & 853/2004.

Η προσπάθεια αυτή είχε ως αποτέλεσμα την ανάληψη σημαντικών πρωτοβουλιών μέσα από την έκδοση οδηγιών, εγκυκλίων, συσκέψεων, εκπαίδευση κ.λ.π

1.1. Επίσημοι έλεγχοι

Κατά το διάστημα του έτους 2007 διενεργήθηκαν 7.496 έλεγχοι σε 1.557 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις παραγωγής προϊόντων ζωικής προέλευσης. Στους παραπάνω ελέγχους περιλαμβάνονται και 60 επιθεωρήσεις μετά από καταγγελία.

Οι έλεγχοι αφορούν:

- τις εγκαταστάσεις τεμαχισμού κρέατος, παραγωγής παρασκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας - (4.325 έλεγχοι / 438 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις ⇒ συχνότητα: 9,9),
- παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων (2.087 έλεγχοι / 734 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις ⇒ συχνότητα: 2,8),
- επεξεργασίας αλιευμάτων (328 έλεγχοι / 127 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις ⇒ συχνότητα: 2,6),
- παραγωγής προϊόντων αυγών (14 έλεγχοι / 3 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις ⇒ συχνότητα: 4,7) και
- ψυκτικές αποθήκες (742 έλεγχοι / 255 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις ⇒ συχνότητα: 2,9).

Αναλυτικά αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων παρέχονται στον Πίνακα 1.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η συχνότητα επιτόπιων ελέγχων υπερκαλύπτει αυτή που έχει προσδιοριστεί με βάση την αξιολόγηση επικινδυνότητας ανά τύπο εγκατάστασης. Οι επιτόπιοι έλεγχοι δεν αφορούν μόνο στους πλήρεις τακτικούς ελέγχους αλλά περιλαμβάνουν επιτηρήσεις σε επί μέρους αντικείμενα του επίσημου ελέγχου, επανελέγχους για την αξιολόγηση εφαρμογής διορθωτικών μέτρων και διερεύνηση περιπτώσεων alert.

Στα 186 σφαγεία της χώρας, κατά το έτος 2007, διενεργήθηκαν οι επίσημοι έλεγχοι που προβλέπεται από το παράρτημα Ι του Καν. (ΕΚ) 854/04 από τους επίσημους κτηνιάτρους των Δ/σεων Κτηνιατρικής των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Η παρουσία των επίσημων κτηνιάτρων διασφαλίστηκε όλες τις ημέρες λειτουργίας των σφαγείων της χώρας, σύμφωνα με το παράρτημα Ι, τμήμα ΙΙΙ, κεφάλαιο ΙΙ του Καν. (ΕΚ) 854/04. Κατά τη διάρκεια του 2007 διενεργήθηκαν επιθεωρήσεις που αφορούσαν 42.914.739 σφάγια που αντιστοιχούν σε 235.540.729 kg. (Πίνακας 2).

Σε επίπεδο συνοριακών σταθμών της χώρας (ΣΥΚΕ) διενεργήθηκαν 15.613 έλεγχοι σε παρτίδες εισαγόμενων από τρίτες χώρες τροφίμων ζωικής προέλευσης. (Πίνακας 3).

1.1.1. Συνολική συμμόρφωση των επιχειρήσεων

Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία προκύπτει ότι η συμμόρφωση των επιχειρήσεων επεξεργασίας τροφίμων ζωικής προέλευσης κυμάνθηκε κατά μέσο όρο περίπου στο 98% καθώς στο σύνολο των διενεργηθέντων ελέγχων καταγράφηκαν 160 παραβάσεις. Το υψηλό ποσοστό συμμόρφωσης αποδίδεται κατά κύριο λόγο, στην βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό της υποδομής των παλαιών εγκαταστάσεων, στην δημιουργία νέων σύγχρονων που ανταποκρίνονται στις νομοθετικές απαιτήσεις για την υγιεινή των τροφίμων και στην εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης της ασφάλειας των παραγομένων προϊόντων.

Ο εκσυγχρονισμός σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων συνεχίστηκε το 2007 και αφορούσε το 11% του συνόλου των εγκαταστάσεων (Πίνακας 4).

1.1.2. Ανάλυση των μη συμμορφώσεων στις επιχειρήσεις

Α) Στον Πίνακα 5 καταγράφονται αναλυτικά τα αποτελέσματα του επίσημου ελέγχου στις εγκαταστάσεις παραγωγής και διακίνησης τροφίμων ζωικής προέλευσης. Οι περιπτώσεις που αφορούν στην παράμετρο της γενικής υγιεινής δεν σχετίζονται με την διάρθρωση και την εν γένει υλικοτεχνική υποδομή, αλλά κυρίως με αδυναμίες στην εφαρμογή των λειτουργικών διαδικασιών, τις πρακτικές χειρισμών και την εκπαίδευση του προσωπικού.

Οι περιπτώσεις που εντοπίζονται στα συστήματα αυτοελέγχου αφορούν βασικά ανεπαρκή εφαρμογή τους γεγονός που δεν μπορεί να εγγυηθεί την πρόληψη και τον περιορισμό των κινδύνων.

Οι ανωτέρω αποκλίσεις δεν εστιάζονται σε ένα συγκεκριμένο στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας, αλλά αφορούν γενικότερα προβλήματα στην λειτουργία της εγκατάστασης. Οι εν λόγω αδυναμίες δεν προσδιορίζουν συγκεκριμένους δυνητικά κινδύνους, ωστόσο η αποκατάστασή τους αποτελεί προληπτικό μέτρο για την ασφάλεια των παραγομένων προϊόντων.

Β) Για το 2007 έχουν διεξαχθεί σε εθνικό επίπεδο 1183 εργαστηριακοί έλεγχοι στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης και διαπιστώθηκαν 139 παραβάσεις σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.

Από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν συνάγεται ότι δεν υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση όσον αφορά στα ποσοστά μη συμμόρφωσης μεταξύ των κατηγοριών των τροφίμων ζωικής προέλευσης.

Οι μη συμμορφώσεις οπου σχετίζονται με την ασφάλεια των τροφίμων (μικροβιακή μόλυνση και άλλου είδους μόλυνση) αποτελούν ποσοστό 0,6% Του συνόλου των εξετασθέντων δειγμάτων και εντοπίζονται στον τομέα του γάλακτος και του κρέατος.

Μεγαλύτερα ποσοστά, 5,5% και 3,4% μη συμμόρφωσης παρατηρήθηκαν σε ελέγχους που έγιναν ως προς την επισήμανση και τη σύνθεση αντίστοιχα. Τα ανωτέρω ποσοστά είναι στην πραγματικότητα μικρότερα ως αποτέλεσμα διπλής καταγραφής της ίδιας μη συμμόρφωσης. Επιπλέον στην κατηγορία «επισήμανση & παρουσίαση» καταγράφονται ήσσονος σημασίας παραβάσεις στην επισήμανση, που στην πλειοψηφία τους δεν οδηγούν στην παραπλάνηση του καταναλωτή.

Ως αποτέλεσμα των διενεργηθέντων ελέγχων στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης η χώρα κοινοποίησε στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης 3 σήματα για ψάρια, μαλακόστρακα και μαλάκια και αφορούσαν στην παρουσία βαρέων μετάλλων (1), αλλεργιογόνου ουσίας (1) και πρόσθετου (1).

1.2. Προτεραιότητες – Ειδικά σχέδια ελέγχου

Όσον αφορά την πορεία υλοποίησης των προτεραιοτήτων, οι οποίες αναφέρονται και στους τρεις εθνικούς στρατηγικούς στόχους, σημειώνουμε ότι βρίσκονται σε εξέλιξη η πλειοψηφία αυτών. Επιπλέον υλοποιούνται και τα δύο ειδικά σχέδια ελέγχων. Στη συνέχεια παρουσιάζεται αναλυτικά η εξέλιξη σε κάθε προτεραιότητα.

1.2.1. Κρέας και προϊόντα κρέατος

- **Εκσυγχρονισμός και βελτίωση των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων της χώρας μέσω της ολοκλήρωσης του Γ΄ ΚΠΣ και της υλοποίησης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2006-2012.**

Σήμερα στη χώρα λειτουργούν εκατό (100) σφαγεία με επίσημο αριθμό έγκρισης, που έχει χορηγηθεί από τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής και άλλα ογδόντα έξη (86) σφαγεία, μικρού δυναμικού, τα οποία λειτουργούν με άδεια, που χορηγείται για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα από τις κατά τόπους Νομαρχίες.

Με απόφαση των αρμόδιων Κτηνιατρικών Αρχών έχουν ανακληθεί συνολικά 19 εγκρίσεις σφαγείων (Πίνακας 6).

Εκ των 51 νέων σύγχρονων σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων που εντάχθηκαν στο Γ΄ΚΠΣ μέχρι σήμερα:

- Ολοκληρώθηκαν είκοσι (20) σφαγεία τα οποία βρίσκονται στη φάση της αδειοδότησης των ή στην χορήγηση επίσημου αριθμού έγκρισης.
- Αποπερατώνονται είκοσι επτά (27) σύγχρονα σφαγεία κυρίως σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές της Χώρας μας.

Το έτος 2007 συνεχίστηκε ο εκσυγχρονισμός των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων της χώρας μέσω του Γ΄ ΚΠΣ σύμφωνα με τον Πίνακα 7.

Εκσυγχρονίστηκαν 21 σφαγιοτεχνικές εγκαταστάσεις ποσοστό 11,3% του συνόλου των εγκαταστάσεων. Για το έτος 2008 προγραμματίζεται η αποπεράτωση – λειτουργία καθώς και η βελτίωση – εκσυγχρονισμός σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων σε ποσοστό 20% επί του συνόλου.

- **Συστηματοποίηση των ελέγχων για την ανίχνευση των προνυμφών *Trichinella Spiralis* στο χοιρινό κρέας, στα σφαγεία όλης της χώρας με τη μέθοδο της τεχνητής πέψης.**

Η εξέταση για ανίχνευση *Trichinella Spiralis*, λαμβάνοντας δείγματα από σφάγια κατοικίδιων χοίρων στα σφαγεία, με χρήση της μεθόδου ανίχνευσης αναφοράς («Μέθοδος πέψης ομάδων δειγμάτων με τη βοήθεια μαγνητικού αναδευτήρα»)

σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 2075/2005, πραγματοποιήθηκε κατά το έτος 2007 στις εξής Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων: **Αρκαδίας, Λακωνίας, Πιερίας και Ρεθύμνης.**

Στις εγκαταστάσεις σφαγείων των ανωτέρω 4 νομαρχιών πραγματοποιήθηκαν εξετάσεις για το 2007 σε 28.753 δείγματα από τα οποία δεν βρέθηκε κανένα θετικό στην *Trichinella Spirallis* (Πίνακας 8).

Σύμφωνα με το ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.) δεν παρατηρήθηκαν κρούσματα ανθρωπονόσων τα οποία να καταγράφηκαν σε ανθρώπους το έτος 2007 στην Ελλάδα στον έλεγχο του παρασίτου *Trichinella Spirallis*.

Για τις υπόλοιπες Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των κατά τόπους Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων έχουν ήδη δρομολογηθεί οι διαδικασίες για την απόκτηση του εξοπλισμού και των αναλώσιμων που είναι απαραίτητα για την πραγματοποίηση της μεθόδου ανίχνευσης αναφοράς («Μέθοδος πέψης ομάδων δειγμάτων με τη βοήθεια μαγνητικού αναδευτήρα») με σημείο λήξης της προθεσμίας αυτών των ενεργειών την 31η Δεκεμβρίου 2008.

- **Έλεγχος για ανίχνευση και τυποποίηση salmonella spp.**

Στη συγκεκριμένη προτεραιότητα προβλέπεται ο έλεγχος συμμόρφωσης ως προς τα κριτήρια ασφάλειας που τίθενται από τον Καν (ΕΚ) 2073/05.

Οι δράσεις που έγιναν ως προς τη συγκεκριμένη προτεραιότητα το 2007 συνοψίζονται στις εξής:

Εκδόθηκε οδηγός σχετικά με τον έλεγχο των μικροβιολογικών κριτηρίων, ο οποίο αποτέλεσε και αντικείμενο εκπαίδευσης στα προγράμματα κατάρτισης που διενεργήθηκαν από τον ΕΦΕΤ.

Εξασφαλίστηκαν οι πόροι χρηματοδότησης.

Ως αποτέλεσμα αυτών των ενεργειών, ο εργαστηριακός έλεγχος δρομολογήθηκε για το 2008.

- **Έλεγχος σε διερευνητικό επίπεδο για την ανίχνευση Campylobacter spp στο νωπό κρέας πουλερικών**

Οι δράσεις που έγιναν ως προς τη συγκεκριμένη προτεραιότητα το 2007 συνοψίζονται στις εξής:

Αναπτύχθηκαν οι εργαστηριακές μέθοδοι ως προς την καταμέτρηση του *Campylobacter spp* και δρομολογήθηκαν οι ενέργειες για τη διαπίστευσή τους.

Εξασφαλίστηκαν οι πόροι χρηματοδότησης.

Ως αποτέλεσμα αυτών των ενεργειών, ο εργαστηριακός έλεγχος δρομολογήθηκε για το 2008.

- **Έλεγχος για την ανίχνευση και την καταμέτρηση της Listeria monocytogenes σε έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα (προϊόντα με βάση το κρέας).**

Οι ενέργειες που έγιναν για τη συγκεκριμένη προτεραιότητα συνοψίζονται στις εξής:

Διαβούλευση των ΚΑΑ σχετικά με τη στρατηγική εφαρμογής του κριτηρίου ασφάλειας *Listeria Monocytogenes* (LM) (1.2) για τα έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα

Επικοινωνία ενημέρωση με τις επιχειρήσεις για την αποτύπωση της άποψης της βιομηχανίας ως προς τις δυνατότητες ανάπτυξης μελέτης για την απόδειξη συμμόρφωσης όσων προϊόντων τους είναι ικανά να αναπτύξουν LM.

Εξασφάλιση πόρων χρηματοδότησης

Ως αποτέλεσμα αυτών των ενεργειών, ο έλεγχος δρομολογήθηκε για το 2008.

1.2.2. Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα

- Έλεγχος και αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του νωπού γάλακτος

Οι εργαστηριακές εξετάσεις για τα κριτήρια του νωπού γάλακτος είναι:

- 1) για το γάλα αγελάδας η περιεκτικότητα σε μικρόβια στους 30 °C και η περιεκτικότητα σε σωματικά κύτταρα.
- 2) για το γάλα άλλων ειδών η περιεκτικότητα σε μικρόβια στους 30 °C σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραπάνω Νομοθεσίας.

Τα αποτελέσματα για το 2007 παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες.

Πίνακας I

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ:	ΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΦΙΛΗ ΧΛΩΡΙΔΑ
ΕΙΔΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ
ΑΓΕΛΑΔΙΝΟ	149.774
ΓΙΔΙΝΟ	123.662
ΠΡΟΒΕΙΟ	444.609

Πίνακας II

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ:	ΣΩΜΑΤΙΚΑ ΚΥΤΤΑΡΑ
ΕΙΔΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ
ΑΓΕΛΑΔΙΝΟ	111.361

Από τον αριθμό των αναλύσεων του έτους 2007 (πίνακες I και II) οι κυλιόμενοι γεωμετρικοί μέσοι όροι (διμήνων με τουλάχιστον δύο δειγματοληψίες το μήνα) της ολικής μικροβιακής χλωρίδας παρουσίασαν εποχιακή διακύμανση με ποσοστά συμμόρφωσης κατά μέσο όρο του 82% στο αγελαδινό γάλα, ενώ υψηλότερα ήταν τα ποσοστά συμμόρφωσης του γίδινου και του πρόβειου γάλακτος. Εντούτοις, τα ποσοστά συμμόρφωσης (κυλιόμενοι γεωμετρικοί μέσοι όροι τριμήνων με τουλάχιστον μία δειγματοληψία το μήνα) της περιεκτικότητας σε σωματικά κύτταρα στο αγελαδινό γάλα, κυμάνθησαν σε χαμηλότερα συγκριτικά με αυτά της ολικής μικροβιακής χλωρίδας επίπεδα.

Συμπερασματικά σημειώνεται ότι υπάρχει αναπτυγμένο σύστημα επισήμου ελέγχου σε σχέση με τα κριτήρια για το νωπό γάλα και το σύνολο των δράσεων συντείνει στην συμμόρφωση των επιχειρήσεων τροφίμων σε βαθμό που κρίνεται ικανοποιητικός.

- Συνέχιση των δράσεων για την επιβεβαίωση της βακτηριολογικής ασφάλειας των τυριών σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της θερμικής επεξεργασίας και ωρίμανσης αυτών.

Η δράση αυτή αποφασίστηκε να δρομολογηθεί το 2008 για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται στις προτεραιότητες σχετικά με τον έλεγχο για την ανίχνευση και ταυτοποίηση *Salmonella* spp και *Listeria Monocytogenes*.

- Έλεγχοι για την ανίχνευση καταλοίπων ή προσμείξεων στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα σε στάδια μετά την πρωτογενή παραγωγή.

Ο έλεγχος στη συγκεκριμένη προτεραιότητα επικεντρώθηκε για το 2007 στην παρουσία αφλατοξίνης M1 σε θερμικά επεξεργασμένο γάλα. Από τα πρώτα

αποτελέσματα προκύπτει ότι το γάλα συμμορφώνεται ως προς αυτήν την παράμετρο με τη νομοθεσία.

- **Έλεγχος των τυριών ΠΟΠ, σχετικά με την τήρηση των προδιαγραφών παρασκευής τους.**

Σκοπός του προγράμματος ήταν η διασφάλιση της σύνθεσης, της επισήμανσης και της αυθεντικότητάς των τυριών ΠΟΠ. Στα πλαίσια αυτά διενεργήθηκαν εργαστηριακοί έλεγχοι.

Από την επεξεργασία των πρώτων αποτελεσμάτων προκύπτει μη συμμόρφωση της τάξης του 10%. Συγκρίνοντας τα στοιχεία αυτά με ελέγχους του 2006, φαίνεται ότι παρουσιάζεται σημαντική μείωση της μη συμμόρφωσης. (Η μη συμμόρφωση για το 2006 ήταν της τάξης του 18%, ενώ για το 2007 του 10%).

1.2.3. Μέλι

- **Έλεγχος για την παρακολούθηση της ποιότητας του μελιού**

Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιήθηκαν με σκοπό να εξακριβωθεί ότι το μέλι ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές που τίθενται από την υφιστάμενη Κοινοτική και Εθνική νομοθεσία, με έμφαση στη νοθεία με άλλες γλυκαντικές ύλες.

Τα ποσοστά μη συμμόρφωσης που παρατηρούνται στο μέλι είναι της τάξης του 15%.

- **Έλεγχος παρουσίας αντιβιοτικών και άλλων χημικών ουσιών στο μέλι**

Αποφασίστηκε η έναρξη υλοποίησης της συγκεκριμένης προτεραιότητας ως προς τον έλεγχο παρουσίας 1, 4 διχλωροβενζολίου το έτος 2009, ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης των μέτρων που ήδη έχουν ληφθεί από τις αρμόδιες αρχές.

1.2.4. Ζώντα δίθυρα μαλάκια

- **Δρασεις συνδεδεμένες με την συμμόρφωση των ΖΔΝ με τις υγειονομικές απαιτήσεις της Νομοθεσίας**

Το φάσμα των εξετάσεων που καλύπτεται είναι:

- 1) εξετάσεις για την παρουσία τοξικοπαραγωγού πλαγκτού (τοξικό φυτοπλαγκτό) στα νερά παραγωγής.
- 2) εξετάσεις για τον ποσοτικό προσδιορισμό θαλασσίων βιοτοξινών των ομάδων DSP, PSP και ASP.
- 3) εξετάσεις για την μικροβιολογική ποιότητα ζώντων δίθυρων μαλακίων για *E.coli* και *Salmonella* spp.
- 4) εξετάσεις για την παρουσία χημικών προσμείξεων (Pb, Cd και Hg).

Στο πλαίσιο των επισήμων ελέγχων ο αριθμός εργαστηριακών ελέγχων για το έτος 2007 ανέρχονται στις 11078 ως προς τις κάτωθι παραμέτρους:

1) Φυτοπλαγκτό

Σε σύνολο 7740 εργαστηριακών ελέγχων παρατηρήθηκαν συγκεντρώσεις τοξικών ειδών και πληθυσμιακές τάσεις που είχαν σαν αποτέλεσμα την είσοδο σε περίοδο επαγρύπνησης και σε προληπτικό κλείσιμο περιοχών παραγωγής σε αναμονή αποτελεσμάτων των αναλύσεων βιοτοξινών.

Το φαινόμενο διήρκεσε περί τους 5 μήνες συνολικά στον Θερμαϊκό Κόλπο, ενώ σε άλλες περιοχές είχε μικρότερη διάρκεια.

2) Βιοτοξίνες

Οι μη συμμορφώσεις αφορούν αποκλειστικά στην ανίχνευση DSP. Σε σύνολο 2454 ελέγχων. Το ποσοστό θετικότητας ήταν 11,31%. Από τα 141 θετικά δείγματα τα

136 ήσαν μύδια, 1 κυδώνια, 2 γυαλιστερές και 2 χτένια. Για PSP και ASP όλα τα δείγματα ήσαν αρνητικά. Οι συνολικές αναλύσεις ήσαν 579 και 628 αντίστοιχα. Οι περιοχές παραγωγής του Θερμαϊκού Κόλπου παρέμειναν κλειστές για 5 μήνες περίπου στο πλαίσιο εφαρμογής μέτρων επιτήρησης για τα μύδια, ενώ σε άλλες περιοχές για μικρότερο χρονικό διάστημα.

3) Μικροβιολογικές εξετάσεις

Από τα 362 εξετασθέντα δείγματα τα 361 ήσαν αρνητικά για σαλμονέλλα και 1 θετικό. Από τον ίδιο αριθμό δειγμάτων για E.coli 334 δείγματα ήσαν <230/100g, 26 δείγματα μεταξύ 230/100g και 4600/100g και 2 δείγματα >4600/100g (Πίνακας 4).

Τα οστρακοειδή μεταξύ 230/100g και 4600/100g προέρχονται από ζώνες παραγωγής κατηγορίας Β.

Τα >4600/100g αντιστοιχούν σε 2 δείγματα προέλευσης τρίτων χωρών κατά την εισαγωγή.

4) Χημικές προσμείξεις

Για τα δείγματα οστρακοειδών που εξετάστηκαν για Hg, Cd και Pb, τα αποτελέσματα ήσαν κάτω του μέγιστου επιτρεπτού επιπέδου για όλα τα είδη εκτός των χαβάρων.

Δείγματα του είδους χάβαρα *Modiola Barbatius* είχαν τιμές πάνω από το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο για το Cd και το Pb

Αναλύσεις θετικότητας για Cd και Pb σε χάβαρα.

Σύνολο δειγμάτων	Cd >1 mg/kg	Pb >1,5 mg/kg
44	24	28

Γενικοί στόχοι που επιτεύχθηκαν:

A) Επιβεβαίωση ορθής κατάταξης – κατηγοριοποίησης ζωνών παραγωγής οστρακοειδών.

B) Επιβεβαίωση του ορθού ορισμού αντιπροσωπευτικών σημείων δειγματοληψίας.

Γ) Ορθή, έγκαιρη και μη καταχρηστική λήψη και άρση υγειονομικών μέτρων (άνοιγμα-κλείσιμο ζωνών παραγωγής, απαγόρευση αλιείας.).

Δ) Ικανοποιητική συμμόρφωση των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων του κλάδου (οστρακοκαλλιεργητές, οστρακοαλιείς, κέντρα αποστολής οστρακοειδών).

E) Αποτελεσματική προστασία υγείας και συμφερόντων των καταναλωτών.

Ειδικόι στόχοι που επιτεύχθηκαν:

A) Αποτελεσματική διαχείριση των γνωστοποιήσεων του συστήματος RASFF για τον τομέα των οστρακοειδών.

B) Ενίσχυση της βάσης δεδομένων για διαμόρφωση ισχυρών στοιχείων αναφορικά με την τοξικότητα σε εθνικό επίπεδο.

Γ) Ενίσχυση της βάσης δεδομένων για διαμόρφωση τοξικότητας ανά είδος οστράκου και ορισμός είδους – δείκτη.

Δ) Δημιουργία βάσης δεδομένων για αξιολόγηση νέων κινδύνων σε εθνικό επίπεδο (παλυτοξίνη) και αποστολή σχετικών δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλείας των Τροφίμων (EFSA), με σκοπό να ληφθούν υπόψη για πιθανό ορισμό κανονιστικού ορίου.

E) Επιβεβαίωση της εφαρμοζόμενης απαγόρευσης εξαίεσης χαβάρων λόγω υπέρβασης των ορίων Cd και Pb. Οι στοχευμένες δειγματοληψίες και η αυξημένη συχνότητα τους οδηγούν στην παρακολούθηση της αποκλιμάκωσης συσσώρευσης Cd και Pb.

ΣΤ) Συνολική αξιολόγηση της παρουσίας μικροφυκών, υπεύθυνων για την παραγωγή DSP, PSP και ASP τοξινών.

Ζ) Ειδική αξιολόγηση της παρουσίας βενθικών μικροφυκών και συσχέτισή τους με θετικότητα σε τοξίνες.

Η) Εκτίμηση της τοξικότητας μικροφυκών, που σχετίζονται με την τοξικότητα διθύρων μαλακίων.

Οι συνιστώσες του επισήμου ελέγχου στον τομέα των ζώντων διθύρων μαλακίων συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση των ζωνών παραγωγής, την προστασία της δημόσιας υγείας και την κατάλληλη ενεργοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοδοτικών πόρων.

Στην ετήσια προβλεπόμενη συνάντηση που οργανώνεται από την Κεντρική Αρμόδια Αρχή, με συμμετοχή των υπηρεσιακών μονάδων που εμπλέκονται στους επίσημους ελέγχους του τομέα και με την παρουσία εκπροσώπων των παραγωγικών φορέων του κλάδου, παρουσιάστηκαν τα στοιχεία των επισήμων ελέγχων. Η γενική εικόνα δεν παρουσιάζει αποκλίσεις από την εικόνα που είχε διαμορφωθεί τα περασμένα έτη. Ως εκ τούτου κρίθηκε ότι στην παρούσα φάση δεν προκύπτει ανάγκη για ομαδοποιημένες διορθωτικές ενέργειες στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου ελέγχου.

1.2.5. Αλιεύματα

- **Έλεγχοι για την ανίχνευση και τον ποσοτικό προσδιορισμό προσθέτων σε αλιεύματα**

Η υλοποίηση της συγκεκριμένης προτεραιότητας ξεκίνησε κατά το 2007 στα πλαίσια μίας γενικότερης δράσης. Οι έλεγχοι αφορούσαν μαλακόστρακα και κεφαλόποδα που απευθύνονται στον τελικό καταναλωτή ως προς την παρουσία θειωδών. Ειδικότερα για αυτή την κατηγορία συντηρητικών, ο έλεγχος συνδέεται και με την παρακολούθηση της επισήμανσης στα προϊόντα λόγω αλλεργιογόνου δράσης. Καθώς η συγκεκριμένη προτεραιότητα εντάχθηκε σε ένα γενικότερο πρόγραμμα τα αποτελέσματα ως προς τη συγκεκριμένη κατηγορία τροφίμων δεν μπορούν να αποτελέσουν ακόμη στατιστική βάση ικανή για τη διεξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

- **Έλεγχοι για τον προσδιορισμό της συγκέντρωσης της *Listeria Monocytogenes* σε έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα.**

Η δράση αυτή αποφασίστηκε να δρομολογηθεί το 2008 για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται στις προτεραιότητες σχετικά με τον έλεγχο για την ανίχνευση *Listeria Monocytogenes*.

1.2.6. Ειδικά Σχέδια

- **Εθνικό πρόγραμμα ελέγχου καταλοίπων**

Κάθε χρόνο – προθεσμία υποβολής 31^η Μαρτίου - καταχωρίζονται στη βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πληροφορίες για δύο παραμέτρους :

1. τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων των δειγμάτων του Προγράμματος του προηγούμενου έτους και αναλυτικός φάκελος, όπου απαριθμούνται για κάθε μη συμμορφούμενο δείγμα, οι ενέργειες στις οποίες έχουν προβεί οι αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται από την νομοθεσία – από την επαναληπτική δειγματοληψία επί υποψίας ως την επιβολή κυρώσεων.

2. ο αριθμός των δειγμάτων που πρόκειται να εξεταστούν κατά το τρέχον έτος ανά ζωικό είδος/ουσία/υπόστρωμα καθώς και οι εργαστηριακές τιμές ανά ουσία/μέθοδο/υπόστρωμα τόσο για τις μεθόδους διαλογής όσο και για τις μεθόδους

επιβεβαίωσης. Επιπλέον, σε χωριστό φάκελο καταχωρίζονται γενικές πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία παραγωγής του προηγούμενου έτους, βάσει των οποίων υπολογίζεται, σύμφωνα με την νομοθεσία, ο αριθμός των δειγμάτων που θα ληφθούν καθώς και πληροφορίες για τα εργαστήρια που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, εργαστηριακές τιμές για διάφορες μεθόδους, ουσίες και υποστρώματα, επικυρώσεις μεθόδων κ.ο.κ.

Το Πρόγραμμα Ελέγχου Καταλοίπων του έτους 2007 καθώς και τα αποτελέσματα του προγράμματος του έτους 2006 έχουν υποβληθεί στην ΕΕ σε ηλεκτρονική μορφή στις 29-3-2007.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου καταλοίπων και το σύνολο των δειγμάτων που δηλώθηκαν στην βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ήταν συνολικά 6.643 για βοοειδή, χοιρινά, αιγοπρόβατα, ψάρια, πουλερικά, εκτρεφόμενα και άγρια θηράματα, αυγά, γάλα και μέλι. Από τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την δειγματοληψία, ελήφθησαν και εστάλησαν στα Κτηνιατρικά Εργαστήρια προς εξέταση, συνολικά 4.357 δείγματα, δηλαδή ποσοστό 65,58%.

Από τα 4.357 δείγματα που εξετάστηκαν από τα κτηνιατρικά εργαστήρια βρέθηκε ότι 19 δείγματα (ποσοστό 0,4 %) ήταν μη συμμορφούμενα προς την κοινοτική νομοθεσία και όλα είναι υπό διερεύνηση, η οποία θα ολοκληρωθεί εντός του 2008.

Για την βελτίωση του βαθμού αποτελεσματικότητας εφαρμογής του Προγράμματος απαιτούνται οι κάτωθι διορθωτικές ενέργειες για το έτος 2008:

1. η υλοποίηση της δειγματοληψίας του Προγράμματος του 2008 από τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής σε ποσοστό 100%
2. η παραγωγή εργαστηριακών αποτελεσμάτων στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα ώστε να είναι δυνατή η υποβολή του Προγράμματος και των εργαστηριακών αποτελεσμάτων ταυτόχρονα και εντός της προθεσμίας, 31 Μαρτίου 2009.
3. η επιτάχυνση της πορείας των επικυρώσεων των εργαστηριακών μεθόδων για τις οριζόμενες ουσίες και υποστρώματα, της διαπίστευσης των εργαστηρίων που υπολείπονται καθώς και η ένταξη στο Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Καταλοίπων νέων ουσιών και υποστρωμάτων από την βάση δεδομένων της ΕΕ.

η εντατικοποίηση της λήψης μέτρων για τα μη συμμορφούμενα δείγματα με την επιτάχυνση των διαδικασιών που ορίζονται από την νομοθεσία.

- **Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών, παρόμοιων και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs στα τρόφιμα**

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος για τον Επίσημο Έλεγχο Τροφίμων (δειγματοληψία και ανάλυση) έτους 2006-2007 σε διάφορα είδη τροφίμων κυρίως Ελληνικής προέλευσης.

Ο έλεγχος προέκυψε από την ανάγκη συμμόρφωσης με τις Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής : α) για την παρακολούθηση των επιπέδων των διοξινών και των παρόμοιων με τις διοξίνες και των μη παρόμοιων με τις διοξίνες πολυχλωριωμένων διφαινυλίων στα τρόφιμα (Σύσταση της Επιτροπής 2006/794/ΕΚ, της 16ης Νοεμβρίου 2006) και β) για τη μείωση της παρουσίας διοξινών, φουρανίων και πολυχλωριωμένων διφαινυλίων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα (Σύσταση της Επιτροπής 2006/88/ΕΚ, της 6ης Φεβρουαρίου 2006).

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας και Θεσσαλίας ενώ ως εργαστήριο ελέγχου χρησιμοποιήθηκε το Εργαστήριο Φασματομετρίας Μάζας και Ανάλυσης Διοξινών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» που αποτελεί και εθνικό εργαστήριο αναφοράς για το συγκεκριμένο πεδίο.

Τα αποτελέσματα κοινοποιήθηκαν στην Ε.Ε. με το έγγραφο 21486/07-12-2007. Πραγματοποιήθηκαν οι προβλεπόμενοι από το πρόγραμμα έλεγχοι, ήτοι συνολικά 64 δείγματα από τα οποία τα 60 αφορούσαν τρόφιμα ζωικής προέλευσης (16 σε γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, 20 σε κρέας και προϊόντα κρέατος, 6 σε αυγά, 16 σε αλιεύματα και 2 σε παιδικές τροφές) και τα 4 αφορούσαν τρόφιμα φυτικής προέλευσης (Λίπη και έλαια).

Όλα τα δείγματα που εξετάστηκαν βρέθηκαν σύμφωνα με τη νομοθεσία (Καν. 1881/2006/ΕΚ) και μάλιστα η περιεκτικότητα των διοξινών και συνόλου διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs ήταν πολύ χαμηλότερα από τα μέγιστα επιτρεπτά όρια και σε παρόμοια επίπεδα με τα αποτελέσματα του αντίστοιχου προγράμματος του 2005. Παρατηρήθηκε μόνο μικρή αύξηση στα μετρούμενα επίπεδα διοξινών/φουρανίων για το νωπό γάλα και για τα τυριά ΠΟΠ σε σχέση με τα αντίστοιχα αποτελέσματα του 2005.

Τέλος τα δείγματα εξετάστηκαν ως προς τα μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs (σύνολο PCB-6) για τα οποία υπάρχει απαίτηση βάσει της Σύστασης 2006/794/ΕΚ και βρέθηκαν πολύ χαμηλότερα από τα όρια που έχει προτείνει η Ε.Ε. (μη θεσμοθετημένα έως τώρα) εκτός από την κρέμα από φρέσκο παστεριωμένο γάλα.

1.3. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

1.3.1. Μέτρα για την εξασφάλιση συμμόρφωσης των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων.

Το κυρωτικό σύστημα της χώρας δίνει την δυνατότητα στις ελεγκτικές αρχές να εισηγούνται την επιβολή ποινικών και διοικητικών κυρώσεων ή μέτρων στους υπεύθυνους των επιχειρήσεων για κάθε περίπτωση στοιχειοθετημένης παράβασης. Σημειώνεται ότι όλες οι παραβάσεις επισύρουν αυτοδίκαια ποινικές κυρώσεις.

Για την περίοδο που εξετάζουμε στα πλαίσια απαγόρευσης διάθεσης μη ασφαλών τροφίμων στην αγορά διενεργήθηκαν 58 πράξεις κατασχέσεων που επέσυραν κατάσχεση 201 τόνων τροφίμων ζωικής προέλευσης.

Στις επιθεωρήσεις των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων οι επίσημοι κτηνίατροι πρόβησαν σε κατάσχεση/καταστροφή 814.695 σφάγιων που αντιστοιχούσαν σε 2.131.758 kg ήτοι σε ποσοστό 0,9% των επιθεωρημένων. Τα αναλυτικά στοιχεία των επιθεωρήσεων στα σφαγεία της χώρας φαίνονται στους πίνακες 9, 10, 11 και 12 του παραρτήματος της παρούσας ενότητας. Επίσης κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων κατασχέθηκαν και καταστράφηκαν (αποτέφρωση) 2.677.870 kg υλικών ειδικού κινδύνου, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 999/2001

Κατά τους επίσημους ελέγχους που διενεργήθηκαν στους ΣΥΚΕ της χώρας απορρίφθηκαν 45 παρτίδες τροφίμων ζωικής προέλευσης (επανεξαγωγή, καταστροφή) από 15.613 που ελέγχθηκαν.

Στα πλαίσια επιβολής μέτρων για την μη συμμόρφωση των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας των τροφίμων ανακλήθηκε η έγκριση σε 9 επιχειρήσεις επεξεργασίας-μεταποίησης τροφίμων ζωικής προέλευσης.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία, επιβλήθηκαν πρόστιμα σε 63 επιχειρήσεις μεταποίησης-επεξεργασίας τροφίμων ζωικής προέλευσης που ανέρχονται στο ποσό των 604.000 ΕΥΡΩ.

1.3.2. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών επισήμων ελέγχων.

α) Επικαιροποίηση των διαδικασιών ελέγχου

Η επικαιροποίηση / αναθεώρηση των διαδικασιών ελέγχου πραγματοποιήθηκε, τόσο μέσα από την εκπόνηση σχετικών οδηγιών / εγχειριδίων, όσο και μέσα από την αναθεώρηση των σχετικών εντύπων ελέγχου προκειμένου να διευκολυνθεί ο ενιαίος και ομοιόμορφος χαρακτήρας των επιθεωρήσεων προσαρμοσμένος στις απαιτήσεις της Κοινοτικής νομοθεσίας από τις αρμόδιες για τη διεξαγωγή του αρχές της χώρας.

Κατά το έτος 2007 εκδόθηκαν:

- Οδηγός για τη διενέργεια επίσημου ελέγχου στις εγκαταστάσεις παραγωγής προϊόντων ζωικής προέλευσης (μέθοδοι, τεχνικές και αξιολόγηση ευρημάτων).
- Οδηγός κατάταξης επιχειρήσεων τροφίμων ανάλογα με την επικινδυνότητα (κριτήρια προσδιορισμού συχνότητας με βάση την αξιολόγηση του κινδύνου, πίνακας κατάταξης των επιχειρήσεων τροφίμων ανάλογα με τον κίνδυνο).
- Κατευθυντήριες γραμμές για την ανιχνευσιμότητα
- Οδηγός για τη δειγματοληψία και ανάλυση στα πλαίσια του επίσημου ελέγχου (στόχοι, κριτήρια και συχνότητα δειγματοληψίας, μεθοδολογία και τεχνική).
- Κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή του Καν. (ΕΚ) 2073/05 σχετικά με τα μικροβιολογικά κριτήρια.
- Έντυπα επιθεωρήσεων για όλους τους τύπους εγκαταστάσεων παραγωγής προϊόντων ζωικής προέλευσης.
- Έντυπα Δειγματοληψιών και Ανάλυσης.
- Οδηγίες συμπλήρωσης εντύπων Δειγματοληψιών και Ανάλυσης.
- Εγκύκλιος σχετικά με την διαχείριση του συστήματος RASF από τις ελεγκτικές αρχές.

β) Κατά το έτος 2007 διενεργήθηκαν σε σχέση με την επιμόρφωση / κατάρτιση των υπαλλήλων που ασκούν τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων σχετικά προγράμματα που αφορούσαν στις ενότητες:

- Επίσημος Έλεγχος στον Τομέα του Κρέατος
- Επίσημος Έλεγχος στον Τομέα των Γαλακτοκομικών Προϊόντων.

Οι ανωτέρω θεματικές ενότητες πραγματοποιήθηκαν σε επαναλαμβανόμενους κύκλους που κάλυψαν τις ανάγκες όλης της επικράτειας.

γ) Παροχή καθοδήγησης / πληροφοριών στους υπευθύνους των επιχειρήσεων τροφίμων.

Κατά το έτος 2007 εκδόθηκαν:

- Οδηγίες για την παρασκευή ασφαλών τροφίμων που συμβάλλει στην καθοδήγηση κυρίως μικρομεσαίων επιχειρήσεων επεξεργασίας τροφίμων και επιχειρήσεων μαζικής εστίασης.
- Εγκύκλιο με οδηγίες προς τους κλάδους των επιχειρήσεων για την ανάπτυξη Εθνικών Οδηγών Ορθής Πρακτικής σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Καν. (ΕΚ) 852/2004.
- Εγχειρίδιο με πληροφορίες που αφορούν στον Καν. (ΕΚ) 1924/2006 σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα.
- Εγχειρίδιο με πληροφορίες που αφορούν στους τρόπους μείωσης των επιπέδων ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα.

Για το θέμα των ισχυρισμών διατροφής και υγείας στα τρόφιμα έγιναν διαβουλεύσεις με φορείς ελέγχου τροφίμων, ενώσεις καταναλωτών και συνδέσμους βιομηχανιών. Επιπλέον για την περαιτέρω ενημέρωση υλοποιήθηκε ειδική ημερίδα.

Για την υποχρέωση κατάρτισης του προσωπικού που ασχολείται με χειρισμό τροφίμων εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση 14708/17-08-07 (ΦΕΚ Β'1616). Στο πλαίσιο αυτής καθορίζονται το ελάχιστο περιεχόμενο των προγραμμάτων κατάρτισης, εκπονώντας ανάλογα εκπαιδευτικά πακέτα, εγκρίνονται και ελέγχονται ως προς την υλοποίησή τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα, διενεργείται η διαδικασία αξιολόγησης και εκδίδονται τα σχετικά πιστοποιητικά.

Τέλος η παροχή καθοδήγησης και ενημέρωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων τροφίμων επιτυγχάνεται επίσης και μέσω των ηλεκτρονικών ιστοσελίδων των ΚΑΑ.

δ) Διαπίστευση εργαστηρίων

Κατά το 2007 προωθήθηκαν δράσεις που αφορούν στη βελτίωση υποδομών και διαπίστευση κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 17025 των κτηνιατρικών εργαστηρίων (Πίνακας 12).

Τα εργαστήρια αυτά ολοκλήρωσαν τις βελτιώσεις κτιριακών υποδομών και εξοπλισμού και συνεχίζουν τις διαδικασίες διαπίστευσης τους ως προς το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 17025 με ορίζοντα ολοκλήρωσης εντός του 2008.

ε) Νέα νομοθεσία

- Το ΠΔ 79/2007 για «Αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004 και 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης, των επισήμων ελέγχων στα προϊόντα αυτά που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και τους κανόνες υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων και εναρμόνιση της κτηνιατρικής νομοθεσίας προς την υπ αριθμ. 2004/41/ΕΚ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου».
- Την εγκύκλιο με αριθμό 301428/11-6-2007 με θέμα «Ερμηνευτικές οδηγίες του ΠΔ 79/04 (Α 95)»
- Επικαιροποίηση-τροποποίηση Αγορανομικών Διατάξεων (Εθνική Νομοθεσία) με την οποία ρυθμίζονται ζητήματα στη λιανική πώληση τροφίμων.

1.4. Συμπεράσματα

- Έχει κατακτηθεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό επίπεδο προαπαιτούμενων στις εγκαταστάσεις μέσα από ευρείας έκτασης εκσυγχρονισμό και βελτίωση υποδομών. Το επίπεδο των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων υπολείπεται των λοιπών εγκαταστάσεων, αλλά βελτιώνεται αντίστοιχα με την πορεία εκσυγχρονισμού αυτών μέσα από τα ΚΠΣ.
- Πρόοδος έχει σημειωθεί σε επίπεδο λειτουργικών διαδικασιών, τήρησης κανόνων υγιεινής σημειώνονται όμως μεμονωμένες πρακτικές παραβατικού χαρακτήρα.
- Δεν έχει ξεπεραστεί η υποτίμηση της ανάγκης εκπαίδευσης – επιμόρφωσης του προσωπικού από τους υπευθύνους των επιχειρήσεων.
- Ικανοποιητική σε έκταση εφαρμογή συστημάτων αυτοελέγχου χωρίς όμως να αποτελεί σε πολλές περιπτώσεις ένα πλήρως αφομοιωμένο σύστημα.
- Τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης παρουσιάζουν υψηλό επίπεδο συμμόρφωσης ως προς τα κριτήρια ασφάλειας σύμφωνα με τους διενεργηθέντες εργαστηριακούς ελέγχους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1: Επιτόπιοι έλεγχοι σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας τροφίμων ζωικής προέλευσης με βάση την αξιολόγηση επικινδυνότητάς τους.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΤΟΠΙΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
Τεμαχισμού κρέατος / παραγωγής παρασκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας	μεσαία και υψηλή επικινδυνότητα	1 έως 2 τακτικές επιθεωρήσεις / χρόνο ή 1 έως 2 επιτηρήσεις	438	4325	9,9
Παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων	υψηλή επικινδυνότητα	1 πλήρης τακτική επιθεώρηση / χρόνο ή 2 επιτηρήσεις	734	2087	2,8
Επεξεργασίας αλευμάτων	υψηλή επικινδυνότητα	1 πλήρης τακτική επιθεώρηση / χρόνο ή 2 επιτηρήσεις	127	328	2,6
Παραγωγής προϊόντων αυγών	υψηλή επικινδυνότητα	1 πλήρης τακτική επιθεώρηση / χρόνο ή 2 επιτηρήσεις	3	14	4,7
Ψυκτικές αποθήκες	μεσαία επικινδυνότητα	1 πλήρης τακτική επιθεώρηση / χρόνο 1 επιτήρηση	255	742	2,9
ΣΥΝΟΛΟ			1557	7496	

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΦΑΓΙΩΝ

ΕΙΔΟΣ ΣΦΑΓΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΟΥΜΕΝΩΝ ΣΦΑΓΙΩΝ	ΒΑΡΟΣ ΕΠΙΘ. ΣΦΑΓΙΩΝ
		ΣΕ ΚΙΛΑ
ΜΟΣΧΟΙ	154.708	38.665.011
ΒΟΟΕΙΔΗ	19.390	3.873.201
ΕΡΙΦΙΑ	904.987	7.259.924
ΑΙΓΕΣ	95.416	1.904.866
ΑΜΝΟΙ	2.855.791	28.561.517
ΠΡΟΒΑΤΑ	311.476	4.970.454
ΧΟΙΡΙΔΙΑ	132.262	1.982.338
ΧΟΙΡΟΙ	1.901.320	95.103.250
ΠΤΗΝΑ	36.539.389	53.420.168
ΣΥΝΟΛΟ	42.914.739	235.540.729

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΥΚΕ

ΣΥΚΕ	Ελεγχόμενες Παρτίδες	Απορριφθείσες Παρτίδες	Αριθμός δειγμάτων	Μειωμένοι Έλεγχοι
Λιμάνι Θεσσαλονίκης	4213	0	44	11
Αεροδρόμιο Αθηνών	4256	1	9	2952
Ευζωνοί	340	2	2	19
Νέος Καύκασος	275	1	24	10
Κακαβιά	270	0	4	0
Ειδομένη	0	0	0	0
Πέπλος	2616	6	48	141
Λιμάνι Πειραιά	3228	35	811	ΜΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ
Αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης	415	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	15.613	45	942	3.313

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 – ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2007													
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		ΕΙΔΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ		ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ						ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ			
Α/Α	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Μετά από καταγγελία	Αριθμός	Γενική γεινή (υποδομή-Συστήματα κ.λπ.)	Μη εφαρμογή Συστήματος Αυτοελέγχου	Επισήμανση-Παρουσίαση	Μη Ασφαλή Τρόφιμα	Σύνθεση / Νοθεία	Άλλες	Κατάσχεση	Ποινικές κυρώσεις	Διοικητικές κυρώσεις	Αναστολή έγκρισης
1	Τεμαχισμού κρέατος / Παραγωγής παρασκευασμάτων Παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας	15	4325	15	4	5	11	1	7	24	43	13	16
2	Μεταποίησης γάλακτος & προϊόντων με βάση το γάλα	37	2087	30	5	3	10	5	11	10	64	20	56
3	Επεξεργασίας Αλιευμάτων	3	328	2	0	5	8	12	13	10	8	13	0
4	Παραγωγής προϊόντων αυγών	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ψυκτικών αποθηκών	5	742	2	0	1	6	0	4	14	13	5	0
6	ΣΥΝΟΛΟ	60	7496	49	9	14	35	18	35	58	128	51	72

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΤΟΥΣ 2007

Κ.Α.	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗ ΜΟΛΥΝΣΗ	ΆΛΛΑ ΕΙΔΗ ΜΟΛΥΝΣΗΣ	ΣΥΝΘΕΣΗ	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	ΆΛΛΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ
1	Γαλακτοκομικά	96	5	0	33	45	14	811
2	Αυγά και προιόντα	1	0	0	0	0	0	12
3	Κρέας & προϊόντα κρέατος, κυνήγι, πουλερικά	21	0	2	2	17	3	169
4	Ψάρια, μαλακόστρατα και μαλάκια	21	0	0	5	3	15	191
5	Λίπη & Έλαια	62	0	19	19	18	4	527
6	Σούπες, Ζωμοί, Σάλτσες	27	2	3	10	11	3	227
7	Δημητριακά & Προιόντα Αρτοποιίας	68	0	19	12	26	9	694
8	Φρούτα & Λαχανικά	28	1	4	2	13	6	615
9	Βότανα & Μπαχαρικά	16	0	0	1	1	13	147
10	Μη αλκοολούχα ποτά	34	0	7	5	26	3	358
11	Κρασί	7	0	0	1	2	1	81
12	Αλκοολούχα Ποτά	22	1	1	11	6	4	532
13	Παγωτά & Επιδόρπια	4	0	0	2	2	0	61
14	Κακάο & παρασκευάσματα κακάο., καφές, τσάι	11	0	2	7	1	1	143
15	Ζαχαρώδη παρασκευάσματα	98	0	8	14	79	13	543
16	Ξηροί καρποί, πρόχειρα φαγητά	22	1	8	6	7	0	153
17	Έτοιμα Φαγητά	5	1	1	0	3	0	142
18	Τρόφιμα για ειδική Διατροφή	0	0	0	0	0	0	45
19	Πρόσθετα	6	0	1	0	3	3	19
20	Υλικά & είδη σ'επαφή με τρόφιμα	18	0	0	13	3	2	105
21	Άλλα	35	0	0	8	13	11	507
	ΣΥΝΟΛΟ	602	11	75	151	279	105	6082

* Μόνο εκείνες που οδήγησαν σε επίσημες ενέργειες εκ μέρους των αρμοδίων αρχών, **Υπολογισμένο επί των απαντηθέντων μέχρι τούδε

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΣΦΑΓΕΙΑ

ΝΟΜΟΣ	ΣΦΑΓΕΙΑ ΜΕ ΕΠΙΣΗΜΟ ΑΡΙΘΜΟ ΕΓΚΡΙΣΗΣ	ΣΦΑΓΕΙΑ ΜΙΚΡΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	ΣΦΑΓΕΙΑ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΕΧΕΙ ΑΝΑΚΛΗΘΕΙ Η ΕΓΚΡΙΣΗ
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	6	4	0
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	1	1	0
ΑΡΚΑΔΙΑ	2	0	0
ΑΡΤΑ	0	0	0
ΑΤΤΙΚΗ (Ν.Αθηνών)	0	0	0
ΑΤΤΙΚΗ (ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ)	1	2	0
ΑΤΤΙΚΗ (ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ)	1	2	0
ΑΧΑΪΑ	1	0	2
ΒΟΙΩΤΙΑ	0	3	2
ΓΡΕΒΕΝΑ	0	1	1
ΔΡΑΜΑ	2	1	0
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	0	12	0
ΕΒΡΟΣ	2	2	0
ΕΥΒΟΙΑ	6	0	1
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	0	1	0
ΖΑΚΥΝΘΟΣ	0	1	0
ΗΛΕΙΑ	3	1	0
ΗΜΑΘΙΑ	1	0	0
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	4	0	0
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	1	3	0
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	5	1	0
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	4	2	1
ΚΑΒΑΛΑ	2	1	0
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	3	0	0
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	1	0	0
ΚΕΡΚΥΡΑ	0	2	0
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	0	3	0
ΚΙΛΚΙΣ	3	0	0
ΚΟΖΑΝΗ	1	0	5
ΚΟΡΙΝΘΙΑ	4	1	0
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	1	12	0
ΛΑΚΩΝΙΑ	4	0	0
ΛΑΡΙΣΑ	3	2	1
ΛΑΣΗΘΙ	0	3	0
ΛΕΣΒΟΣ	4	3	0
ΛΕΥΚΑΔΑ	0	0	1
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	2	4	1
ΜΕΣΣΗΝΙΑ	0	2	0
ΞΑΝΘΗ	5	0	0
ΠΕΛΛΑ	4	0	0
ΠΙΕΡΙΑ	3	0	0
ΠΡΕΒΕΖΑ	4	0	0
ΡΕΘΥΜΝΟ	2	1	0
ΡΟΔΟΠΗ	2	0	0
ΣΑΜΟΣ	1	0	0
ΣΕΡΡΕΣ	1	2	2
ΤΡΙΚΑΛΑ	2	1	0

ΦΘΙΩΤΙΔΑ	1	4	2
ΦΛΩΡΙΝΑ	2	0	0
ΦΩΚΙΔΑ	1	5	0
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	3	0	0
ΧΑΝΙΑ	1	2	0
ΧΙΟΣ	0	1	0
ΣΥΝΟΛΟ	100	86	19

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΣΦΑΓΕΙΩΝ 2007

ΕΙΔΟΣ ΣΦΑΓΕΙΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΝΕΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ
Σφαγεία βοοειδών, αιγοπροβάτων, χοίρων	6	9
Πτηνοσφαγεία	1	5
Σύνολο	7	14

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ T.SPIRALIS

Δ/ΣΕΙΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2007	ΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΙΑ T. SPIRALIS	ΣΦΑΓΕΙΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ Η ΜΕΘΟΔΟΣ
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	50	2000 ΧΟΙΡΟΙ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ	ΣΦΑΓΕΙΑ ΤΡΙΠΟΛΗΣ-ΜΠΟΥΖΑΛΑΣ Α.Ε. & ΤΕΤΟΦΑΡΜ
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	17	1884 ΧΟΙΡΟΙ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ	Λ.ΤΣΙΚΑΚΗΣ - Γ.ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.
ΠΙΕΡΙΑΣ	37	457 ΑΓΡΙΟ-ΧΟΙΡΟΙ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ	ΠΙΕΡΙΚΗ ΧΟΙΡΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ "ΜΠΑΤΑΛΑΣ"
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	98 (ΚΡΙΣ) & 110 (Creta farm)	24.412 ΧΟΙΡΟΙ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ	CRETA FARM ΑΒΕΕ & ΚΡΙΣ Α.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΣΠΛΑΧΝΩΝ

ΕΙΔΟΣ ΣΦΑΓΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΩΝ ΣΦΑΓΙΩΝ			ΒΑΡΟΣ ΣΕ ΚΙΛΑ
	ΗΠΑΤΑ	ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ	ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ	
ΒΟΟΕΙΔΗ	5399	7734	8292	5296445
ΑΙΓΕΣ	31249	34815	37235	1424628
ΠΡΟΒΑΤΑ	196109	184351	112847	6618820
ΧΟΙΡΟΙ	36050	207084	37782	13730836
ΠΤΗΝΑ	---	---	---	21506
ΣΥΝΟΛΟ				27092235

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΣΠΛΑΧΝΩΝ

ΑΙΤΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ		ΒΟΟΕΙΔΗ	ΑΙΓΕΣ	ΠΡΟΒΑΤΑ	ΧΟΙΡΟΙ
ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ	ΗΠΑΤΑ	59	697	2844	62
	ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ	128	2468	4092	2460
	ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ	34	502	712	---
ΔΙΣΤΟΜΙΑΣΗ	ΗΠΑΤΑ	653	5901	34968	1047
	ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ	494	5288	12907	8358
	ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ	392	1884	7136	3348
ΕΧΙΝΟΚΟΚΚΙΑΣΗ	ΗΠΑΤΑ	1506	3465	35811	14
	ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ	1404	3414	33631	14
	ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ	159	650	4071	---
ΛΟΙΠΕΣ ΝΟΣΟΙ	ΗΠΑΤΑ	3173	21186	122486	---
	ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ	5678	23641	133721	---
	ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ	7704	34199	100889	34429

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΣΦΑΓΙΩΝ

ΑΙΤΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ	ΒΟΟΕΙΔΗ	ΑΙΓΕΣ	ΠΡΟΒΑΤΑ	ΧΟΙΡΟΙ	ΠΤΗΝΑ	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΑΡΚΟΣΠΟΡΙΔΙΑΣΗ	1	2	10			
ΚΥΣΤΙΚΕΚΡΩΣΗ	2	2	3			
ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ	40					
ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΗ ΛΕΜΦΑΔΕΝΙΤΙΔΑ	9	1	5		244	
ΣΗΨΑΙΜΙΑ – ΠΥΑΙΜΙΑ	33	24	84	1685	159811	
ΚΑΧΕΞΙΑ	10	138	386	13201	260628	
ΠΟΛΛΑΠΛΟΙ ΟΓΚΟΙ		1	7	8	5391	
ΕΜΠΥΡΕΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	2	2	36	8		
ΛΟΙΠΑ ΑΙΤΙΑ	65	264	1207	3539	367841	
	162 (66320 kg)	434 (4950 kg)	1738 (20873 kg)	18441 (862680 kg)	793920 (1184935 kg)	814695 (2139758 kg)

Πίνακας 12: Διαπίστευση κτηνιατρικών εργαστηρίων

	Κτηνιατρικό εργαστήριο	Αντικείμενο διαπίστευσης
1	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ιωαννίνων	επίσημος έλεγχος τροφίμων
2	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ρόδου	επίσημος έλεγχος τροφίμων
3	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χαλκίδας	εθνικό εργαστήριο αναφοράς Σαλμονελλών
4	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χανίων	εθνικό εργαστήριο αναφοράς καταλοίπων αντιβιοτικών στο μέλι
5	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ηρακλείου	επίσημος έλεγχος τροφίμων
6	Ινστιτούτο Βιοχημείας Τοξικολογίας & Παθολογίας της Διατροφής των Ζώων	εθνικό εργαστήριο αναφοράς καταλοίπων αφλατοξινών
7	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας	εθνικό εργαστήριο αναφοράς καταλοίπων βενζιμιδαζολών
8	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Καβάλας	επίσημος έλεγχος τροφίμων
9	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Κομοτηνής	επίσημος έλεγχος τροφίμων
10	Ινστιτούτο Υγιεινής Τροφίμων Θεσσαλονίκης	εθνικό εργαστήριο αναφοράς μη στεροειδών αντιφλ/δών ουσιών
11	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Σερρών	εθνικό εργαστήριο αναφοράς καταλοίπων ορμονών & παρασιτοκτόνων
12	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τρίπολης	εθνικό εργαστήριο αναφοράς καταλοίπων χλωραμφαινικόλης κλπ. ουσιών
13	Ινστιτούτο Υγιεινής Τροφίμων Θεσσαλονίκης	εθνικό εργαστήριο αναφοράς θαλάσσιων βιοτοξινών
14	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας	εθνικό εργαστήριο αναφοράς Γάλακτος

2. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Η αποτίμηση του επίσημου ελέγχου στον τομέα της υγιεινής τροφίμων, καλύπτει το σύνολο των επιχειρήσεων που εμπίπτουν στις απαιτήσεις του Καν. (ΕΚ) 852/004, εξετάζει την ασφάλεια πληθώρας τροφίμων συμπεριλαμβανομένων του νερού, των τροφίμων ειδικής διατροφής ως και των υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τα τρόφιμα.

Υποστηρίζεται από 4 διαφορετικές ελεγκτικές υπηρεσίες Νομαρχιακού επιπέδου με διακριτή αρμοδιότητα, Περιφερειακές υπηρεσίες ελέγχου, υπηρεσίες επιφορτισμένες για τον έλεγχο κατά την εισαγωγή και αρμόδιες αρχές για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων (νερό, τρόφιμα ειδικής διατροφής).

Πεδίο άσκησης ελέγχου, ως προς την εξακρίβωση συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις απαιτήσεις τις νομοθεσίας, παραμένουν οι παραγωγικές επιχειρήσεις, οι διανομείς-μεταφορείς, το λιανικό εμπόριο, οι επιχειρήσεις που υποστηρίζουν μαζική εστίαση και οι παρασκευαστές που πωλούν λιανικώς.

Βασική συνιστώσα αυτού αποτελεί η παρακολούθηση της υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων, που διακινούνται ανά την επικράτεια στα πλαίσια του ενδοκοινοτικού εμπορίου και κατά το στάδιο των εισαγωγών. Οι έλεγχοι εξετάζουν μικροβιολογικές προδιαγραφές, παρουσία χημικών, φυσικών ρυπαντών και ραδιενέργειας, ποιότητα ή/και νοθεία, επισήμανση, παραπλανητική διαφήμιση ή παρουσίαση.

Ο επίσημος έλεγχος και στον τομέα αυτό στόχευσε στην υποστήριξη των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ μέσα από την συνολική αναβάθμιση του συστήματος ελέγχων. Επιδίωξη των αρχών είναι οι έλεγχοι να διενεργούνται αναλογικά σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης, διανομής και διάθεσης στον τελικό καταναλωτή και η συχνότητά τους να καθορίζεται με βάση την κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων ως προς την επικινδυνότητα.

Η διαδικασία των ελέγχων εξειδικεύεται κατά κατηγορία επιχειρήσεων και περιλαμβάνει την επιθεώρηση της εγκατάστασης και των προϊόντων που παράγονται και διατίθενται στον καταναλωτή, τον έλεγχο των συνθηκών υγιεινής, την αξιολόγηση των συστημάτων διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων, την εξέταση της τεκμηρίωσης των παραγωγικών διεργασιών και ενδεχομένως την δειγματοληψία και ανάλυση εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

Στα πλαίσια δε εξασφάλισης της ισοδυναμίας των συστημάτων ελέγχου και ενοποίησης των τεχνικών άσκησης αυτού παρέχονται οδηγίες επιθεωρήσεων, έντυπα ελέγχου, οδηγίες και οργανώνονται προγράμματα ενημέρωσης και κατάρτισης.

Κατά την εισαγωγή οι έλεγχοι είναι στην πλειοψηφία τους τακτικοί και προγραμματίζονται σε ημερήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη τις αναγγελίες των φορτίων. Διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται δειγματοληψία και ανάλυση εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

Για τη συγκέντρωση των στατιστικών στοιχείων των ελέγχων χρησιμοποιήθηκαν οι πίνακες που είχαν συνταχθεί σύμφωνα με την οδηγία 89/397/ΕΟΚ καθώς και άλλοι ειδικοί πίνακες που παρατίθενται στο παράρτημα.

2.1 Επίσημοι έλεγχοι

Κατά τη διάρκεια του 2007 διενεργήθηκαν συνολικά 80.596 έλεγχοι σε επίπεδο εγκαταστάσεων. Οι επιθεωρήσεις αυτές, αναγόμενες σε σύνολο 242.713 επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται ανά την επικράτεια, καλύπτουν το 30% περίπου των υφιστάμενων επιχειρήσεων.

Ο προσανατολισμός των επιθεωρήσεων όσον αφορά την κατανομή των ελέγχων ανά κατηγορία επιχείρησης αποτυπώνεται στο σχήμα 1 του παραρτήματος, ήτοι:

- 36,3% αντιστοιχεί στο λιανικό εμπόριο,
- 33,6% σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών,
- 19,3% σε παρασκευαστές που πωλούν λιανικώς,
- 6,8% σε παρασκευαστές και συσκευαστές και
- 4,0% σε διανομείς, μεταφορείς.

Από τα ως άνω στοιχεία διαφαίνεται ότι ο προσανατολισμός των ελέγχων πολλές φορές δεν υπακούει στην ανάλυση επικινδυνότητας γεγονός που οδηγεί σε μεγαλύτερη ή μικρότερη κάλυψη ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων, χωρίς να σχετίζεται με παράγοντες όπως η ανάλυση κινδύνου, το αυξημένο ποσοστό μη συμμορφώσεων, η ανάγκη έκτακτου ελέγχου κ.λ.π.

Σημειώνεται ότι προκειμένου οι ελεγκτικές αρχές να διευκολυνθούν στον προγραμματισμό και τις προτεραιότητες τους έχει εκδοθεί και κοινοποιηθεί οδηγός προσδιορισμού της συχνότητας επιτόπιων ελέγχων με βάση την αξιολόγηση του κινδύνου. Το σχετικά πρόσφατο της προσπάθειας αυτής δεν απέτρεψε πολλοί έλεγχοι να οργανωθούν ανεξάρτητα της παραμέτρου του κινδύνου μέχρι να αφομοιωθούν πλήρως στην κατεύθυνση αυτή και ενταχθούν λειτουργικά και ουσιαστικά στο έργο των Α,Α.

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκε η διαχείριση 1849 καταγγελιών μέσα από ένα αξιόπιστο και ολοκληρωμένο σύστημα διερεύνησης. Αυτές αφορούσαν κυρίως:

- αλλοιωμένα τρόφιμα ή λήξη του ορίου διατηρησιμότητας αυτών .
- μη ορθή επισήμανση τροφίμων
- επιχειρήσεις με πλημμελείς συνθήκες υγιεινής
- την παρουσία ξένων σωμάτων σε τρόφιμα.

Στο πλαίσιο των επιθεωρήσεων, πολλές επιχειρήσεις δέχτηκαν λεπτομερείς συστάσεις και υποδείξεις που αφορούσαν:

- την ανάγκη βελτίωσης της υλικοτεχνικής υποδομής,
- την εφαρμογή των κανόνων υγιεινής,
- την τήρηση διαδικασιών αυτοελέγχου και τη βελτίωση εφαρμογής των εγκαταστημένων συστημάτων HACCP,
- την ορθή επισήμανση και παρουσίαση τροφίμων.

Σε επίπεδο εισαγωγών κατά την διάρκεια του 2007 διενεργήθηκαν συνολικά 13825 έλεγχοι. Οι έλεγχοι αυτοί αφορούν κατά κύριο λόγο έλεγχο εγγράφων, επισήμανσης, ποιοτικών προδιαγραφών, μυκοτοξινών, βαρέων μετάλλων, γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, ραδιενέργειας, ενώ σε μεμονωμένες περιπτώσεις πραγματοποιήθηκε έλεγχος για την παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών (*Salmonella sp.*, *Enterobacteriaceae*). Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν με βάση προσδιορισμένη συχνότητα ανάλογα με την κατηγορία των τροφίμων και την κείμενη νομοθεσία όπως καταγράφονται στον πίνακα 1.

2.1.1. Συνολική συμμόρφωση των επιχειρήσεων

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η συμμόρφωση των επιχειρήσεων ως προς τις βασικές παραμέτρους της νομοθεσίας κυμάνθηκε σε ποσοστό 94,7%.

Το ποσοστό συμμόρφωσης είναι σχετικά υψηλό και αν συνυπολογίσουμε αντίστοιχα ποσοστά προηγούμενων ετών παρουσιάζει ανοδική τάση.

Η συμμόρφωση αυτή, θεωρούμε ότι είναι το αποτέλεσμα συντονισμένων ενεργειών των τελευταίων χρόνων που σχετίζεται με ευρεία ενημέρωση των υπευθύνων των επιχειρήσεων, την ανταπόκριση τους σε επακόλουθες ενέργειες συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, στην καλύτερη οργάνωση και αποτελεσματικότητα των ελέγχων, καθώς και την αποδοτικότητα του κυρωτικού συστήματος.

Επίσης από τα αποτελέσματα των ελέγχων των εισαγομένων προϊόντων διαφαίνεται ότι αυτά κατά γενικό κανόνα είναι σύμφωνα με τις διατάξεις της αντίστοιχης νομοθεσίας, καθώς δεν παρατηρήθηκαν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που παρατηρήθηκαν ήταν ήσσονος σημασίας, παρά τα αυξημένα ποσοστά ελέγχων. Σε γενικές γραμμές τα αποτελέσματα κρίνονται πολύ ικανοποιητικά, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις. Σχετικά Μεγαλύτερα ποσοστά μη συμμόρφωσης εμφανίζονται μόνο σε ξηρούς καρπούς κατά τον έλεγχο ως προς την παρουσία αφλατοξινών. σε ξηρούς καρπούς. Στην περίπτωση αυτή η αρμόδια αρχή διενεργεί έλεγχο και στο επόμενο όμοιο φορτίο (είδος & χώρα καταγωγής) και γενικά οδηγείται στην εφαρμογή αυξημένων ποσοστών ελέγχων.

2.1.2. Ανάλυση των μη συμμορφώσεων στις επιχειρήσεις

Α) Από την αξιολόγηση των συνολικών αποτελεσμάτων που αναφέρονται στον επισυναπτόμενο Πίνακα 3 και στο σχήμα 2 κατεγράφησαν 4.240 παραβάσεις (5,3 %) οι οποίες αφορούν κυρίως ζητήματα σχετικά με την τήρηση κανόνων υγιεινής, μη ασφαλή τρόφιμα, προβλήματα παρουσίασης, επισήμανσης τροφίμων κ.λ.π.

Αναλυτικά, μη συμμορφώσεις που αφορούν στην γενική υγιεινή (31,4%) οφείλονται σε ελλείψεις τόσο ως προς την υποδομή των εγκαταστάσεων αλλά κυρίως στην εφαρμογή κανόνων ορθής υγιεινής πρακτικής. Σχετίζονται με αδυναμίες στην εφαρμογή των λειτουργικών διαδικασιών, τις πρακτικές χειρισμών και την εκπαίδευση του προσωπικού.

Οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που εντοπίζονται στα συστήματα αυτοελέγχου (2,4%) αφορούν στην απουσία τους ή σημαντικές ελλείψεις και ανεπαρκή εφαρμογή τους. Εκτίμηση μας είναι ότι ο τομέας της βιομηχανίας τροφίμων, οι μεγάλες ή μεσαίες επιχειρήσεις ανταποκρινόμενοι στις απαιτήσεις της νομοθεσίας αλλά και στις σύγχρονες τάσεις του ανταγωνισμού, έχουν ανταποκριθεί ικανοποιητικά σε ότι αφορά στην ανάπτυξη διαδικασιών βάσει των αρχών του HACCP. Σε επίπεδο των μικρών επιχειρήσεων η κατάσταση εμφανίζει στοιχεία ανταπόκρισης όμως αρκετά προβλήματα συνεχίζουν να υπάρχουν.

Το ποσοστό μη συμμορφώσεων στην κατηγορία «άλλες» (26,7%) αφορά περιπτώσεις ελλείψεων των επιχειρήσεων ως προς διοικητικές πράξεις, που σχετίζονται με την ανάγκη ανανεώσεων, επεκτάσεων, τροποποιήσεων κλπ των αδειών λειτουργίας τους.

Ανά κατηγορία επιχειρήσεων, μεγαλύτερο ποσοστό μη συμμορφώσεων ακολουθώντας την γενική τάση που αναλύσαμε εντοπίζονται στο λιανικό εμπόριο,

λόγω του αυξημένου όγκου των επιθεωρήσεων και στοχευμένων δειγματοληψιών που συγκέντρωσε, ακολουθούν οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών κ.λ.π .

Β) Σε επίπεδο τροφίμων εκτός αυτών ζωικής προέλευσης, για το 2007 έχουν διεξαχθεί 4.899 εργαστηριακοί έλεγχοι, τόσο στα πλαίσια προγραμματισμένων δράσεων, όσο και στα πλαίσια διερεύνησης καταγγελιών, ή σημάτων που έχουν κοινοποιηθεί μέσω του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης (Rasff). Οι έλεγχοι έχουν γίνει ως επί το πλείστον σε προσυσκευασμένα προϊόντα σε επίπεδο λιανικής πώλησης και καταγράφηκαν 477 μη συμμορφώσεις.

Αναλυτικά αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 4. Τρόφιμα με μικροβιακή μόλυνση, που αφορούν στη μη συμμόρφωση ως προς τα κριτήρια του Καν (ΕΚ) 2073/2005 ή/και άλλα είδη μόλυνσης που αφορούν ξένες προσμίξεις (μη συμμόρφωση ως προς τον Καν.1881/06/ΕΚ) θεωρούνται μη ασφαλή. Η «σύνθεση», που αναφέρεται στις προδιαγραφές ποιότητας και η «επισήμανση – παρουσίαση» συνιστούν μη συμμορφώσεις που οδηγούν σε παραπλάνηση του καταναλωτή. Όσον αφορά στην ασφάλεια των τροφίμων στο σύνολό τους παρατηρήθηκε χαμηλό ποσοστό «μικροβιακής μόλυνσης» (0.14%) καθώς και ο τύπος μη συμμόρφωσης «άλλα είδη μόλυνσης» εμφανίζεται με ποσοστό της τάξης του 1.5% .Τα μεγαλύτερα ποσοστά μη συμμόρφωσης παρατηρήθηκαν στις κατηγορίες «Λίπη και έλαια», «Ξηροί καρποί, πρόχειρα φαγητά» και «Δημητριακά & προϊόντα αρτοποιίας».

Αναφερόμενοι στα ποσοστά μη συμμόρφωσης που παρατηρήθηκαν σε ελέγχους που έγιναν ως προς τη «σύνθεση» και την «επισήμανση – παρουσίαση» αυτά ήταν 2,3% και 4.4% αντίστοιχα. Τα ποσοστά μη συμμόρφωσης οφείλονται στο γεγονός διπλής καταγραφής των παραβάσεων και στους δύο τύπους, ενώ σε πολλές περιπτώσεις καταγράφονται ήσσονος σημασίας παραβάσεις στην επισήμανση, που στην ουσία δεν οδηγούν στην παραπλάνηση του καταναλωτή.

Γ) Σχετικά με τα εισαγόμενα τρόφιμα, από την αξιολόγηση των συνολικών αποτελεσμάτων που αναφέρονται στον επισυναπτόμενο Πίνακα 1 καταγράφεται ότι οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης εμφανίζονται μόνο κατά τον έλεγχο ως προς την παρουσία αφλατοξινών σε ξηρούς καρπούς. Στην περίπτωση αυτή η αρμόδια αρχή διενεργεί έλεγχο και στο επόμενο όμοιο φορτίο (είδος & χώρα καταγωγής) και γενικά οδηγείται στην εφαρμογή αυξημένων ποσοστών ελέγχων.

2.2. Προτεραιότητες – Ειδικά σχέδια ελέγχου

Οι άξονες προτεραιοτήτων αφορούν τον περιορισμό των χημικών και βιολογικών κινδύνων και την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή. Η πορεία υλοποίησης τους βρίσκεται σε εξέλιξη. Επιπλέον ξεκίνησε η υλοποίηση δύο ειδικών σχεδίων προγραμμάτων ελέγχου για τα επίπεδα ακρυλαμιδίου και φουρανίου στα τρόφιμα σε συμμόρφωση με συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται αναλυτικά η εξέλιξη σε κάθε προτεραιότητα.

2.2.1. Χημικοί Κίνδυνοι

• Έλεγχος για τη χρήση των προσθέτων υλών

Οι έλεγχοι των προσθέτων αφορούσαν σε προϊόντα φυτικής προέλευσης ευρείας κατανάλωσης που απευθύνονται στον τελικό καταναλωτή. Οι έλεγχοι κατέδειξαν ποσοστό μη συμμόρφωσης 10% που αφορά τόσο σε υπέρβαση υφισταμένων από τη

νομοθεσία ορίων χρήσης προσθέτων, όσο σε και εσφαλμένη ή παραπλανητική επισήμανση (μη αναγραφή περιεχομένων προσθέτων ή μη αναγραφή κατηγορίας προσθέτου). Επίσης, συνεχίστηκε η παρακολούθηση του τσίλι και των προϊόντων του ως προς την καρκινογόνο ουσία Ερυθρό του Σουδάν σε εφαρμογή της Απόφασης 2004/92 της Επιτροπής.

• **Έλεγχος για την παρουσία ουσιών που επιμολύνουν τα τρόφιμα**

Ο έλεγχος του επιπέδου μυκοτοξινών σε προϊόντα φυτικής προέλευσης και μεταποιημένα τρόφιμα αφορούσε σε ξηρούς καρπούς και αποξηραμένα φρούτα (έλεγχος αφλατοξινών), σιτηρά και προϊόντα σταφίδες και καφέ (έλεγχος ωχρατοξίνης A), και αραβόσιτο, σιτηρά και προϊόντα τους (έλεγχος τοξινών του γένους *Fusarium*). Οι έλεγχοι κατέδειξαν πολύ μικρό ποσοστό μη συμμόρφωσης και συγκεκριμένα 1% για τις αφλατοξίνες και 4% για τις τοξίνες του γένους *Fusarium*. Όσον αφορά στον έλεγχο ως προς ωχρατοξίνη A, τα επίπεδα που προσδιορίστηκαν ήταν σε όλες τις περιπτώσεις χαμηλότερα από τα ισχύοντα νομοθετικά όρια.

- Όσον αφορά στο στάδιο της εισαγωγής ο έλεγχος για την παρουσία μυκοτοξινών, θεωρείται σε γενικό πλαίσιο επαρκής. Οι έλεγχοι για την παρουσία αφλατοξινών στους ξηρούς καρπούς και τα αποξηραμένα φρούτα καθώς και Ωχρατοξίνης A στα αποξηραμένα φρούτα θεωρούνται επαρκείς και σε συνδυασμό με την απουσία απορριφθέντων φορτίων, οδηγούν στο συμπέρασμα της μείωσης του ποσοστού αντίστοιχων ελέγχων. Τα αποτελέσματα των ελέγχων για την παρουσία Ωχρατοξίνης A στον άφρυκτο καφέ (για τον οποίο το εθνικό όριο είναι 20ppb), μπορούν να αξιολογηθούν σε Κοινοτικό επίπεδο. Οι έλεγχοι για την παρουσία φουμονισίνης B1+B2, δεσοξινιβαλενόνης και ζεαραλενόνης (μολυντές που ενσωματώθηκαν πρόσφατα στον Καν(ΕΚ) 1881/2006) σε δημητριακά και προϊόντα τους, δεν έδειξαν επίπεδα πέραν των μέγιστων επιτρεπτών.
- Όσον αφορά στον έλεγχο των επιπέδων των πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης, οι συγκεντρώσεις πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων ήταν πολύ πιο χαμηλές από τα θεσμοθετημένα μέγιστα επίπεδα της Ε.Ε. Ο έλεγχος επεκτάθηκε διερευνητικά και σε αποξηραμένο τσάι και αλεύρι για τα οποία δεν έχουν καθοριστεί ακόμη μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα στην Ε.Ε.
- Όσον αφορά στον έλεγχο για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών, παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης (φυτικά έλαια), σε συμμόρφωση με τον Καν. (ΕΚ) 1881/2006, η περιεκτικότητα των διοξινών και του συνόλου διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs ήταν πολύ χαμηλότερη από τα μέγιστα επιτρεπτά όρια ενώ και τα μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs για τα οποία υπάρχει απαίτηση παρακολούθησης βάσει της Σύστασης 2006/794/ΕΚ, βρέθηκαν σε περιεκτικότητες πολύ μικρότερες από τα προτεινόμενα από την Ε.Ε. μέγιστα επιτρεπτά όρια.

• **Έλεγχος μετανάστευσης από πλαστικά υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα**

Ο έλεγχος αφορούσε στην μετανάστευση των συστατικών τους στα τρόφιμα των πλαστικών υλικών, καθώς και σύνθετων υλικών από χαρτί και πλαστικό και των βερνικιών επικάλυψης δοχείων για τρόφιμα. Οι μη συμμορφώσεις που καταγράφηκαν αφορούσαν κυρίως στο υψηλό επίπεδο ολικής μετανάστευσης και μετανάστευσης φθαλικών εστέρων. Τα αντικείμενα που βρέθηκαν μη συμμορφούμενα ήταν ως επί το πλείστον προέλευσης Κίνας.

• **Έλεγχος μετανάστευσης από κεραμικά υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα**

Ο έλεγχος επικεντρώθηκε στην ποσότητα μολύβδου και καδμίου που απελευθερώνουν τα κεραμικά αντικείμενα. Από τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου ελέγχου προκύπτει ότι τα κεραμικά αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα συμμορφώνονται με τη νομοθεσία.

- **Έλεγχος ποιοτικών χαρακτηριστικών εμφιαλωμένων νερών**

Ο έλεγχος αφορούσε στη συμμόρφωση των εμφιαλωμένων νερών (φυσικών μεταλλικών και επιτραπέζιων) ως προς τα βρωμικά ιόντα, τις βασικές φυσικοχημικές παραμέτρους, το φθόριο και τα βαρέα μέταλλα και τις μικροβιολογικές παραμέτρους. Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι η συγκέντρωση φθορίου και βαρέων μετάλλων στα εμφιαλωμένα νερά είναι χαμηλότερη από τα επιτρεπόμενα όρια.

2.2.2. Βιολογικοί Κίνδυνοι

Ο έλεγχος για την παρουσία αλλεργιογόνων ουσιών σε τρόφιμα στα πλαίσια συμμόρφωσης με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ΚΤΠ, όσον αφορά στην επισήμανση προσυσκευασμένων τροφίμων, τα οποία είναι πιθανόν να περιέχουν αλλεργιογόνες ουσίες/ τρόφιμα, έτσι όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει κατέδειξε παρόμοια επίπεδα μη συμμόρφωσης με τα αντίστοιχα του 2006 ήτοι της τάξεως του 26%. Η μη συμμόρφωση οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η νομοθεσία δεν έχει αφομοιωθεί από τους υπεύθυνους των επιχειρήσεων.

2.2.3. Προστασία Συμφερόντων Καταναλωτή

- **Έλεγχος για την παρακολούθηση της ποιότητας του ελαιόλαδου**

Όσον αφορά στον έλεγχο για την παρακολούθηση της ποιότητας του ελαιόλαδου, αυτός αναφέρεται σε ελαιόλαδα των κατηγοριών που καθορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 1019/2002 τα οποία ελήφθησαν ως επί τω πλείστον στο στάδιο της μαζικής εστίασης. Το ποσοστό μη συμμόρφωσης ήταν της τάξης του 10% και αναφέρεται κυρίως σε εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο και ελαιόλαδο αποτελούμενο από εξευγενισμένα ελαιόλαδα και παρθένα ελαιόλαδα.

- **Έλεγχος για την επισήμανση των τροφίμων**

Το ποσοστό ελέγχου για την επισήμανση των τροφίμων είναι πολύ αυξημένο, αγγίζοντας σε ορισμένες περιπτώσεις το 100%. Ο έλεγχος επικεντρώνεται στην τήρηση της βασικής νομοθεσίας, καθώς τα φορτία εισάγονται στην πλειοψηφία τους σε μεγάλους περιέκτες και όχι σε συσκευασίες καταναλωτή. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση παραμένει προτεραιότητα μας και κατευθυνόμαστε προς το σχεδιασμό της εφαρμογής τους σε τακτική βάση.

2.2.4. Έλεγχος για την παρουσία γενετικά τροποποιημένων οργανισμών

- **Έλεγχος για την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων οργανισμών σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης**

Οι έλεγχοι θεωρούνται ικανοποιητικοί και τα αποτελέσματα αυτών δείχνουν ότι δεν έχουν παρουσιαστεί περιπτώσεις μη συμμόρφωσης ως προς την επισήμανση και την ιχνηλασιμότητα των ΓΤΟ. (πίνακας 1)

- **Έλεγχος για τη διακίνηση μη εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων τροφίμων φυτικής προέλευσης**

Οι έλεγχοι θεωρούνται ικανοποιητικοί και τα αποτελέσματα αυτών δείχνουν ότι δεν έχουν παρουσιαστεί περιπτώσεις εισαγωγής προϊόντων που να προέρχονται ή να περιέχουν μη εγκεκριμένους ΓΤΟ. (πίνακας 1)

2.2.5. Έλεγχος Ποιοτικών Προδιαγραφών Εμπορίας Νωπών Οπωροκηπευτικών

Στον τομέα ελέγχου της συμμόρφωσης των νωπών και μεταποιημένων οπωρ/κών με τις ποιοτικές προδιαγραφές (εμπορικοί κανόνες ποιότητας) πραγματοποιήθηκαν 36917 έλεγχοι σε φορτία που στην πλειοψηφία τους αφορούσαν αποστολές προς τα άλλα Κράτη Μέλη. Ο έλεγχος συμμόρφωσης με τους εμπορικούς κανόνες ποιότητας για τα νωπά οπωροκηπευτικά διενεργείται σε ποσοστό που υπερβαίνει το ποσοστό του 60% που έχει θεσπιστεί με τα συμπληρωματικά μέτρα του ΚΑΝ(ΕΚ) 1148/2001. για φορτία που αποστέλλονται σε άλλα Κράτη Μέλη και στο 10% των φορτίων που παραλαμβάνονται από άλλα Κράτη Μέλη (Κοινή Υπουργική Απόφαση 257543/2003 – ΦΕΚ 1122/Β').

Οι έλεγχοι αυτοί, τόσο στην εισαγωγή όσο και στην ενδοκοινοτική διακίνηση, θεωρούνται επαρκείς και σύμφωνοι με την Κοινοτική νομοθεσία. (πίνακας 2)

2.2.6. Ειδικά Σχέδια

- **Εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης των επιπέδων ακρυλαμιδίου σε τρόφιμα**

Ο σκοπός του ελέγχου ήταν η συλλογή αξιόπιστων στοιχείων για τα επίπεδα ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα και ειδικότερα σε εκείνα τα τρόφιμα τα οποία είναι γνωστό ότι περιέχουν υψηλά επίπεδα ακρυλαμιδίου ή/και συμβάλλουν σημαντικά στη διατροφική πρόσληψη του συνολικού πληθυσμού αλλά και συγκεκριμένων ευάλωτων ομάδων, όπως τα μικρά παιδιά.

Ο έλεγχος έγινε σύμφωνα με τη Σύσταση 2007/331/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα προϊόντα κατηγοριοποιήθηκαν σε δέκα ομάδες και τα αποτελέσματα των αναλύσεων ανά ομάδα φαίνονται στον πίνακα 5.

Από τη σύγκριση των δεδομένων προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα: Η σημαντικότερη πηγή ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα που ελέγχθησαν στην Ελλάδα αποτελούν τα προϊόντα με πρώτη ύλη την πατάτα. Στα υπόλοιπα προϊόντα οι μετρηθείσες τιμές ήταν αρκετά χαμηλές.

Στα προϊόντα από πρώτη ύλη πατάτα οι υψηλότερες τιμές διαπιστώθηκαν στα τηγανητά πατατάκια ενώ στις τηγανητές πατάτες, προτηγανισμένες ή μη, οι τιμές είναι πολύ χαμηλότερες και δεν φαίνεται να συμβάλλουν στην πρόληψη του ακρυλαμιδίου πολύ περισσότερο από τις υπόλοιπες κατηγορίες τροφίμων. Σε σχέση με το πρόγραμμα του 2003, στις έτοιμες τηγανητές πατάτες παρατηρείται μια μικρή αυξητική τάση, ενώ στα πατατάκια βρέθηκαν μικρότερες τιμές. Σε σχέση με τις τιμές στην Ευρώπη, οι μέγιστες τιμές που μετρήθηκαν στην Ελλάδα είναι μικρότερες των αντιστοίχων ευρωπαϊκών. Στο ψωμί οι τιμές που μετρήθηκαν ήταν κάτω του ορίου ποσοτικοποίησης. Ομοίως χαμηλά επίπεδα καταγράφηκαν στα δημητριακά, μπισκότα, καβουρντισμένο καφέ και παιδικές τροφές. Η γενικότερη εικόνα στο θέμα των επιπέδων του ακρυλαμιδίου είναι ότι οι μέσες τιμές συγκεντρώσεων στην Ελλάδα ανά κατηγορία τροφίμου είναι χαμηλότερες ή στα ίδια επίπεδα σε σχέση με τα αντίστοιχα επίπεδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης των επιπέδων φουρανίου σε τρόφιμα**

Ο σκοπός του ελέγχου ήταν η συλλογή αξιόπιστων στοιχείων για τα επίπεδα φουρανίου στα τρόφιμα που διατίθενται στο εμπόριο ανεξάρτητα από το αν απαιτείται περαιτέρω παρασκευή για την κατανάλωσή τους καθώς και στα τρόφιμα

που διατίθενται στο εμπόριο και απαιτείται περαιτέρω παρασκευή για την κατανάλωσή του η οποία γίνεται στο εργαστήριο. Ο έλεγχος βασίστηκε στη σύσταση 2007/196/EK της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ο έλεγχος των προϊόντων έγινε σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος του κανονισμού 2007/333/EK.

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων ανά κατηγορία τροφίμου απεικονίζονται στον πίνακα 6.

Από τη σύγκριση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι η σημαντικότερη πηγή φουρανίου στα τρόφιμα που δειγματίστηκαν στην Ελλάδα αποτελεί ο αλεσμένος καφές και τα προϊόντα του που παρουσιάζουν αυξημένες συγκεντρώσεις, οι οποίες όμως μειώνονται αισθητά μετά τη θερμική επεξεργασία, ενώ στα υπόλοιπα τρόφιμα οι τιμές που προσδιορίστηκαν ήταν χαμηλότερες.

2.3. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

2.3.1. Μέτρα για την εξασφάλιση συμμόρφωσης των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων.

Η εθνική νομοθεσία δίνει νομική κάλυψη κατά την άσκηση του επίσημου ελέγχου για την λήψη μέτρων κατά των υπευθύνων επιχειρήσεων που παραβαίνουν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Οι αρμόδιες αρχές ελέγχου έχουν δυνατότητα

Να αποφασίζουν για το εύρος των διαδικασιών απόσυρσης σε περιπτώσεις μη ασφαλών τροφίμων

Να κατάσχουν, δεσμεύουν ή καταστρέφουν τρόφιμα τηρώντας τις προϋποθέσεις και διαδικασίες της νομοθεσίας.

Να εισηγούνται την αναστολή λειτουργίας ή το κλείσιμο επιχειρήσεων.

Να εισηγούνται την επιβολή ποινικών και διοικητικών κυρώσεων ή μέτρων για υπεύθυνους επιχειρήσεων που υποπίπτουν σε παραβάσεις.

Η σε μεγάλο βαθμό ενοποίηση του κυρωτικού συστήματος της χώρας έχει συμβάλει ώστε να λειτουργεί αποτρεπτικά και αποτελεσματικά σε κάθε περίπτωση στοιχειοθετημένης παράβασης.

Στα πλαίσια αυτά και με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία διενεργήθηκαν 158 πράξεις κατασχέσεων που επέσυραν κατάσχεση 82 τόνων μη ασφαλών τροφίμων, επιβλήθηκαν πρόστιμα σε 181 επιχειρήσεις τροφίμων που ανέρχονται στο ποσό του 1.299.000 €.

2.3.2. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών επίσημων ελέγχων.

Το διάστημα που εξετάζουμε έχουν αναληφθεί σημαντικές πρωτοβουλίες σε εφαρμογή των απαιτήσεων της νομοθεσίας. Έχει υπάρξει συντονισμένη προσπάθεια μέσα από την έκδοση εγκυκλίων, έντυπων, κατευθυντήριων οδηγιών, προγραμμάτων εκπαίδευσης, στην αναβάθμιση των πρότυπων λειτουργίας των Α.Α και κατ' επέκταση στη βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του επίσημου ελέγχου.

Συγκεκριμένα

α) Ως προς την επικαιροποίηση των διαδικασιών ελέγχου αυτή πραγματοποιήθηκε, τόσο μέσα από την εκπόνηση σχετικών οδηγιών / εγχειριδίων, όσο και μέσα από την αναθεώρηση των σχετικών εντύπων ελέγχου και αφορά:

- Οδηγό κατάταξης επιχειρήσεων τροφίμων ανάλογα με την επικινδυνότητα (κριτήρια προσδιορισμού συχνότητας με βάση την αξιολόγηση του κινδύνου, πίνακας κατάταξης των επιχειρήσεων τροφίμων ανάλογα με τον κίνδυνο).
- Οδηγό για τη δειγματοληψία και ανάλυση στα πλαίσια του επισήμου ελέγχου (στόχοι, κριτήρια και συχνότητα δειγματοληψίας, μεθοδολογία και τεχνική).
- Κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή του Καν. (ΕΚ) 2073/05 σχετικά με τα μικροβιολογικά κριτήρια.
- Έντυπα επιθεωρήσεων για τις βασικές κατηγορίες επιχειρήσεων τροφίμων.
- Έντυπα Δειγματοληψιών και Ανάλυσης ως και οδηγίες συμπλήρωσης αυτών. .
- Εγκύκλιος σχετικά με την διαχείριση του συστήματος RASF από τις ελεγκτικές αρχές.

β) Πρωτοβουλίες κατάρτισης

Ο ΕΦΕΤ ανταποκρινόμενος στην αναγκαιότητα συνεχούς επιμόρφωσης των υπαλλήλων που ασκούν τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων πραγματοποίησε σε επαναλαμβανόμενους κύκλους ανά την επικράτεια εκπαίδευση 750 υπαλλήλων που αφορά τις θεματικές ενότητες 1) Επίσημος Έλεγχος & Δειγματοληψία και 2) Γενικές Αρχές Επιθεώρησης Συστημάτων Διαχείρισης της Ασφάλειας Τροφίμων .

γ) Παροχή καθοδήγησης / πληροφοριών στους υπευθύνους των επιχειρήσεων τροφίμων.

Εκτός από την συνεχή ενημέρωση των επιχειρήσεων και καταναλωτών μέσω των ηλεκτρονικών ιστοσελίδων, εκδόθηκαν.

- Οδηγίες για την παρασκευή ασφαλών τροφίμων που συμβάλλουν στην καθοδήγηση κυρίως μικρομεσαίων επιχειρήσεων επεξεργασίας τροφίμων και επιχειρήσεων μαζικής εστίασης.
- Εγκύκλιος με οδηγίες προς τους κλάδους των επιχειρήσεων για την ανάπτυξη Εθνικών Οδηγών Ορθής Πρακτικής σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Καν. (ΕΚ) 852/2004. Στα πλαίσια αυτά οι επιχειρήσεις τροφίμων έχουν στη διάθεση τους 16 οδηγούς ορθής πρακτικής που αφορούν αντιπροσωπευτικούς τύπους επαγγελματικών κλάδων και αποτελούν σημαντικό εργαλείο καθοδήγησης.
- Εγχειρίδιο με πληροφορίες που αφορούν στον Καν. (ΕΚ) 1924/2006 σχετικά με τους ισχυρισμούς επί θεμάτων διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα.

Επιπλέον για το ίδιο θέμα έγιναν διαβουλεύσεις με φορείς ελέγχου τροφίμων, ενώσεις καταναλωτών και συνδέσμους βιομηχανιών και πραγματοποιήθηκε για την περαιτέρω ενημέρωση ειδική ημερίδα.

- Εγχειρίδιο με πληροφορίες που αφορούν στους τρόπους μείωσης των επιπέδων ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα.
- Για την υποχρέωση κατάρτισης του προσωπικού που ασχολείται με χειρισμό τροφίμων εκδόθηκε Υπουργική Απόφαση στο πλαίσιο της οποίας καθορίζονται το περιεχόμενο και η αξιολόγηση των προγραμμάτων κατάρτισης και η διαδικασία εκπόνησης εκπαιδευτικών πακέτων, έγκρισης και υλοποίησης αυτών.

δ) Νέα νομοθεσία

- Στα πλαίσια επικαιροποίησης της εθνικής νομοθεσίας πραγματοποιήθηκε τροποποίηση Αγορανομικών Διατάξεων με τις οποίες ρυθμίζονται ζητήματα στη λιανική πώληση των τροφίμων.

- Υπουργική Απόφαση 14708/17-08-07 (ΦΕΚ Β'1616) που καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την εκπόνηση και έγκριση των προγραμμάτων επιμόρφωσης.

2.4. Συμπεράσματα

Τα αποτελέσματα του επίσημου ελέγχου στον τομέα της υγιεινής τροφίμων καταδεικνύουν σοβαρή πρόοδο τόσο σε επίπεδο συμμόρφωσης επιχειρήσεων παραγωγής και διαχείρισης τροφίμων όσο και ως προς τον τρόπο άσκησης ελέγχου εκ μέρους των αρχών.

Έχει καταγραφεί ένα καλό επίπεδο υποδομών και εξοπλισμού των εγκαταστάσεων παρά την διαφορετικότητα ως προς τον τύπο, κατηγορία, δραστηριότητα και δυναμικότητα των επιχειρήσεων που ελαχιστοποιεί προβλήματα υγιεινής.

Σε επίπεδο λειτουργικών διαδικασιών, διαπιστώνονται περισσότερες αδυναμίες ως αποτέλεσμα λειψής αφομοίωσης ορθών πρακτικών ή υποτίμησης της ανάγκης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού.

Τα συστήματα διασφάλισης της ασφάλειας των τροφίμων έχουν καταστεί πιο λειτουργικά.

Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων τροφίμων, παρουσιάζουν ικανοποιητικό επίπεδο συμμόρφωσης προς τις προδιαγραφές της νομοθεσίας ενώ προβλήματα επισήμανσης κατά πλειοψηφία δεν εγείρουν ζητήματα παραπλάνησης του καταναλωτή.

Περαιτέρω προσπάθεια πρέπει να σημειωθεί ως προς την ενιαία εφαρμογή του ελέγχου και αλληλουχίας αυτού, τον συντονισμό και την συνεργασία των Α.Α. μέσα από την αξιοποίηση αποδοτικότερων μορφών και αντιμετώπιση των όποιων στην πράξη αδυναμιών

Ο επίσημος έλεγχος που εφαρμόστηκε στα τρόφιμα φυτικής προέλευσης ,στο στάδιο της εισαγωγής σε γενικό πλαίσιο θεωρείται ικανοποιητικός γιατί δεν κατέδειξε κανένα σημαντικό πρόβλημα. Οι μη συμμορφώσεις που καταγράφονται είναι ελάχιστες και μικρής σημασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας 1 : Έλεγχοι εισαγομένων έτους 2007

Συχνότητα ελέγχων

Ο έλεγχος εγγράφων διενεργείται στο 100% των φορτίων, των αφλατοξινών σύμφωνα με την Απόφαση 2006/504/ΕΚ, της ραδιενέργειας στο 100% για τα χύδη φυτικά προϊόντα που μεταφέρονται με πλοίο και στο 10% γι' αυτά σε container.

Ο έλεγχος μυκοτοξινών και βαρέων μετάλλων στους δημητριακούς καρπούς διενεργείται στο 5% των φορτίων, για γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς στο 50% των φορτίων (Υπουργική Απόφαση 2144/2006 - ΦΕΚ 1141/Β'), για Ωχρατοξίνης Α (ΟΤΑ) σε σταφίδες εισαγόμενες από Τρίτες Χώρες στο 20% των φορτίων, ενώ σε σταφίδες εγχώριας παραγωγής στο 10% των φορτίων (Υπουργική Απόφαση 300945/2004 - ΦΕΚ 1508/Β'). Για αφλατοξίνες σε ξηρά σύκα εισαγόμενα από Τρίτες Χώρες εκτός Τουρκίας, στο 100% των φορτίων, ενώ σε ξηρά σύκα εγχώριας παραγωγής στο 10% των φορτίων (Υπουργική Απόφαση 285279/2004 - ΦΕΚ 1370/Β').

Ο έλεγχος συμμόρφωσης με τους εμπορικούς κανόνες ποιότητας για τα νωπά οπωροκηπευτικά διενεργείται στο 100% των φορτίων που εισάγονται (Κοινή Υπουργική Απόφαση 257543/2003 – ΦΕΚ 1122/Β').

Όσον αφορά τους υπόλοιπους ελέγχους, αυτοί διενεργούνται σε ποσοστό 10%, με εξαίρεση τον έλεγχο επισήμανσης και τον έλεγχο συμμόρφωσης προς τις ποιοτικές προδιαγραφές, όπου ο έλεγχος είναι αυξημένος και μπορεί να φτάσει σε ποσοστό 100% των φορτίων.

Τρόφιμα φυτικής προέλευσης στο στάδιο της εισαγωγής

α. Μεταποιημένα – επεξεργασμένα τρόφιμα

(i) Ξηροί καρποί:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ % ΜΗ	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	1706	1703	99,82	0	0,00
Ποιοτικές προδιαγραφές	1706	638	37,40	4	0,23
ΓΤΟ	1706	8	0,47	0	0,00
Ραδιενέργεια	300	23	7,67	0	0,00
Αφλατοξίνες στα φορτία που δεν συμπεριλαμβάνονται στην Απόφαση της Επιτροπής 2006/504/ΕΚ	1059	163	15,39	14	8,59

Οι έλεγχοι που αφορούν στην επισήμανση αγγίζουν το ποσοστό του 100%. Από τα αποτελέσματα των ελέγχων επισήμανσης, ΓΤΟ και ραδιενέργειας διαφαίνεται ότι οι εισαγόμενοι ξηροί καρποί είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις της αντίστοιχης νομοθεσίας, καθώς δεν παρατηρήθηκαν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Οι έλεγχοι που αφορούν στις ποιοτικές προδιαγραφές διενεργούνται σε αυξημένο ποσοστό και τα

αποτελέσματα δείχνουν ποσοστό μη συμμόρφωσης, το οποίο θεωρείται ήσσονος σημασίας. Οι μη συμμορφώσεις αφορούσαν σε προϊόντα που είχαν προσβληθεί από έντομα, λόγω πιθανής αδυναμίας είτε στη μετασυλλεκτική αποθήκευση είτε κατά την μεταφορά.

Το ποσοστό ελέγχων ως προς την παρουσία αφλατοξινών εμφανίζεται αυξημένο σε σχέση με το γενικό 10 % που ισχύει, γεγονός που εξηγείται με την πρακτική ότι σε περίπτωση εμφάνισης θετικού φορτίου ως προς κάποιο μολυντή, η ίδια αρμόδια αρχή διενεργεί έλεγχο και στο επόμενο όμοιο φορτίο (είδος & χώρα καταγωγής) και επιβεβαιώνεται από το υψηλό ποσοστό μη συμμόρφωσης. Όσον αφορά στις μη συμμορφώσεις, αυτές εντοπίζονται σε φορτία αμυγδάλων από ΗΠΑ, και αναλύονται ως εξής: 7 φορτία αμυγδάλων από ΗΠΑ, 3 φορτία αμυγδαλόπιχα από ΗΠΑ, 1 φορτίο αραχίδων από Τουρκία, 2 φορτία ξηρών καρπών με επικάλυψη από Σιγκαπούρη και 1 φορτίο πιστάκια από ΗΠΑ.

Έλεγχος αφλατοξινών στα προϊόντα που συμπεριλαμβάνονται στην Απόφαση της Επιτροπής 2006/504/ΕΚ:

ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙ Σ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Βραζιλία	2	1	50,00	0	0,00
Κίνα	445	71	15,96	14	19,72
Αίγυπτος	35	12	34,29	2	16,67
Ιράν	4	4	100,00	1	25,00
Τουρκία	164	26	15,85	0	0,00

Οι έλεγχοι που αφορούν στα προϊόντα της Απόφασης της Επιτροπής 2006/504/ΕΚ έδειξαν σημαντικές αποκλίσεις από τη συνολική συμμόρφωση, με υψηλότερο το ποσοστό των προϊόντων καταγωγής/προέλευσης Ιράν και την Κίνα και την Αίγυπτο να ακολουθούν. Το παρατηρούμενο αυξημένο ποσοστό μη συμμόρφωσης θεωρείται μείζονος σημασίας και αποτελεί την αιτία για την εφαρμογή αυξημένων ποσοστών ελέγχων σε σχέση με τα θεσπισμένα στην εν λόγω Απόφαση.

(ii) Αποξηραμένα φρούτα:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙ Σ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	373	94	25,20	0	0,00
Ποιοτικές προδιαγραφές	373	257	68,90	0	0,00
Ραδιενέργεια	186	19	10,29	0	0,00
Αφλατοξίνες	370	36	9,73	0	0,00
ΟΤΑ	184	39	21,20	0	0,00

Από τους ανωτέρω ελέγχους στα αποξηραμένα φρούτα δεν προέκυψε καμία περίπτωση μη συμμορφούμενου φορτίου, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

(iii) Καφές:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙ Σ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	922	922	100	0	0,00
Ποιοτικές προδιαγραφές	922	453	49,13	2	0,22
ΟΤΑ σε καφέ φρυγμένο, διαλυτό κ.α. (Καν. 1881/2006)	452	15	3,32	0	0,00
ΟΤΑ σε άφρυκτο καφέ	470	52	11,06	0	0,00

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργήθηκαν, στα εισαγόμενα φορτία καφέ δεν παρουσιάστηκαν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης ως προς την Ωχρατοξίνη Α, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

(iv) Ελαιούχοι σπόροι:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙ Σ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	789	628	79,59	0	0,00
Ποιοτικές προδιαγραφές	789	545	69,07	1	0,18
ΓΤΟ – ιχνηλασιμότητα (σε φορτία σόγιας)	5	5	100	0	0,00
ΓΤΟ – μη εγκεκριμένα (σε φορτία σόγιας)	38	12	31,58	0	0,00
Ραδιενέργεια	69	13	18,84	0	0,00
Αφλατοξίνες	789	7	0,89	1	14,29
<i>Salmonella sp.</i>	578	4	0,69	2	50,00
<i>Enterobacteriaceae</i>	578	2	0,35	1	50,00

Τα αποτελέσματα των ελέγχων ως προς την επισήμανση, τις ποιοτικές προδιαγραφές, τα ΓΤΟ και τη ραδιενέργεια κρίνονται πολύ ικανοποιητικά, καθώς είχαμε μια μόνο περίπτωση μη συμμόρφωσης στις ποιοτικές προδιαγραφές. Το υψηλό ποσοστό μη συμμόρφωσης ως προς τις αφλατοξίνες υποδεικνύει την ανάγκη για πιθανή αύξηση των διενεργούμενων ελέγχων. Ο έλεγχος για την παρουσία *Salmonella sp.* και *Enterobacteriaceae* πραγματοποιήθηκε σε ανεπεξέργαστα φορτία σουσαμιού και έγινε σε έκτακτη βάση και όχι στο πλαίσιο προγραμματισμένων ελέγχων για τον λόγο αυτό δεν επαναλήφθηκε. Ο έλεγχος για την παρουσία των παθογόνων θα πραγματοποιείται μετά το στάδιο επεξεργασίας των προϊόντων αυτών.

(v) Όσπρια:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙ Σ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	1278	1278	100	0	0,00
Ποιοτικές Προδιαγραφές	1278	1270	99,37	0	0,00
Μόλυβδος	1278	2	0,16	0	0,00
Ραδιενέργεια	134	7	5,22	0	0,00

Από τους ανωτέρω ελέγχους στα όσπρια δεν προέκυψε καμία περίπτωση μη συμμορφούμενου φορτίου, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

(vi) Χυμοί:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙ Σ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	130	123	94,62	0	0,00
Ποιοτικές Προδιαγραφές	130	111	85,38	0	0,00
Πατουλίνη	130	5	3,85	0	0,00

Τα φορτία χυμών αφορούν στην πλειοψηφία τους χυμούς σε μεγάλες συσκευασίες που προορίζονται για περαιτέρω επεξεργασία / ανασυσκευασία και όχι συσκευασίες καταναλωτή.

Από τους ανωτέρω ελέγχους στους χυμούς δεν προέκυψε καμία περίπτωση μη συμμορφούμενου φορτίου, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

(vii) Δημητριακοί καρποί και προϊόντα τους:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙ Σ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	558	425	76,16	0	0,00
Ποιοτικές Προδιαγραφές	558	74	13,26	0	0,00
Αφλατοξίνες	558	63	11,29	1	0,18
ΟΤΑ	558	63	11,29	1	0,18
Φουμονισίνες B1 + B2	558	18	3,23	0	0,00
Δεσοξυνιβαλενόνη	558	40	7,17	0	0,00
Ζεαραλενόνη	558	40	7,17	0	0,00
Μόλυβδος	558	60	10,75	0	0,00
Κάδμιο	558	60	10,75	0	0,00
ΓΤΟ – ιχνηλασιμότητα (σε φορτία ρυζιού)	3	3	100	0	0,00
ΓΤΟ – μη εγκεκριμένα	558	288	51,61	0	0,00
Ραδιενέργεια (σε φορτία χύδην που μεταφέρονται με πλοία)	88	88	100	0	0,00
Ραδιενέργεια (στα υπόλοιπα φορτία)	65	14	21,54	0	0,00

Επισημαίνεται ότι τα φορτία μαλακού και σκληρού σίτου χύδην εισάγονται σε ποσότητες που κατά μέσο όρο είναι 3000 τόνοι.

Η απόρριψη λόγω υπέρβασης του μέγιστου επιτρεπτού επιπέδου ωχρατοξίνης Α (ΟΤΑ) αφορά υποπαρτίδα 710 τόνων φορτίου μαλακού σίτου προέλευσης Καζακστάν, η οποία προωθήθηκε για ζωτροφή και η απόρριψη υπέρβασης του μέγιστου επιτρεπτού επιπέδου αφλατοξίνης αφορά φορτίο ρυζιού προέλευσης Πακιστάν.

(viii) Λοιπά μεταποιημένα:

Στα υπόλοιπα εισαγόμενα τρόφιμα φυτικής προέλευσης, όπως φυτικά προϊόντα σε σιρόπι ή/και φυσικό χυμό φρούτων, κονσέρβες, κακάο, καρυκεύματα/μπαχαρικά, αρωματικά φυτά, οίνοι, κατεψυγμένα/αφυδατωμένα τρόφιμα φυτικής προέλευσης, τουρσιά και ελιές, διενεργείται ως επί τω πλείστον έλεγχος επισήμανσης και συμμόρφωσης προς τις ποιοτικές προδιαγραφές. Σε σύνολο 3291 φορτίων, έγινε έλεγχος επισήμανσης σε 2854 φορτία και έλεγχος για τη συμμόρφωση προς τις ποιοτικές προδιαγραφές σε 2489 φορτία.

β. Νωπά οπωροκηπευτικά

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙ Σ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	5594	5451	97,44	3	0,05
Ποιοτικές Προδιαγραφές	5594	5115	91,44	7	0,13
Ραδιενέργεια	2755	38	1,38	0	0,00

Τα εισαγόμενα νωπά οπωροκηπευτικά ελέγχθηκαν ως προς τη συμμόρφωσή τους με τους εμπορικούς κανόνες ποιότητας σε ποσοστό σχεδόν 100%. Από τα αποτελέσματα των ελέγχων φαίνεται ότι η ποιότητα των εισαγόμενων νωπών οπωροκηπευτικών είναι υψηλή, καθώς ελάχιστες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης διαπιστώθηκαν.

Στην πλειοψηφία τους τα φορτία στα οποία διαπιστώνεται κάποιας μορφής μη συμμόρφωση, επαναποστέλονται στη χώρα καταγωγής/προέλευσής τους. Η αλλαγή χρήσης ή η επαναποστολή των φορτίων αυτών σε Τρίτη Χώρα αφορούν ελάχιστες περιπτώσεις. Εξάιρεση αποτελούν τα νωπά οπωροκηπευτικά, τα οποία συνήθως καταστρέφονται λόγω της μικρής διάρκειας ζωής τους.

Πίνακας 2 : Έλεγχος ποιότητας νωπών και μεταποιημένων οπωροκηπευτικών κατά την ενδοκοινοτική διακίνηση

Τα φορτία αυτά αφορούν στην πλειοψηφία τους αποστολές προς τα άλλα Κράτη Μέλη.

α. Μεταποιημένα – Επεξεργασμένα τρόφιμα

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙ Σ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	19483	13634	69,98	0	0,00
Ποιοτικές Προδιαγραφές	19483	13605	69,83	0	0,00
ΟΤΑ (σε φορτία σταφίδας)	1484	21	1,42	0	0,00
Αφλατοξίνες (σε φορτία ξηρών σύκων)	254	13	5,12	0	0,00

Από τους ανωτέρω ελέγχους δεν προέκυψε καμία περίπτωση μη συμμορφούμενου φορτίου, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

β. Νωπά οπωροκηπευτικά

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙ Σ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	25605	23283	90,93	0	0,00
Ποιοτικές Προδιαγραφές	25605	23239	90,76	107	0,46

Ένας πολύ μεγάλος αριθμός φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών απεστάλησαν το 2007 στα άλλα Κράτη Μέλη. Οι έλεγχοι για τη συμμόρφωση προς τους εμπορικούς κανόνες ποιότητας διενεργήθηκαν σε ποσοστό αρκετά υψηλότερο από το θεσπισμένο. Στόχος ήταν η διασφάλιση της ποιότητας και η ελαχιστοποίηση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης. Τα αποτελέσματα των ελέγχων ήταν ικανοποιητικά καθώς ένα πολύ μικρό ποσοστό φορτίων βρέθηκαν μη συμμορφούμενα.

Πίνακας 3: Επιτόπιοι έλεγχοι έτους 2007

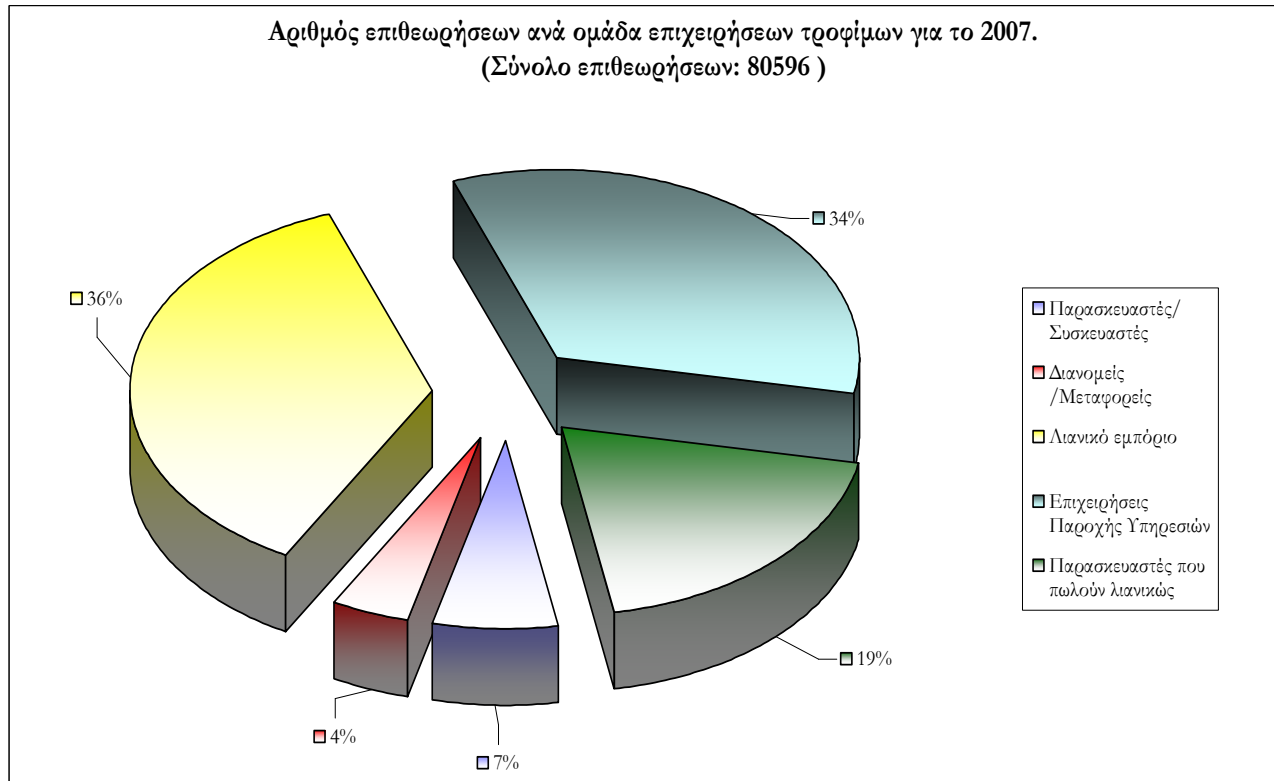
Επιτόπιος έλεγχος	Παρασκευαστές & Συσκευαστές	Διανομείς & Μεταφορείς	Έμποροι (Λιανικό Εμπόριο)	Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών	Παρασκευαστές που πωλούν κυρίως λιανικώς	ΣΥΝΟΛΟ
Αριθμός Επιχειρήσεων	19873	21306	73501	112033	16000	242713
Αριθμός επιχειρήσεων που ελέγχθηκαν	4088	3008	27772	25296	13180	73344
Σύνολο αριθμού ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων	5484	3196	29284	27096	15536	80596
Υγιεινή (HACCP)	48	0	28	20	4	100
Γενική Υγιεινή	216	68	512	284	252	1332
Σύνθεση	24	4	48	8	20	104
Επισήμανση & Παρουσίαση	96	40	452	56	108	752
Μικροβιακή Μόλυνση	132	68	416	92	112	820
Άλλη Μόλυνση (εκτός Μικροβιακής)	0	0	0	0	0	0
Άλλες	84	40	520	368	120	1132
ΣΥΝΟΛΟ	600	220	1976	828	616	4240

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ & ΑΝΑΛΥΣΗ) ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2007

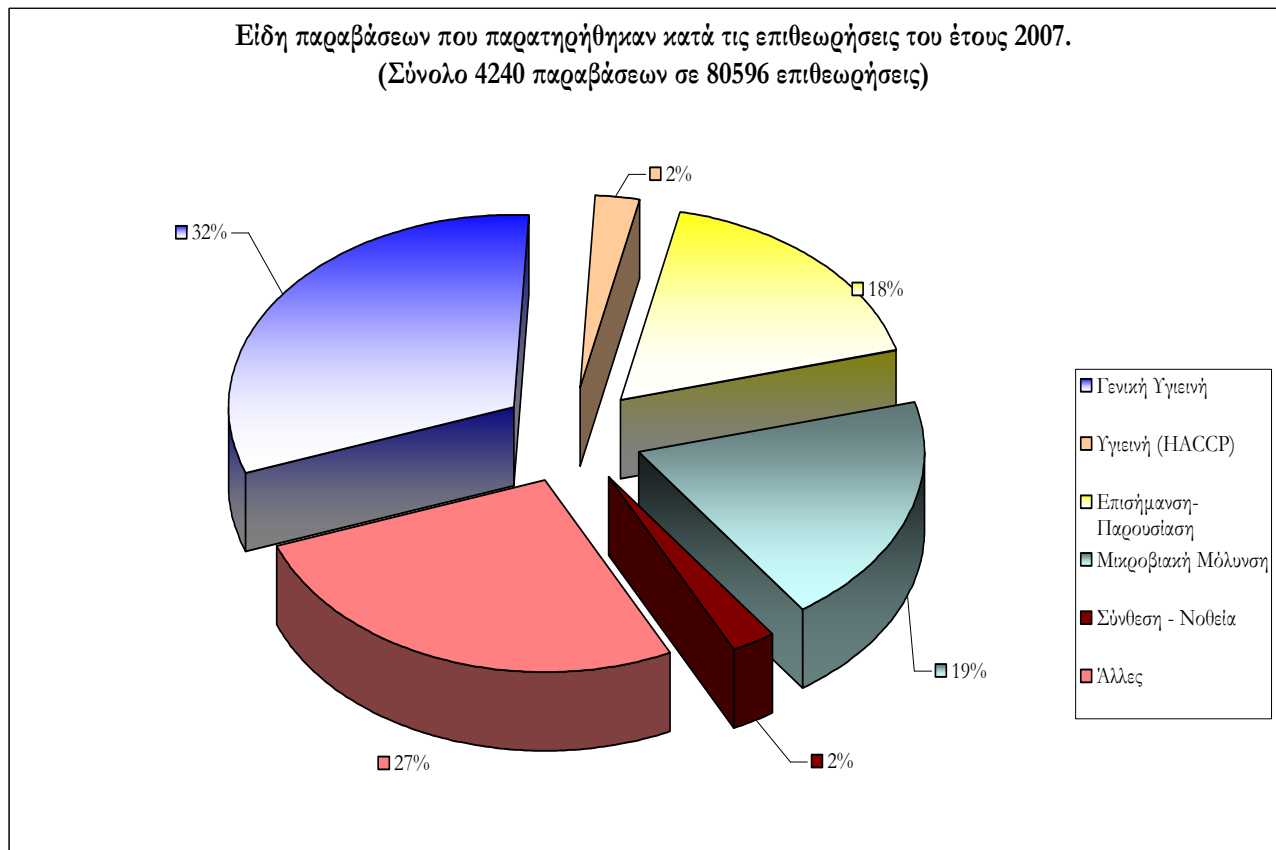
Κ.Α.	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗ ΜΟΛΥΝΣΗ	ΆΛΛΑ ΕΙΔΗ ΜΟΛΥΝΣΗΣ	ΣΥΝΘΕΣΗ	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	ΆΛΛΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ
1	Γαλακτοκομικά	96	5	0	33	45	14	811
2	Αυγά και προϊόντα	1	0	0	0	0	0	12
3	Κρέας & προϊόντα κρέατος, κυνήγι, πουλερικά	21	0	2	2	17	3	169
4	Ψάρια, μαλακόστρατα και μαλάκια	21	0	0	5	3	15	191
5	Λίπη & Έλαια	62	0	19	19	18	4	527
6	Σούπες, Ζωμοί, Σάλτσες	27	2	3	10	11	3	227
7	Δημητριακά & Προϊόντα Αρτοποιίας	68	0	19	12	26	9	694
8	Φρούτα & Λαχανικά	28	1	4	2	13	6	615
9	Βότανα & Μπαχαρικά	16	0	0	1	1	13	147
10	Μη αλκοολούχα ποτά	34	0	7	5	26	3	358
11	Κρασί	7	0	0	1	2	1	81
12	Αλκοολούχα Ποτά	22	1	1	11	6	4	532
13	Παγωτά & Επιδόρπια	4	0	0	2	2	0	61
14	Κακάο & παρασκευάσματα κακάο., καφές, τσάι	11	0	2	7	1	1	143
15	Ζαχαρώδη παρασκευάσματα	98	0	8	14	79	13	543
16	Ξηροί καρποί, πρόχειρα φαγητά	22	1	8	6	7	0	153
17	Έτοιμα Φαγητά	5	1	1	0	3	0	142
18	Τρόφιμα για ειδική Διατροφή	0	0	0	0	0	0	45
19	Πρόσθετα	6	0	1	0	3	3	19
20	Υλικά & είδη σ'επαφή με τρόφιμα	18	0	0	13	3	2	105
21	Άλλα	35	0	0	8	13	11	507
	ΣΥΝΟΛΟ	602	11	75	151	279	105	6082

* Μόνο εκείνες που οδήγησαν σε επίσημες ενέργειες εκ μέρους των αρμοδίων αρχών, **Υπολογισμένο επί των απαντηθέντων μέχρι τούδε

Σχήμα 1.

Σχήμα 2.

Πίνακας 5: Επίπεδα ακρυλαμιδίου σε διάφορα κατηγορίες τροφίμων (μg/kg)

α/α	Κατηγορία Προϊόντων	Πρόγραμμα 2007-8				Πρόγραμμα 2003				Ευρωπαϊκή Ένωση Status Ιούνιος 2006			
		Αριθμός Δειγμάτων	Διάμεση Τιμή	Ελάχιστο	Μέγιστο	Αριθμός Δειγμάτων	Μέσος Όρος	Ελάχιστο	Μέγιστο	Αριθμός Δειγμάτων	Διάμεση Τιμή	Ελάχιστο	Μέγιστο
(1)	Τηγανητές πατάτες έτοιμες για κατανάλωση	2	326,2	253,7	398,6	10	116,4	< LOD ^γ	256	1377	186	5	4653
(2)	Πατατάκια (τσιπς)	8	778,3	357	2722,5	10	1134.3	468.3	2716.6	831	528	5	4215
(3)	Προτηγανισμένες πατάτες / προϊόντα πατάτας για οικιακή παρασκευή	3	221,0	186,7	255,3	-				121	352	121	3072
(4)	Ψωμί	4	< LOD ^α	< LOD ^α	< LOQ ^β	5	< LOD ^γ			1056	145	4	3324
(5)	Δημητριακά πρωινού	6	41,5	< LOQ ^{**}	46,6	5	141.2	< LOD ^γ	464.9	333	60	5	1649
(6)	Μπισκότα, περιλαμβανομένων των μπισκότων για βρέφη	3	217,0	102,7	240,3	3	513.4	97.2	1322.3	402	230	5	3044
(7)	Καβουρδισμένος καφές	4	218,9	182,8	350,5	2	< LOQ ^δ			221	286	79	975
(8)	Παιδικές τροφές σε βαζάκια	4	< LOQ ^β	< LOD ^α	35,4	-				157	79	5	910
(9)	Επεξεργασμένες παιδικές τροφές με βάση τα δημητριακά	3	< LOQ ^β	< LOQ ^β	35,2	-							
(10)	Άλλα προϊόντα	7	95,9	< LOD ^α	219	20	-	< LOD ^γ	1952.5	1522	-	5	7834

α. LOD: Όριο ανίχνευσης, 10 μg/kg.

β. LOQ: Όριο Ποσοτικού Προσδιορισμού, 30 μg/kg.

γ. LOD: Όριο ανίχνευσης, 21 μg/kg.

δ. LOQ: Όριο Ποσοτικού Προσδιορισμού, 64 μg/kg.

Πίνακας 6:

Επίπεδα Φουρανίου σε διάφορα κατηγορίες τροφίμων (µg/kg ή µg/l)

α/α	Κατηγορία Προϊόντων	Πρόγραμμα 2007-8			
		Αριθμός Δειγμάτων	Διάμεση Τιμή	Ελάχιστο	Μέγιστο
(1)	Προϊόντα σε βάζα και κονσέρβες που δεν ζεσταίνονται για να καταναλωθούν	3	16,3	< LOD ^α	23,5
(2)	Προϊόντα σε βάζα και κονσέρβες που ζεσταίνονται για να καταναλωθούν	4	10,9	7,1	21,2
(3)	Αλεσμένος Καφές	6	451,2	60,7	761,7
(4)	Βρασμένος Καφές	6	< LOQ ^γ	< LOQ ^γ	115,1
(5)	Παιδικές - Βρεφικές Τροφές	8	40,7	< LOD ^α	77,7
(6)	Χυμοί - Νέκταρ	3	< LOQ ^β	< LOQ ^β	31,2
(7)	Μπύρες	4	14,4	< LOD ^α	27,9

α. LOD: Όριο Ανίχνευσης, 2 µg/kg.

β. LOQ: Όριο Ποσοτικού Προσδιορισμού, 5 µg/kg.

γ. LOQ: Όριο Ποσοτικού Προσδιορισμού, 40 ng/g.

3. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

3.1. Συστήματα ελέγχου

Οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιούνται στα πλαίσια του Κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 2092/91 του Συμβουλίου και σε εφαρμογή της ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β').

Η χώρα μας συντάσσει και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετήσια έκθεση ελέγχου κατ'εφαρμογή του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 2092/91 του Συμβουλίου στην οποία περιλαμβάνεται η συνολική συμμόρφωση των ενταγμένων επιχειρηματιών στο καθεστώς του κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 2092/91 του Συμβουλίου καθώς και επισκόπηση των αποτελεσμάτων αυτών. Παρέχεται επισκόπηση των αποτελεσμάτων ανά στάδιο παραγωγής και αρμόδια αρχή. Το συμπέρασμα συνοδεύεται από στοιχεία για τη συχνότητα και τον τύπο της μη συμμόρφωσης καθώς και ανάλυση της μη συμμόρφωσης.

3.2. Επίσημοι έλεγχοι

I. Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν από τη Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας ως κεντρική αρμόδια αρχή για το έτος 2007

α) Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν στους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π)

Πραγματοποιήθηκε εποπτικός έλεγχος σε 3 Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης στους οποίους είναι ενταγμένοι το 80% περίπου του συνόλου των επιχειρηματιών και διαπιστώθηκαν 3 μη συμμορφώσεις.

β) Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν σε επιχειρηματίες

Στα πλαίσια εποπτικών ελέγχων πραγματοποιήθηκε επιτόπιος έλεγχος σε 9 επιχειρηματίες και διαπιστώθηκαν 14 μη συμμορφώσεις από τις οποίες οι τρεις (3) κρίθηκαν ως παραβάσεις και ακολουθήθηκε η διαδικασία κυρώσεων σύμφωνα με την υπ'αριθ. 245090/2006 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β'157) η οποία και θα ολοκληρωθεί το 2008.

II. Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν από τον ΟΠΕΓΕΠ ως αρμόδια αρχή

α) Έλεγχοι (εξετάσεις και επιθεωρήσεις) που πραγματοποιήθηκαν στους φορείς ελέγχου (Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης)

Το έτος 2007 ο ΟΠΕΓΕΠ πραγματοποίησε 15 ελέγχους στους 8 εγκεκριμένους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας και διαπίστωσε 16 μη συμμορφώσεις.

β) Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν σε χώρους πώλησης ή/και διάθεσης προϊόντων βιολογικής γεωργίας.

Στο πλαίσιο ελέγχων σε σημεία λιανικής πώλησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας πραγματοποιήθηκαν από τον ΟΠΕΓΕΠ επιτόπιοι έλεγχοι σε 221 σημεία πώλησης (πολυκαταστήματα, ειδικά καταστήματα βιολογικών προϊόντων) στην Ελλάδα. Ελέγχθηκαν 1.453 προϊόντα και καταγράφηκαν 58 ευρήματα που αφορούν παρατυπίες ή/και παραβάσεις στις ενδείξεις που φέρουν τα προϊόντα καθώς και 8 ευρήματα που αφορούσαν απουσίας πιστοποίησης. Το αντικείμενο των ελέγχων αφορούσε την ορθή χρήση των ενδείξεων και στη λήψη δειγμάτων σε φρούτα –κηπευτικά, φυλλώδη λαχανικά και ελαιόλαδο για την ανίχνευση μη επιτρεπόμενων ουσιών στο καθεστώς της βιολογικής γεωργίας.

III. Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν σε επιχειρήσεις από τους φορείς ελέγχου (Εγκεκριμένοι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π))

Οι ΟΕ&Π πραγματοποίησαν ελέγχους τήρησης του κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 2092/91 του Συμβουλίου και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας σε επιχειρηματίες ενταγμένους στο καθεστώς της Βιολογικής Γεωργίας. Στον ίδιο κανονισμό και στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β') στην οποία καθορίζονται συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του ως άνω κανονισμού ορίζεται ότι πραγματοποιούνται : τουλάχιστο μία φορά ετησίως πλήρης φυσικός έλεγχος των ενταγμένων επιχειρήσεων και επιπλέον

i) σε τυχαία βάση αιφνιδιαστικές επισκέψεις ελέγχου ή ύστερα από προειδοποίηση , με βάση μια γενική αξιολόγηση του κινδύνου παράβασης των διατάξεων του κανονισμού και του κανονισμού 223/2003 στην οποία λαμβάνονται υπόψη τα πορίσματα προηγούμενων ελέγχων, η ποσότητα των προϊόντων και ο κίνδυνος ανταλλαγής των προϊόντων

ii) δειγματοληψίες με σκοπό την ανίχνευση προϊόντων απαγορευμένων από τον κανονισμό ή την εξακρίβωση της χρήσης τεχνικών παραγωγής που δεν είναι σύμφωνες με τον κανονισμό και δείγματα προς ανάλυση για την ανίχνευση πιθανής μόλυνσης από απαγορευμένα προϊόντα.

Ο αριθμός των τακτικών επισκέψεων ελέγχου ανά κατηγορία επιχειρηματία και το είδος των επισκέψεων (αναγγελθείσες-αιφνίδιες) παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

	Αριθμός επιχειρηματιών				Αριθμός επιχειρηματιών που υπεβλήθησαν στις τακτικές επισκέψεις ελέγχου				Αριθμός επιχειρηματιών που δέχθηκαν πρόσθετες επισκέψεις				Συνολικός αριθμός επισκέψεων											
	Παραγωγοί ^[1]	Παρασκευαστές ^[2]	Εισαγωγείς ^[3]	Άλλοι ^[4]	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι	Αναγγελθείσες				Αιφνίδιες				Σύνολο			
													Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι
ΣΥΝΟΛΟ	23769	925	Σφάλμα! Το αρχείο προέλευσης της αναφοράς δεν βρέθηκε.8	0	25109	1318	15	0					25109	1318	15	0	2898	397	7	0	29007	1715	22	0

¹ Όλοι οι παραγωγοί: περιλαμβάνονται «Παραγωγοί μόνον», «Παραγωγοί/παρασκευαστές μαζί», «Παραγωγοί/εισαγωγείς μαζί», «Παραγωγοί/παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί»

² Όλοι οι παρασκευαστές : περιλαμβάνονται «Παρασκευαστές μόνον», «Παραγωγοί/παρασκευαστές μαζί», «Παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί», «Παραγωγοί/παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί»

³ Όλοι οι εισαγωγείς: περιλαμβάνονται «Εισαγωγείς μόνον», «Παραγωγοί/εισαγωγείς μαζί», «Παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί», «Παραγωγοί/παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί»

⁴ Άλλοι επιχειρηματίες που υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου: ορίζονται από κάθε κράτος μέλος.

Πιο αναλυτικά ανά κατηγορία επιχειρηματία για το 2007:

- α) πραγματοποιήθηκαν 25.109 τακτικές επισκέψεις ελέγχου σε σύνολο 23.769 παραγωγών δηλαδή πραγματοποιήθηκε τουλάχιστο ένας τακτικός έλεγχος σε κάθε παραγωγό. ($25.109/23.769=1,05$)
- β) πραγματοποιήθηκαν 1318 τακτικές επισκέψεις ελέγχου σε σύνολο 925 παρασκευαστών δηλαδή πραγματοποιήθηκε τουλάχιστο ένας τακτικός έλεγχος σε κάθε παρασκευαστή. ($1.318/925=1,42$)
- γ) πραγματοποιήθηκαν 15 τακτικές επισκέψεις ελέγχου σε σύνολο 8 εισαγωγέων δηλαδή πραγματοποιήθηκε τουλάχιστο ένας τακτικός έλεγχος σε κάθε εισαγωγή. ($15/8=1,87$)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης εποπτείας για τη χώρα μας (κατέφαρμογή του άρθρου 15 του Καν. (ΕΟΚ) αρ. 2092/91 του Συμβουλίου) για το έτος 2006 προκύπτει ότι ανά κατηγορία επιχειρηματία :

- α) στην κατηγορία των παραγωγών πραγματοποιήθηκε τουλάχιστο ένας τακτικός έλεγχος ανά παραγωγό (24.120 τακτικοί έλεγχοι / 23.728 παραγωγοί = $1,01$)
- β) στην κατηγορία των παρασκευαστών πραγματοποιήθηκε τουλάχιστο ένας τακτικός έλεγχος ανά παρασκευαστή (1123 τακτικοί έλεγχοι / 1.040 παρασκευαστές = $1,08$)
- γ) στην κατηγορία των εισαγωγέων πραγματοποιήθηκε τουλάχιστο ένας τακτικός έλεγχος ανά εισαγωγή (11 τακτικοί έλεγχοι / 9 εισαγωγείς = $1,22$)

Συγκρίνοντας τα στοιχεία των τακτικών επισκέψεων ελέγχου του έτους 2007 με τα στοιχεία των τακτικών επισκέψεων ελέγχου από την έκθεση εποπτείας για τη χώρα μας του έτους 2006 παρατηρείται αύξηση των τακτικών ελέγχων και στις τρεις κατηγορίες επιχειρηματιών και ειδικότερα :

- α) για τους παραγωγούς από $1,01$ σε $1,05$ ελέγχους ανά παραγωγό
- β) για τους παρασκευαστές από $1,08$ σε $1,42$ ελέγχους ανά παρασκευαστή
- γ) για τους εισαγωγείς από $1,22$ σε $1,87$ ελέγχους ανά εισαγωγή

Συγκρίνοντας τον αριθμό των αιφνίδιων επισκέψεων για το 2007 ανά κατηγορία επιχειρηματία διαπιστώνουμε τα εξής :

- α) στους παραγωγούς πραγματοποιήθηκαν 2.898 αιφνίδιες επισκέψεις και αποτελούν ποσοστό $12,19\%$ του συνολικού αριθμού τους (23.769)
- β) στους παρασκευαστές πραγματοποιήθηκαν 397 αιφνίδιες επισκέψεις και αποτελούν ποσοστό $42,91\%$ του συνολικού αριθμού τους (925)

Τα ως άνω ποσοστά είναι άνω του 10% ποσοστό το οποίο είναι το ελάχιστο ποσοστό δειγματοληψιών επί του αριθμού των επιχειρηματιών και ορίζεται στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β'). Τα ποσοστά των αιφνίδιων επισκέψεων είναι αρκετά πάνω από το 10% λόγω του ότι οι ΟΕ&Π προσπαθούν να υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της ως άνω ΚΥΑ. Το ποσοστό των αιφνίδιων ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν στους παρασκευαστές φθάνει το $42,91\%$ προκειμένου να ελεγχθούν τα διαφορετικά είδη προϊόντων τα οποία παράγονται σε διαφορετικές χρονικές περιόδους σε κάθε παρασκευαστική επιχείρηση.

Ο Πίνακας 2 που ακολουθεί αποτελεί συνέχεια του Πίνακα 1. Σε αυτόν παρουσιάζονται ο αριθμός των δειγματοληψιών προς ανάλυση και ο αριθμός των παραβάσεων του Καν. 2092/91 που διαπιστώθηκαν, ο αριθμός των παρατυπιών και των καταφανών παραβάσεων που διαπιστώθηκαν από τους ΟΕ&Π κατά την διενέργεια των επίσημων ελέγχων καθώς και ο αριθμός των κυρώσεων ή των

ποιών που επιβλήθηκαν όσο αφορά την αφαίρεση των ενδείξεων για το βιολογικό μέθοδο παραγωγής α)στην παρτίδα, β)στην παραγωγή και απαγόρευση στον επιχειρηματία να εμπορεύεται τα προϊόντα του με επισήμανση ως βιολογικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

	Αριθμός δειγματοληψιών							Αριθμός παρατυπιών ή καταφανών παραβάσεων που διαπιστώθηκαν							Αριθμός κυρώσεων ή ποινών που επιβλήθηκαν									
	Για ανάλυση				Ενδεικτικών παράβασης του κανονισμού			Παρατυπία				Καταφανής παράβαση			στην παρτίδα ή την παραγωγή ^[1]				στον επιχειρηματία ^[2]					
	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι ^[4]	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι ^[5]	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι ^[6]				
ΣΥΝΟΛΟ	2468	162	0		307	29	0		562	12	0		293	27	0		617	18	0		223	19	0	

Όταν διαπιστώνεται παρατυπία οι ενδείξεις που αναφέρονται στη βιολογική μέθοδο παραγωγής αφαιρούνται από ολόκληρη την παρτίδα ή την παραγωγή την οποία αφορά η παρατυπία (άρθρο 9 παράγραφος 9 στοιχείο α) του κανονισμού 2092/91 του Συμβουλίου)

Σε περίπτωση καταφανούς ή παρατεταμένης παράβασης, απαγορεύεται στο συγκεκριμένο επιχειρηματία η εμπορία προϊόντων με ενδείξεις που αναφέρονται στη βιολογική μέθοδο παραγωγής, επί διάστημα το οποίο συμφωνείται από κοινού με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους (άρθρο 9 παράγραφος 9 στοιχείο β) του κανονισμού 2092/91 του Συμβουλίου)

⁴ Άλλοι επιχειρηματίες που υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου: ορίζονται από κάθε κράτος μέλος.

⁵ Άλλοι επιχειρηματίες που υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου: ορίζονται από κάθε κράτος μέλος.

⁶ Άλλοι επιχειρηματίες που υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου: ορίζονται από κάθε κράτος μέλος.

Πιο αναλυτικά, ο αριθμός των δειγματοληψιών στους παραγωγούς και τους παρασκευαστές ανέρχεται σε 2.468 και 162 αντίστοιχα. Από τα δείγματα προς ανάλυση βρέθηκαν στους παραγωγούς και τους παρασκευαστές 307 και 29 παραβάσεις του Καν. 2092/91 αντίστοιχα. Συγκρίνοντας για τους παραγωγούς τον αριθμό τους με τον αριθμό των δειγματοληψιών βρίσκουμε ότι πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες σε ποσοστό 10,38% επί του συνολικού αριθμού των παραγωγών. Ομοίως συγκρίνοντας για τους παρασκευαστές τον αριθμό τους με τον αριθμό των δειγματοληψιών βρίσκουμε ότι πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες σε ποσοστό 17,51% επί του συνολικού αριθμού των παρασκευαστών. Τα ως άνω ποσοστά είναι άνω του 5% ποσοστό το οποίο είναι το ελάχιστο ποσοστό δειγματοληψιών επί του αριθμού των επιχειρηματιών και ορίζεται στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β').

Συγκρίνοντας τον αριθμό των δειγμάτων που οδηγήθηκαν προς ανάλυση με τις παραβάσεις που βεβαιώθηκαν προκύπτει ότι :

α) για τους παραγωγούς από τα 2.468 δείγματα βρέθηκε ότι υπάρχει παράβαση του Καν. 2092/91 σε 307 δηλαδή ποσοστό 12,43%.

β) για τους παρασκευαστές από τα 162 δείγματα βρέθηκε ότι υπάρχει παράβαση του Καν. 2092/91 σε 29 δηλαδή ποσοστό 17,90%.

Όσο αφορά τον αριθμό των παρατυπιών και των καταφανών παραβάσεων σε σύγκριση με τον αριθμό των παραγωγών και των παρασκευαστών προκύπτει ότι :

α) για τους παραγωγούς βεβαιώθηκαν 562 παρατυπίες και 293 καταφανείς παραβάσεις ή ποσοστό 2,36% και 1,23%. αντίστοιχα

β) για τους παρασκευαστές βεβαιώθηκαν 12 παρατυπίες και 27 καταφανείς παραβάσεις ή ποσοστό 1,29 % και 2,91%. αντίστοιχα

Δεν διαπιστώθηκαν παρατυπίες ή καταφανείς παραβάσεις στους εισαγωγείς.

Με βάση τις ως άνω παρατυπίες ή καταφανείς παραβάσεις επιβλήθηκαν κυρώσεις , αυτές διακρίνονται σε :

α) κυρώσεις που επιβλήθηκαν και αφορούν την αφαίρεση ενδείξεων περί της βιολογικής μεθόδου παραγωγής στην παρτίδα ή την παραγωγή ο αριθμός των οποίων ανέρχεται για τους παραγωγούς και παρασκευαστές σε 617 και 18 ή ποσοστό 2,59% και 1,94% επί του συνολικού αριθμού των παραγωγών και παρασκευαστών αντίστοιχα

β) κυρώσεις που επιβλήθηκαν και αφορούν την απαγόρευση στους επιχειρηματίες να εμπορεύονται τα προϊόντα τους με ενδείξεις σχετικά με τη βιολογική μέθοδο παραγωγής ο αριθμός των οποίων ανέρχεται για τους παραγωγούς και παρασκευαστές σε 223 και 19 ή ποσοστό 0,93% και 2,05% επί του συνολικού αριθμού των παραγωγών και παρασκευαστών αντίστοιχα

IV. Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Η ανάλυση της μη συμμόρφωσης αποτελεί τμήμα της διαδικασίας για τον καθορισμό των κατάλληλων διορθωτικών μέτρων ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ελέγχου.

Δεν προκύπτουν κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία από την ύπαρξη μη συμμορφώσεων όσο αφορά στο καθεστώς της βιολογικής γεωργίας και τα βιολογικά προϊόντα.

Οι μη συμμορφώσεις (παρατυπίες και παραβάσεις) οι οποίες διαπιστώθηκαν αφορούν θέματα επισήμανσης, χρήσης μη επιτρεπόμενων ουσιών (παράρτημα II του Καν. 2092/91) καθώς και μη ορθή εφαρμογή των κανόνων παραγωγής για τη βιολογική γεωργία.

Στον ίδιο κανονισμό και στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β') στην οποία καθορίζονται συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του ως άνω κανονισμού, ορίζεται ως υποχρεωτική η ένταξη στο σύστημα ελέγχου κάθε φορέα (επιχειρηματία) ο οποίος παράγει, παρασκευάζει, αποθηκεύει ή εισάγει από τρίτη χώρα τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 1 του κανονισμού με σκοπό τη μεταγενέστερη διάθεση τους στο εμπόριο ή ο οποίος διαθέτει στο εμπόριο παρόμοια προϊόντα. Οι ΟΕ&Π πραγματοποιούν ελέγχους στους ενταγμένους επιχειρηματίες με αποτέλεσμα να υπάρχει ένα ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου των βιολογικών προϊόντων από την παραγωγή μέχρι και την εμπορία τους. Με βάση τα ως άνω υπάρχει ιχνηλασιμότητα σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας και εμπορίας των βιολογικών προϊόντων.

Από τους πιο πάνω ελέγχους διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις ο αριθμός των οποίων παρουσιάζεται στον Πίνακα 2. Πιο αναλυτικά οι μη συμμορφώσεις (παρατυπίες και καταφανείς παραβάσεις) ως ποσοστό επί του αριθμού των παραγωγών όπως προκύπτει από το προηγούμενο σημείο ΙΙΙ είναι 2,36% για τις παρατυπίες και 1,23% για τις καταφανείς παραβάσεις και οδήγησαν σε κυρώσεις όπως η αφαίρεση ενδείξεων περί της βιολογικής μεθόδου παραγωγής από την παρτίδα ή την παραγωγή ή απαγόρευση στον επιχειρηματία να εμπορεύεται προϊόντα με επισήμανση περί της βιολογικής μεθόδου παραγωγής για χρονικό διάστημα για το οποίο δίδεται η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας αρχής.

Οι μη συμμορφώσεις (παρατυπίες και καταφανείς παραβάσεις) ως ποσοστό επί του αριθμού των παρασκευαστών όπως προκύπτει από το προηγούμενο σημείο ΙΙΙ είναι 1,29% για τις παρατυπίες και 2,91% για τις καταφανείς παραβάσεις και οδήγησαν σε κυρώσεις όπως η αφαίρεση ενδείξεων περί της βιολογικής μεθόδου παραγωγής από την παρτίδα ή την παραγωγή ή απαγόρευση στον επιχειρηματία να εμπορεύεται προϊόντα με επισήμανση περί της βιολογικής μεθόδου παραγωγής για χρονικό διάστημα για το οποίο δίδεται η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας αρχής.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, οι καταφανείς παραβάσεις ως ποσοστό επί του αριθμού των παρασκευαστών (2,91%) είναι υψηλότερες από το ποσοστό για τους παραγωγούς (1,23%).

Γενεσιουργός αιτία των μη συμμορφώσεων είναι κυρίως η διάρθρωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και των παρασκευαστικών επιχειρήσεων και η έλλειψη γνώσης της σχετικής νομοθεσίας (τόσο της νομοθεσίας για τα βιολογικά προϊόντα όσο και της γενικότερης σχετικής νομοθεσίας) από τους επιχειρηματίες.

Όσο αφορά τις εσωτερικές εξετάσεις (άρθρο 4, παράγραφος 6 του Καν. 882/2004) που διενήργησαν οι αρμόδιες αρχές (Δ/νση Βιολογικής Γεωργίας και ΟΠΕΓΕΠ) και στις οποίες προσδιορίζεται κατά πόσο οι δραστηριότητες και τα σχετικά αποτελέσματα συμμορφώνονται προς τις προγραμματισμένες ρυθμίσεις και κατά πόσο οι ρυθμίσεις αυτές εφαρμόζονται και είναι κατάλληλες για την επίτευξη των στόχων, διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχουν σημαντικές επαναλαμβανόμενες παραβάσεις από τους επιχειρηματίες και τους ΟΕ&Π.

4. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΠΟΠ) – ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΞΗΣ (ΠΓΕ)

4.1. Συστήματα ελέγχου

Από την 1^η Ιουνίου 2006 η διεξαγωγή των προβλεπόμενων ελέγχων των επιχειρήσεων για την τήρηση των προδιαγραφών παραγωγής καταχωρισμένων Προστατευόμενων Ονομασιών Προέλευσης και Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΠΟΠ & ΠΓΕ), ανατέθηκαν στον ΟΠΕΓΕΠ σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης των κατά τόπους Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Στις 22 Μαρτίου 2007 δημοσιεύθηκε η ΚΥΑ αριθμ. 261611 με την οποία έγινε εναρμόνιση της Εθνικής με τη σχετική Κοινοτική Νομοθεσία που αφορά *“την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων”* (Καν. 510/2006) και *“τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων”* (Καν. 1898/2006). Στην εν λόγω ΚΥΑ καθορίστηκαν οι λεπτομέρειες των επίσημων ελέγχων που πραγματοποιούνται από τον ΟΠΕΓΕΠ όπως αναφέρεται παραπάνω.

Σημειώνουμε ότι το 2007 ήταν το πρώτο ουσιαστικά έτος διεξαγωγής ελέγχων σύμφωνα με το νέο καθεστώς και ως εκ τούτου υπήρξαν δυσχέρειες στην εφαρμογή του. Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ & ΠΓΕ προκειμένου να ενταχθούν στο σύστημα ελέγχου, κατόπιν σχετικής αιτήσεως, έπρεπε να υποστούν το σχετικό έλεγχο από τον ΟΠΕΓΕΠ γεγονός που χρειάστηκε σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να ολοκληρωθούν οι επίσημοι έλεγχοι. Παρά τις παραπάνω δυσχέρειες, πραγματοποιήθηκαν στο πλείστο των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων οι προβλεπόμενοι έλεγχοι.

Πραγματοποιούνται οι τακτικοί έλεγχοι όπως προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και όπως έχουν περιγραφεί στο «Π.Ο.Ε.Σ.Ε.» καθώς και έκτακτοι έλεγχοι όταν απαιτείται.

Οι καταγραφόμενες μη συμμορφώσεις αξιολογούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και ανάλογα την παρατυπία ή παράβαση οδηγούνται σε διορθωτικές ενέργειες ή κυρώσεις.

4.2. Αριθμός πραγματοποιηθέντων ελέγχων

	Διοικητικοί	Επιτόπιοι
A) Επιχειρήσεις ελαιολάδων και λοιπών φυτικών προϊόντων	528	234
B) Επιχειρήσεις παραγωγής τυριών	545	257
Γ) Έλεγχος στην αγορά		220

4.3. Αποτελέσματα ελέγχου 2007 – Ανάλυση αποτελεσμάτων

- **Επιχειρήσεις ελαιολάδων και λοιπών φυτικών προϊόντων**

A) Ένταξη επιχειρήσεων στο σύστημα ελέγχου σύμφωνα με την ΚΥΑ 261611/22-3-2007:

Πραγματοποιήθηκαν 528 διοικητικοί έλεγχοι οι οποίοι αφορούσαν 412 επιχειρήσεις ελαιολάδου και λοιπών φυτικών προϊόντων.

Επίσης πραγματοποιήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι σε 234 επιχειρήσεις στις οποίες διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση με τις προδιαγραφές σε 186 επιχειρήσεις οι οποίες και εντάχθηκαν στο σύστημα ελέγχου. Στις υπόλοιπες 48 επιχειρήσεις έγιναν συστάσεις, ζητήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία και θα ακολουθήσει επανέλεγχος το 2008 για την ένταξή τους στο σύστημα ελέγχου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα ελαιουργεία έκαναν έναρξη λειτουργίας στα τέλη Νοεμβρίου του 2007.

Β) Επίσημοι έλεγχοι:

Από τους 454 επισήμους ελέγχους που διενεργήθηκαν το έτος 2007 σε ήδη ενταγμένες επιχειρήσεις στο σύστημα ελέγχου σύμφωνα με παλαιότερη νομοθεσία (ΚΥΑ 282303/12-1-2004) προέκυψαν παρατυπίες ή και παραβάσεις σε 13 επιχειρήσεις, η αξιολόγηση και ο χειρισμός των οποίων θα διενεργηθεί εντός του 2008.

- **Επιχειρήσεις παραγωγής τυριών**

Α) Ένταξη επιχειρήσεων στο σύστημα ελέγχου σύμφωνα με την ΚΥΑ 261611/22-3-2007:

Από τις 257 επιχειρήσεις που πραγματοποιήθηκε επιτόπιος έλεγχος διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση των προδιαγραφών σε 132 επιχειρήσεις οι οποίες και εντάχθηκαν στο σύστημα ελέγχου. Σε 125 επιχειρήσεις ζητήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία ή και πραγματοποιήθηκε επανέλεγχος, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία ένταξης στο σύστημα ελέγχου. Λόγω της εποχικότητας λειτουργίας των επιχειρήσεων αυτών (περίοδος τυροκόμησης από Δεκέμβριο έως Ιούνιο) ο επανέλεγχος θα διενεργηθεί εντός του 2008. Επιπλέον 50 επιχειρήσεις δεν εντάχθηκαν στο σύστημα ελέγχου για διοικητικούς λόγους. Ενώ άλλες 29 επιχειρήσεις κατέθεσαν την αίτηση σε χρονικό διάστημα εκτός παραγωγικής διαδικασίας ή δήλωσαν ότι δεν παράγουν προϊόν την περίοδο που προγραμματίστηκαν οι επίσημοι έλεγχοι .

Από τους 477 επισήμους ελέγχους, στις εγκαταστάσεις και στην αγορά διαπιστώθηκαν παρατυπίες ή και παραβάσεις σε 14 επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές παραπέμφθηκαν στην πρωτοβάθμια επιτροπή εξέτασης παρατυπιών και παραβάσεων.

- Αναφορικά με τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν στα σημεία λιανικής πώλησης προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, διαπιστώθηκε σε γενικές γραμμές η τήρηση της νομοθεσίας που αφορά την επισήμανση των εν λόγω προϊόντων. Στις περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν μικρές αποκλίσεις από τη νομοθεσία, οι οποίες σημειώνεται ότι δεν προκαλούσαν παραπλάνηση του καταναλωτή, ως προς τη φύση και την προέλευση των προϊόντων, έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις για συμμόρφωση.

4.4. Συμπεράσματα

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά περισσότεροι από 700 επιτόπιοι έλεγχοι. Περισσότεροι από τους μισούς αφορούσαν την παραγωγή τυριών ΠΟΠ. Οπότε επιτεύχθηκε ο στόχος του ΠΟΕΣΕ για προτεραιότητα στον έλεγχο των τυριών ΠΟΠ. Κάθε ενταγμένη στο σύστημα ελέγχου επιχείρηση ελέγχθηκε τουλάχιστον μια φορά μέσα στο 2007.

Από τους 711 επισήμους ελέγχους στις επιχειρήσεις και στην αγορά διαπιστώθηκαν 27 συνολικά παρατυπίες και παραβάσεις. Οι μη συμμορφώσεις που καταγράφηκαν από τον ελεγκτικό μηχανισμό του ΟΠΕΓΕΠ εμφανίστηκαν τυχαία ως προς το χρόνο και τον τόπο. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι επιμέρους αποκλίσεις εστιάζονται σε μη

συμμορφώσεις των απαιτήσεων αναγνώρισης (προδιαγραφές) και σε διοικητικά θέματα.

Γενικά ο βαθμός ανταπόκρισης των επιχειρήσεων κρίνεται ικανοποιητικός δεδομένου ότι το 2007 ήταν η πρώτη χρονιά εφαρμογής του νέου Εθνικού νομικού πλαισίου (ΚΥΑ 261611/2007) το οποίο θέσπισε αυστηρότερους κανόνες χρήσης των καταχωρισμένων ονομασιών. Συμπερασματικά μπορούμε να θεωρήσουμε το 2007 ως έτος μετάβασης από το παλιό στο νέο σύστημα ελέγχου, το οποίο έχει ήδη βελτιώσει σημαντικά την αξιοπιστία των προϊόντων ΠΟΠ στη συνείδηση των καταναλωτών.

5. ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

5.1. Επισήμανση βοείου κρέατος & προϊόντων με βάση το βόειο κρέας σε όλα τα στάδια εμπορίας

A. Υποχρεωτικό σύστημα επισήμανσης βόειου κρέατος

1. Πραγματοποιηθέντες Έλεγχοι το 2007

1.1. Έλεγχοι στα σφαγεία

Σε ότι αφορά τους επίσημους ελέγχους στα σφαγεία της χώρας οι εν λόγω έλεγχοι απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1. Επίσημοι έλεγχοι στα σφαγεία

ΕΤΟΣ 2007	
Αριθμός σφαγείων που ελέγχθηκαν	83
Αριθμός επιτόπιων ελέγχων	316
Αριθμός σφάγιων βοοειδών που ελέγχθηκαν	8.595
Αριθμός παραβάσεων στην επισήμανση	14
Κυρώσεις	Έγιναν συστάσεις

Από τους συνολικά 316 έλεγχοι στα σφαγεία παρατηρήθηκαν 14 παρατυπίες (ποσοστό 0,044 %) για τις οποίες έγιναν συστάσεις. Γενικά σε επίπεδο σφαγείων η εφαρμογή της υποχρεωτικής επισήμανσης του βοείου κρέατος είναι ικανοποιητική δεδομένης και της καθημερινής παρουσίας των κτηνιάτρων σε αυτά και των συχνών επισκέψεων των υπαλλήλων των Διευθύνσεων Αγροτικής Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

1.2. Επίσημοι έλεγχοι στα μετά το σφαγείο στάδια εμπορίας

Οι Διευθύνσεις Εμπορίου των Ν.Α. διεξάγουν τους ελέγχους σε όλα τα στάδια εμπορίας, εν συνεχεία αποστέλλουν τα πρακτικά ελέγχου στις Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης οι οποίες με τη σειρά τους αποστέλλουν την έκθεσή τους στο τέλος του χρόνου στη Γενική Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής.

Για το έτος 2007 παραθέτουμε τα παρακάτω:

Πίνακας 2. Επίσημοι έλεγχοι στα μετά το σφαγείο στάδια εμπορίας από τις υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτ/σης

Συνολικός αριθμός ελέγχων	Παραβάσεις	Κυρώσεις
225	15	<ul style="list-style-type: none"> Σε 11 επιχειρήσεις έγιναν συστάσεις, υποδείξεις και επανέλεγχος. Σε 4 επιχειρήσεις επιβλήθηκε χρηματικό πρόστιμο 350€ στην καθεμία.

1.3. Επίσημοι έλεγχοι από τη Γενική Δ/ση Ζωικής Παραγωγής

Επίσης, για την εποπτεία του όλου συστήματος από τη Γενική Δ/ση Ζωικής Παραγωγής πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω επιτόπιοι έλεγχοι για το έτος 2007, από τετραμελείς επιτροπές οι οποίες συστήθηκαν βάσει της Υπουργικής απόφασης 1905/15.12.2005 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,:

Νομός	Είδος επιχείρησης	Αριθμός ελέγχων	Παραβάσεις
Ν. Αττικής	Σούπερ μάρκετ	1	-
Ν. Αττικής	Κρεοπωλείο	1	-
Ν. Αττικής	Τυποποιητήριο κρέατος	2	-
Ν. Αττικής	Μεγαλέμποροι	2	-

2. Αξιολόγηση των ελέγχων

Σε επίπεδο σφαγείων το επίπεδο των ελέγχων κρίνεται ικανοποιητικό. Οι παραβάσεις είναι σποραδικές και ήσσονος σημασίας, και σε καμιά περίπτωση δεν επηρεάζουν την ιχνηλασιμότητα του προϊόντος. Οι επιχειρήσεις επέδειξαν συνολική συμμόρφωση και οι επιμέρους αποκλίσεις εστιάζονται σε θέματα σωστής αναγραφής των χωρών γέννησης εκτροφής και σφαγής των ζώων κυρίως ως προς το μέγεθος των χαρακτήρων.

Σε επίπεδο εμπορίας οι έλεγχοι είναι περιορισμένοι και δεν είναι ισομερώς κατανομημένοι. Μελετάται αλλαγή του συστήματος ελέγχου με τη δημιουργία επιτροπών ελέγχου καθώς και θέσπιση αυστηρότερων αγορανομικών διατάξεων.

3. Δράσεις Συντονισμού – Εκπαίδευση

Κατά το 2007 για τη βελτίωση του συστήματος απεστάλη το αρ. 289035/17-04-2007 έγγραφο στη Δ/ση Τιμών Τροφίμων Ποτών του Υπουργείου Ανάπτυξης «Αναγραφή πλήρων και σωστών πληροφοριών στην ετικέτα του βοείου κρέατος και διασφάλιση ιχνηλασιμότητας» με το οποίο ζητήσαμε την αναμόρφωση των σχετικών άρθρων της αγορανομικής διάταξης 14/89.

Επίσης το 2007 οργανώθηκαν τρεις εκπαιδεύσεις στη Θεσσαλονίκη, στις 13-16/03/2007, 10/11/2007 και 13/12/2007 για την ταξινόμηση σφάγιων βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος στις οποίες εκπαιδεύτηκαν συνολικά 21 άτομα.

B. Προαιρετικό σύστημα επισήμανσης βοείου κρέατος

1. Αποτελέσματα ελέγχων

Αρμόδιος για τους ελέγχους σε επίπεδο εκμετάλλευσης σφαγείου και αλυσίδας εμπορίου είναι ο Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π. (Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων). Στο πλαίσιο του προαιρετικού συστήματος η μοναδική προδιαγραφή που έχει εγκριθεί αφορά την ένδειξη «βόειο-μοσχαρίσιο κρέας ποιότητας για την οποία έχουν καθοριστεί οι ελάχιστες απαιτήσεις με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στην εν λόγω προδιαγραφή το 2007 ήταν ενταγμένοι 20 εκμεταλλεύσεις και μία μονάδα τεμαχισμού

Για την συγκεκριμένη ένδειξη, κλιμάκιο του Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π., ελέγχει επιτοπίως όλο το σύστημα παραγωγής, (χώροι της επιχείρησης που συνιστούν σημεία ελέγχου και πραγματοποιεί τον έλεγχο με συνεντεύξεις, εξέταση εγγράφων, παρατήρηση δραστηριοτήτων και συνθηκών παραγωγής) και πραγματοποιούν εργαστηριακές αναλύσεις τόσο σε επίπεδο εκτροφής (ζωοτροφές, νερό) όσο και σε επίπεδο

σφαγείου (μικροβιολογικές αναλύσεις σε τεμάχια μυικού ιστού και αναλύσεις καταλοίπων φαρμακευτικών ουσιών).

Πίνακας Ελέγχων και δειγματοληψίες που πραγματοποιήσε ο Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.

Έτος	2007
Αριθμός ελέγχων σε εκμεταλλεύσεις	40
Αριθμός ελέγχων σε τεμαχιστήρια	4
Αριθμός δειγματοληψιών	4
Αρνητικά	4
Θετικά	-

2. Αξιολόγηση ελέγχων

Από τις δειγματοληψίες, που αφορούσαν ανίχνευση πρωτεϊνών ζωικής προέλευσης στις ζωοτροφές, όλα τα δείγματα βρέθηκαν αρνητικά.

Οι μη συμμορφώσεις που καταγράφονται από τον ελεγκτικό μηχανισμό του ΟΠΕΓΕΠ εμφανίζονται τυχαία ως προς το χρόνο και τον τόπο. Είναι σποραδικές και ήσσονος σημασίας, ενώ δεν επηρεάζουν τις απαιτήσεις του τελικού προϊόντος. Οι επιχειρήσεις επέδειξαν συνολική συμμόρφωση και οι επιμέρους αποκλίσεις εστιάζονται σε διοικητικά θέματα.

Από τα παραπάνω εκτεθέντα στοιχεία ελέγχων προκύπτει ότι έχουν επιτευχθεί οι προτεραιότητες ελέγχου και οι στρατηγικοί στόχοι του ΠΟΕΣΕ και ειδικότερα η βελτίωση της εφαρμογής των συστημάτων ιχνηλασιμότητας στα στάδια παραγωγής και εμπορίας ζωικών προϊόντων με στόχο την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή.

5.2. Έλεγχος κανόνων εμπορίας για το κρέας πουλερικών & ορισμένων προδιαγραφών εμπορίας για τα αυγά

5.2.1. Νομική βάση: ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») και οι
Α) ΚΑΝ (ΕΚ) αριθ. 543/2008 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου σχετικά με τους κανόνες εμπορίας για το κρέας πουλερικών και
Β) ΚΑΝ (ΕΚ) αριθ. 589/2008 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καν (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου σχετικά με τις προδιαγραφές εμπορίας των αυγών

5.2.2. Αποτελέσματα ελέγχων

- **Έλεγχος Πτηνοτροφείων**

Ο Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π. διενεργεί τους απαραίτητους ελέγχους αξιολόγησης και επιτήρησης, προκειμένου να επιβεβαιώνει συνεχώς την τήρηση των όρων της ισχύουσας κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, του Κανονισμού Πιστοποίησης και της υπογραφείσας σύμβασης.

Πέραν των άλλων, ο προγραμματισμός και η πραγματοποίηση των ελέγχων κάλυψε την απαίτηση της παρ. 3, του Άρθρου 11, του ΚΑΝ (ΕΟΚ) 1538/91, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, που αφορά τη συχνότητα διενέργειας των ελέγχων στα πτηνοτροφεία (μία φορά τουλάχιστον για κάθε γενιά πουλερικών).

Πίνακας 1. Έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης των ειδικών πτηνοτροφικών εκτροφών για το 2007, κατανεμημένοι ανά Γεωγραφική περιοχή και Εταιρία.

	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΕΥΒΟΙΑ - ΑΤΤΙΚΗ - ΒΟΙΩΤΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΚΡΗΤΗ	ΑΡΚΑΔΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Αριθμός ελέγχων	96	15	133	5	2	4	255

Οι 255 ελέγχοι που αφορούσαν σε 550 παραγωγούς, πραγματοποιήθηκαν ισομερώς και συνεχώς εντός 2007. Κατά την διενέργεια των εν λόγω ελέγχων στις πτηνοτροφικές μονάδες, το σύνολο των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ανταποκρίθηκε στις απαιτήσεις των ελέγχων. Στο διάστημα που αφορά η παρούσα έκθεση καταγράφηκαν μη συμμορφώσεις και παρατηρήσεις.

Οι διορθωτικές ενέργειες των επιχειρήσεων και η επαλήθευση αυτών από τον Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π. θα ολοκληρωθεί εντός του 2008.

- **Έλεγχοι στα Σφαγεία–Τεμαχιστήρια-Συσκευαστήρια**

Στόχος των συγκεκριμένων ελέγχων είναι αφενός να διασφαλίζεται ο διαχωρισμός των κοτόπουλων για τα οποία χορηγείται Πιστοποιητικό από τα συμβατικά κοτόπουλα στη γραμμή σφαγής, στον τεμαχισμό, στη συσκευασία και στην αποθήκευση και αφετέρου η παρακολούθηση και ο συσχετισμός των ποσοτήτων των πιστοποιημένων κοτόπουλων που εισέρχονται στο σφαγείο ως ζων βάρος με τις ποσότητες των σφάγιων κοτόπουλων που εξέρχονται ως έτοιμο προϊόν.

Ο έλεγχος γίνεται με διασταύρωση στοιχείων, όπως: το ζων βάρος των πουλερικών και οι ποσότητες των διακινουμένων προϊόντων πουλερικών, δελτία αποστολής των ζώντων προς σφαγή πουλερικών ανά ημέρα, ημερήσιος αριθμός και ποσότητες

σφαζόμενων πουλερικών ανά πιστοποιημένο πτηνοτροφικό θάλαμο, ημερήσιες ποσότητες προϊόντων που συσκευάστηκαν, πωλήσεις της εταιρείας. Για το 2007, έγιναν συνολικά **31 έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης** στα σφαγεία των εταιρειών που είναι πιστοποιημένες.

- **Έλεγχοι στα Φυραματοποιεία**

Στον έλεγχο αυτό εξετάζεται εάν οι εισερχόμενες ποσότητες πρώτων υλών και οι παραγόμενες ποσότητες φυραμάτων είναι σε πλήρη αντιστοιχία τόσο μεταξύ τους – σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΚΑΝ (ΕΚ) 1538/91 και 557/07- όσο και με τα παραγόμενα ζώντα βάρη των εκτρεφόμενων πουλερικών, ενώ γίνεται και ταυτοποίηση των τύπων των παραγόμενων φυραμάτων με αυτές που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των πουλερικών.

Επιπλέον, οι ελεγκτές του AGROCERT προβαίνουν στη λήψη δειγμάτων φυράματος από το φυραματοποιείο, με σκοπό να ληφθούν δείγματα ζωοτροφών όλων των κατηγοριών-ηλικιών που παρασκευάζονται.

Για το 2007 πραγματοποιήθηκαν συνολικά **15 έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης στα φυραματοποιεία** των εταιρειών που είναι πιστοποιημένες, όπως φαίνεται στον **πίνακα 5**.

Το 2007 πραγματοποιήθηκαν **45 δειγματοληψίες ζωοτροφής πτηνών** τόσο από τα φυραματοποιεία των ενταγμένων στο σύστημα εταιριών όσο και από τους πτηνοτροφικούς θαλάμους των παραγωγών.

5.2.3. Αξιολόγηση ελέγχων στις επιχειρήσεις

Κατά την διενέργεια των ελέγχων στις πτηνοτροφικές μονάδες τα κύρια προβλήματα που εμφανίστηκαν συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Έλλειψη τιμολογίων αγοράς φυράματος
2. Μη σήμανση θαλάμων.
3. Δεν είναι εφικτή πάντα η επικοινωνία με τον παραγωγό κυρίως σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
4. Αιφνιδιαστικός έλεγχος σε αρκετά πτηνοτροφεία δεν είναι εφικτός λόγω τεχνικών δυσκολιών, κυριότερο των οποίων είναι η δυσκολία εισόδου στα πτηνοτροφεία, καθώς λόγω απουσίας του παραγωγού δεν υπάρχει τρόπος εισόδου στην περιφραγμένη περιοχή στην οποία το κτίριο είναι μακριά από την είσοδο ή δεν επιτρέπει την οπτική επαφή με αυτό.

Συμπερασματικά μετά τη διενέργεια των ελέγχων κατά το 2007, διαπιστώθηκε ότι το σύνολο των επιχειρήσεων αυτών ανταποκρίθηκε θετικά στις απαιτήσεις του ελέγχου καθώς και ότι υπάρχει τήρηση των απαιτήσεων που απορρέουν από τη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία και τις συμβάσεις για την απονομή πιστοποιητικών και τον Κανονισμό Πιστοποίησης του Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π. (SPE-R-00/01-02).

5. Έλεγχοι Αγοράς (χώροι διάθεσης-πώλησης προϊόντων Ε.Π.Ε.)

Ο AGROCERT-Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π. πραγματοποίησε ελέγχους σε 65 σημεία πώλησης ή/και διάθεσης προϊόντων ειδικών πτηνοτροφικών εκτροφών. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργήθηκαν στην Αθήνα και καταγράφηκαν **28 ευρήματα: 5 που αφορούν παρατυπίες ή/και παραβάσεις** των κανόνων εμπορίας για το κρέας πουλερικών και **23 που αφορούν παρατυπίες ή/και παραβάσεις** των προδιαγραφών εμπορίας για τα αυγά αντίστοιχα.

Για τα ανωτέρω ευρήματα καθορίστηκαν διορθωτικές ενέργειες από τις επιχειρήσεις και έγιναν οι απαραίτητοι επανέλεγχοι συμμόρφωσης οι οποίοι θα ολοκληρωθούν εντός του 2008.

5.2.4. Εξέταση παρατυπιών – παραβάσεων

Κατά το έτος 2007 έγινε μία παραπομπή σύμφωνα με το άρθρο 13 της υπ' αριθ. 313875/2004 ΚΥΑ στην οποία επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους 4000 €.

6. ΖΩΙΚΑ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ

6.1. Αποτελέσματα επισήμων ελέγχων

Κατά το έτος 2007 λειτουργούσαν σε όλους τους νομούς της χώρας, κατά κατηγορία οι παρακάτω μονάδες και διενεργήθηκαν οι επίσημοι έλεγχοι που παρουσιάζονται στον πίνακα Ι.

Πίνακας Ι.

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2007		
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ 1	9	7
ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ 2	10	8
ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ 3	16	14
ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ	10	3
ΤΡΟΦΕΣ ΖΩΩΝ ΣΥΝΡΟΦΙΑΣ	7	4
ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ ΥΨΗΛΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	8	4
ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ ΧΑΜΗΛΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	135	52
ΣΥΝΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ	1	1
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ 3	41	19
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	19	12
ΜΟΝΑΔΕΣ ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	7	1
ΚΕΝΤΡΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ	2	2
ΣΥΝΟΛΟ	265	127

6.2. Αξιολόγηση επισήμων ελέγχων

Υπήρξε βελτίωση στην διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων και συγκεκριμένα έχουν γίνει οι εξής ενέργειες:

6.2.1. Χορηγήθηκε έγκριση σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 1774/02 του Ευρ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε 10 μονάδες. Αναλυτικά:

2 μονάδες μεταποίησης κατηγορίας 3

1 μονάδα παραγωγής τροφών ζώων συντροφιάς

2 μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού(δέρματα)

3 μονάδες αποθήκευσης υλικών κατηγορίας 3(οργανικά λιπάσματα-ιχθυάλευρα-κερί)

2 τεχνικές μονάδες (βυρσοδεψείο-παραγωγή οργανικών λιπασμάτων)

Οι υπόλοιπες 255 βρίσκονται σε διαδικασία αδειοδότησης σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 1774/02.

6.2.2. Το σύνολο των μονάδων μεταποίησης που λειτουργούσαν το 2007 είναι 35 (9 μονάδες μεταποίησης υλικών κατηγορίας 1, 10 μονάδες μεταποίησης υλικών κατηγορίας 2 και 16 μονάδες μεταποίησης υλικών κατηγορίας 3). Το 2007, για λόγους που δεν αφορούν τον κανονισμό έκλεισαν 4 μονάδες. Σε δύο που πληρούσαν όλους τους όρους δόθηκαν αριθμοί έγκρισης και σε τέσσερις αναμένεται η χορήγηση του εντός του 2008. Σε είκοσι εννιά (29) πραγματοποιήθηκαν επίσημοι έλεγχοι και σε πέντε (5) δόθηκε άδεια εγκατάστασης.

6.2.3. Όσον αφορά τις μονάδες αποτέφρωσης κυρίως των σφαγείων έγιναν 59 επίσημοι έλεγχοι, επιβλήθηκαν από τις κτηνιατρικές αρχές πρόστιμα σε 7 από αυτές (1 στον Νομό Ημαθίας, 4 στο Νομό Λαρίσης, 2 στο Νομό Θεσσαλονίκης) και χορηγήθηκαν 3 άδειες εγκατάστασης. Οι υπόλοιπες βρίσκονται στη φάση ολοκλήρωσης των φακέλων αδειοδότησης.

6.2.4. Το 2007 ξεκίνησαν να κατασκευάζονται μέσω των κοινοτικών πλαισίων στήριξης 20 νέες μονάδες που αναμένεται να ολοκληρωθούν μέσα στο επόμενο έτος.

Επισυνάπτουμε πίνακα με τις υπό κατασκευή μονάδες:

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗΣ
ΔΡΑΜΑΣ	Γ. ΣΤΑΙΚΟΣ	31/12/2008
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΛΕΒΕΝΤΑΚΗΣ ΑΕΒΕ	Τέλος χρόνου 2008
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΑΝΤΩΝΗΣ	Τέλος χρόνου 2008
ΑΧΑΪΑΣ	ΑΧΑΪΚΑ ΣΦΑΓΕΙΑ ΑΒΕΕ	31/12/2008
ΗΛΕΙΑΣ	ΗΛΕΙΑΚΑ ΣΦΑΓΕΙΑ ΑΒΕΕ	31/12/2008
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	ΣΦΑΓΕΙΑ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ Α.Ε.	31/12/2008
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΒΙΚΥ	31/12/2008
	ΧΥΤΑΣ	31/12/2008
ΛΑΡΙΣΑΣ	ΒΑΚΡΕΛ Α.Ε.	ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΘΗΚΕ
	ΔΕΣΠΤΑ	8 ^{ος} / 2009
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΒΑΜΠΟΥΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.	31/12/2008
	Α. ΦΑΣΟΥΛΑΣ - Δ. ΝΤΟΥΦΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.	31/12/2008
ΠΕΛΛΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ	31/12/2008
	ΣΦΑΓΕΙΑ ΑΛΜΩΠΙΑΣ Α.Ε.	ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΘΗΚΕ
ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΣΤΡΑΒΟΓΙΑΝΝΗΣ	31/12/2008
ΧΙΟΥ	ΜΟΝ	Τέλος 2009
ΚΟΖΑΝΗΣ	ΜΑΒΙΖ	31/12/2008
	ΜΑΒΙΚ ΑΕ	31/12/2008
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΣΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ	2 ^{ος} / 2009
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΦΑΡΜΑ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΙ ΑΚΒΕΕΚ	ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΘΗΚΕ

6.3. Εκπαίδευση

Έχουν ενημερωθεί εγγράφως και οι 255 μονάδες για την διαδικασία αδειοδότησης και οι περισσότεροι την έχουν ξεκινήσει, όμως υπάρχουν προβλήματα με ελλείψεις στους φακέλους τους (άδειες στερεών - υγρών -- αποβλήτων – περιβαλλοντολογικοί

όροι κλπ.) Έτσι πρόέκυψε η ανάγκη να τροποποιηθεί το ΠΔ 211/06 ώστε να απλουστευτούν οι διαδικασίες. Συμπληρωματικά εκδόθηκαν διευκρινιστικές εγκύκλιοι σε σχέση με τα οργανικά λιπάσματα και τα βελτιωτικά εδάφους.

Στους Νομούς Λάρισας και Θεσσαλονίκης πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις για ενημέρωση, συστάσεις, προτάσεις διορθωτικών κινήσεων και τέθηκαν χρονοδιαγράμματα.

Η Δ/ση ΚΔΥ του ΥΠΑΑΤ διοργάνωσε δύο τετραήμερα εκπαιδευτικά σεμινάρια (26/6/07-29/6/07 στην Θράκη), και (10/12/07-13/12/07 στην Πελοπόννησο), τα οποία παρακολούθησαν συνολικά 46 Κτηνίατροι, Περιβαλλοντολόγοι και Χημικοί Μηχανικοί των αντίστοιχων νομών.

B. ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ

1. Σύστημα ελέγχων – Επίσημοι Έλεγχοι

Κατά το 2007 και προκειμένου να υλοποιηθούν οι προτεραιότητες που είχαν τεθεί για τον τομέα των ζωοτροφών στο ΠΟΕΣΕ, τέθηκε σε εφαρμογή το ετήσιο Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Ζωοτροφών 2007. Στο πρόγραμμα αυτό υπάρχει κατανομή του αριθμού και είδους των ελέγχων που πρέπει να πραγματοποιηθούν ανά Δ/ση Αγρ. Ανάπτυξης. Ειδικά για το 2007 αποφασίστηκε να υλοποιηθούν οι προτεραιότητες που έχουν καταγραφεί στο ΠΟΕΣΕ και που αφορούν τη διασφάλιση της ποιότητας των ζωοτροφών, τα επίπεδα αφλατοξίνης B₁ και τη συμμόρφωση προς τη νομοθεσία των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών. Όσον αφορά τους ελέγχους για υπολείμματα φυτοφαρμάκων, κατά το 2007, τέθηκε ως στόχος να γίνουν έλεγχοι μόνο σε πρώτες ύλες φυτικής προέλευσης και κυρίως δημητριακούς καρπούς.

Ως προς τις επιθεωρήσεις ορίστηκε να γίνει έλεγχος όλων των επιχειρήσεων προκειμένου να καταγραφεί η πραγματική κατάσταση αυτών. Βάσει αυτής θα αξιολογηθούν οι εν λόγω επιχειρήσεις ώστε την επόμενη χρονιά οι έλεγχοι να γίνουν με εφαρμογή ανάλυσης κινδύνου.

2. Αποτελέσματα των Ελέγχων

Το 2007 πραγματοποιήθηκαν 799 επιθεωρήσεις σε επιχειρήσεις ζωοτροφών. Οι επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν αφορούσαν κυρίως παρασκευαστές ζωοτροφών, ενδιάμεσους ζωοτροφών και κτηνοτροφικές μονάδες που διαθέτουν παρασκευαστήριο. Στον Πίνακα 1 παρουσιάζεται ο αριθμός επιθεωρήσεων σε εγκαταστάσεις ζωοτροφών κατά το 2007.

Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν για ανεπιθύμητες ουσίες παρουσιάζονται στον πίνακα 6. Όσον αφορά την ανίχνευση Αφλατοξίνης B₁ στις ζωοτροφές αναλύθηκαν 69 δείγματα σε σχέση με τα 50 δείγματα που προβλέπονταν από το Εθνικό Πρόγραμμα για το 2007, υπερκαλύπτοντας τον αρχικό προγραμματισμό. Από τα δείγματα των σύνθετων ζωοτροφών που αναλύθηκαν για Αφλατοξίνη B₁, το 72% αφορούσαν ζωοτροφές για γαλακτοπαραγωγά ζώα, υλοποιώντας το στόχο να δοθεί έμφαση στις ζωοτροφές για γαλακτοπαραγωγά ζώα. Όλα τα δείγματα που εξετάστηκαν βρέθηκαν σύμφωνα με τη νομοθεσία.

Για τα βαρέα μέταλλα δεν πραγματοποιήθηκαν συστηματικοί έλεγχοι το 2007. Οι έλεγχοι επικεντρώθηκαν σε εισαγόμενες ζωοτροφές και κυρίως σε ανόργανες πρώτες ύλες που υπήρχαν βάσιμες υπόνοιες ότι δε πληρούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Επιπλέον έλεγχος για βαρέα μέταλλα έγιναν σε περίπτωση διερεύνησης καταλληλότητας βοσκοτόπου πλησίον βιομηχανικής περιοχής. Επομένως, οι περιπτώσεις αφορούσαν έκτακτους ελέγχους και η δαπάνη τους επιβάρυνε, συνολικά, τους ενδιαφερόμενους.

Για τα φυτοφάρμακα έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν κυρίως σε πρώτες ύλες φυτικής προέλευσης στους οποίους δε διαπιστώθηκαν μη συμμορφώσεις. Προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι αναλύσεις για υπολείμματα φυτοφαρμάκων υπήρξε σχετική αλληλογραφία με τη Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής καθώς και σύσκεψη με τη Δ/ση Φυτοπροστασίας για το καθορισμό του είδους των ζωοτροφών στις οποίες θα πραγματοποιηθούν οι παραπάνω αναλύσεις.

Οι έλεγχοι για την ποιότητα των ζωοτροφών παρουσιάζονται στον Πίνακα 5. Συνολικά αναλύθηκαν 650 δείγματα σε σχέση με τα 800 που προβλέπονται στο Εθνικό πρόγραμμα ζωοτροφών. Ο αριθμός των δειγμάτων που αναλύθηκε κρίνεται

ικανοποιητικός προκειμένου να εκτιμηθεί η ποιότητα των ζωοτροφών που παράγονται και κυκλοφορούν στη χώρα μας.

Όσο αφορά τους ΓΤΟ (πίνακας 6) σε σχέση με τις 60 αναλύσεις δειγμάτων που προβλέπονται στο Εθνικό πρόγραμμα πραγματοποιήθηκαν 92 προγραμματισμένοι έλεγχοι και 35 έκτακτοι έλεγχοι με επιβάρυνση των ενδιαφερομένων. Επομένως και για ΓΤΟ υπεκαλύφθηκε ο αρχικός στόχος.

Τέλος, μία άλλη κατηγορία για την οποία πραγματοποιήθηκαν έκτακτοι έλεγχοι κατόπιν γνωστοποίησης του κινδύνου μέσω του RASFF. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν και 7 έκτακτοι έλεγχοι για μελαμίνη με επιβάρυνση των ενδιαφερόμενων (πίνακας 6).

Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις για Μεταποιημένες Ζωικές Πρωτεΐνες (ΜΖΠ) και πρόσθετες ύλες στα πλαίσια της σύστασης 2005/925/ΕΚ. Τα αποτελέσματα για τις ΜΖΠ παρουσιάζονται στον Πίνακα 7 και για τις πρόσθετες ύλες στον Πίνακα 9. Ο Βαθμός υλοποίησής του συγκεκριμένου προγράμματος και όσο αφορά τις ΜΖΠ ανέρχεται σε 90%. Η ουσιαστική εφαρμογή της εν λόγω σύστασης για τις πρόσθετες ύλες θα εφαρμοστούν το 2009.

Η σύσταση 2006/576/Ε.Κ για το 2007 για τις μυκοτοξίνες (ωχρατοξίνη Α, ζεαραλεόνη, κλπ) δε εφαρμόστηκε το 2007 αλλά θα εφαρμοστεί το 2008. Τέλος, η σύσταση 2006/88/ΕΚ για το Διοξίνες θα εφαρμοστεί από το 2009.

3. Αξιολόγηση των επίσημων ελέγχων

3.1. Επιθεωρήσεις σε επιχειρήσεις ζωοτροφών

Αν και στο πρόγραμμα του 2007, όπως αναφέρθηκε, προβλέπονταν έλεγχοι όλων των επιχειρήσεων ζωοτροφών, αυτό δε μπόρεσε να πραγματοποιηθεί τελικά, αφενός λόγω έλλειψης πιστώσεων για οδοιπορικά και υπερωρίες των ελεγκτικών οργάνων και αφετέρου λόγω αλλαγής του ελεγκτικού μηχανισμού. Προκειμένου να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα των πιστώσεων η ΔΕΖΠ προέβη σε εισήγηση για έκδοση ΚΥΑ σχετικά με την είσπραξη τελών, σύμφωνα με τον Καν(ΕΚ) 882/2004, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι έλεγχοι και η οποία θα εκδοθεί εντός του 2008. Έτσι, η πραγματοποίηση των επιθεωρήσεων σε όλες τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο πρόγραμμα του 2007 προβλέπεται να γίνει εντός του 2008.

3.2. Παραβάσεις που διαπιστώθηκαν κατά τους επιτόπιους ελέγχους

Σε περιπτώσεις που είτε διαπιστώθηκαν παραβάσεις κατά τους επιτόπιους ελέγχους – επιθεωρήσεις για τις οποίες προβλέπονταν συστάσεις ή κυρώσεις οι οποίες και έγιναν, τα ελεγκτικά όργανα ενημέρωσαν τη ΔΕΖΠ. Σε περίπτωση που οι παραβάσεις είχαν διαπραχθεί από βιομηχανίες που είχαν την έδρα τους σε άλλη Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης από αυτή διαπίστωσε την παράβαση (π.χ. κυκλοφορία ζωοτροφών χωρίς την απαραίτητη σήμανση), η ΔΕΖΠ ενημέρωσε εγγράφως την αρμόδια αρχή προκειμένου να προβούν σε επιτόπιους ελέγχους ώστε να διαπιστωθεί η έκταση της παράβασης. Σε περιπτώσεις που οι παραβάσεις αφορούσαν παραβάσεις για πρόσθετες ύλες ή προμίγματα τα στοιχεία διαβιβάστηκαν στον ΕΟΦ.

α. Παραβάσεις ως προς τις Μεταποιημένες Ζωικές Πρωτεΐνες.

Για τις ΜΖΠ διαπιστώθηκαν, μετά από εργαστηριακό έλεγχο, 4 παραβάσεις εκ των οποίων οι 2 αφορούσαν σύνθετες ιχθυοτροφές (παρουσία ιστών χερσαίων ζώων). Κατά τη διερεύνηση της υπόθεσης και όπως προέκυψε από τη χρήση του συστήματος ιχνηλασιμότητας που διέθετε η εταιρεία και τον εργαστηριακό έλεγχο πρώτων υλών, διαπιστώθηκε ότι η μόλυνση οφειλόταν σε επιμόλυνση των πρώτων

υλών ζωικής προέλευσης και συγκεκριμένα αιματάλευρο (προέλευσης από άλο κράτος μέλος). Οι συγκεκριμένες πρώτες ύλες επεστράφησαν στον προμηθευτή.

β. Παραβάσεις για βαρέα μέταλλα.

Συγκεκριμένα βρέθηκαν φωσφορικά άλατα που προέρχονται από Τουρκία που είχαν επίπεδα Cd που υπέρβαιναν τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 276123/2003, καθώς και ένα δείγμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε Pb. Σε αυτές τις περιπτώσεις έγινε γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων μέσω RASFF. Μετά την πρώτη εύρεση θετικού δείγματος γενικεύτηκε ο έλεγχος των εισαγόμενων φωσφορικών αλάτων προέλευσης Τουρκίας.

Επιπλέον σε βοσκήσιμη ύλη που λήφθηκε κοντά σε βιομηχανική περιοχή ανιχνεύτηκαν αυξημένα επίπεδα Pb. Στη συγκεκριμένη περιοχή απαγορεύτηκε άμεσα η βόσκηση και διεξήχθη περαιτέρω μελέτη για τον επακριβή ορισμό της περιοχής με τη ρύπανση.

γ. Παραβάσεις διοξινών.

Κατά τη διερεύνηση καταλληλότητας βοσκότοπου βρέθηκε συγκέντρωση διοξινών που υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια. Επιπλέον αυξημένο επίπεδο διοξινών βρέθηκε και σε δείγμα πρόσθετης ύλης (οξειδίο του ψευδαργύρου).

δ. Μελαμίνη.

Κατά το 2007 βρέθηκαν 4 περιπτώσεις πρώτων υλών ζωοτροφών που έχουν επιμολυνθεί με μελαμίνη. Τα φορτία στάλθηκαν εκτός κοινότητας

3.3. Παραβάσεις ως προς την ποιότητα των ζωοτροφών και νομοθεσία για Γενετικά Τροποποιημένου Οργανισμού.

Κατά την πραγματοποίηση των εργαστηριακών ελέγχων για την ποιότητα των ζωοτροφών διαπιστώθηκε σημαντικός αριθμός παραβάσεων και συγκεκριμένα διαπιστώθηκαν μεγαλύτερες από τις επιτρεπόμενες αποκλίσεις στη αναγραφόμενη χημική σύσταση. Επιπλέον, σημαντικός αριθμός παραβάσεων διαπιστώθηκε και κατά τη διενέργεια εργαστηριακών αναλύσεων για ΓΤΟ. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι κυκλοφορούσαν σύνθετες ζωοτροφές που περιείχαν ΓΤΟ χωρίς να το αναγράφουν στη σήμανση. Μόνο σε μία περίπτωση κατά τον έλεγχο που έγινε στην εισαγωγή βρέθηκε ότι πρόκειται για μη εγκεκριμένη γενετική τροποποίηση ρυζιού, η οποία τελικά δεν εισήχθη. Λόγω του αυξημένου αριθμού παραβάσεων ως προς τη νομοθεσία των ΓΤΟ, πραγματοποιήθηκε μεγαλύτερος αριθμός αναλύσεων από αυτόν που προβλεπόταν για τους ΓΤΟ στο Εθνικό Πρόγραμμα Ζωοτροφών.

Για τις παραπάνω παραβάσεις ευθύνονται οι παραγωγοί ζωοτροφών. Τα αίτια για αυτές τις παραβάσεις είναι αφενός ο ανταγωνισμός (ελλείψεις σε σήμανση, ειδικά για την αναλογία των πρώτων υλών), η αρνητική γνώμη που έχει ο καταναλωτής για τους ΓΤΟ, μη αναγραφή της ένδειξης σε ζωοτροφές που περιέχουν ΓΤΟ, ή άγνοια ή αδυναμία των υπευθύνων των επιχειρήσεων ζωοτροφών να υπολογίσουν σωστά τη χημική σύσταση των προϊόντων ή μη αποτελεσματική εφαρμογή των κυρώσεων. Επισημαίνεται ότι η εφαρμογή των διοικητικών κυρώσεων ξεκίνησε το 2007. Η αποτελεσματική εφαρμογή του συστήματος κυρώσεων θα συμβάλλει αποτελεσματικά στη μείωση του αριθμού των παραβάσεων. Επιπλέον, το κόστος αντικατάστασης ετικετών, η έλλειψη γνώσεων για τους κινδύνους που κρύβει ένα προϊόν και η μη επιλογή των κατάλληλων προμηθευτών από τις επιχειρήσεις ζωοτροφών επίσης συνέβαλε στον αυξημένο αριθμό παραβάσεων.

3.4. Συμπεράσματα

Γενικά όμως από τα αποτελέσματα των ελέγχων διαπιστώνεται ότι αν και υπήρχαν παραβάσεις ως προς των ασφάλεια ζωοτροφών, αυτές ήταν περιορισμένης

σημασίας, μικρές ποσότητες και σε τοπικό επίπεδο και δεν τέθηκε σε κίνδυνο η ασφάλεια της τροφικής αλυσίδας.

4. Νέα Νομοθεσία που τέθηκε σε εφαρμογή το 2007 – Πρωτοβουλίες για το 2008

Κατά το 2007 τέθηκε σε εφαρμογή η ΚΥΑ 323306/07 (ΦΕΚ 1881Β'), περί καθορισμού των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Καν(ΕΚ) 178/2002 και 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τις γενικές αρχές της ασφάλειας και τους επίσημους ελέγχους στις ζωοτροφές. Με τη συγκεκριμένη ΚΥΑ έγινε αλλαγή του ελεγκτικού μηχανισμού για τον τομέα των ζωοτροφών προκειμένου να αντιμετωπισθούν χρόνιες δυσλειτουργίες στον τομέα ελέγχων ζωοτροφών. Σύμφωνα με την παραπάνω προβλέπεται η κατάργηση της τριμελούς επιτροπής για τον έλεγχο των ζωοτροφών (από τις Δ/σεις Αγρ. Ανάπτυξης Κτηνιατρικής και Εμπορίου) και η αντικατάστασή της από έναν επόπτη κυκλοφορίας ζωοτροφών της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης της Νομαρχίας αποκλειστικής απασχόλησης και έναν τουλάχιστον αναπληρωτή.. Επιπλέον, προβλέπεται ορισμός 3 εποπτών κυκλοφορίας ζωοτροφών σε κάθε ένα από τα ΕΕΚΥΖ. Επίσης με την ίδια ΚΥΑ θεσμοθετήθηκε τρόπος διεξαγωγής των επιθεωρήσεων στις Δ/σεις Αγροτικής Ανάπτυξης και σύμφωνα με το άρθρο 4.6 του Καν 882/2004, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των ελέγχων. Η εφαρμογή της εν λόγω διάταξης θα γίνει από το 2008. Επίσης ρυθμίζει τον τρόπο αντιμετώπισης για τρόφιμα που έχουν απορριφθεί για ανθρώπινη κατανάλωση και πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως ζωοτροφές. Τέλος με την ΚΥΑ 323306/2007 συμπληρώθηκε το κυρωτικό σύστημα.

Η ΚΥΑ διαβιβάσθηκε στις Ν.Α., στα ΕΕΚΥΖ, για εφαρμογή και στις τελωνειακές αρχές. Προκειμένου να γίνεται ομοιόμορφη διαβίβαση των αποτελεσμάτων των ελέγχων η ΔΕΖΠ έστειλε έγγραφο στα ΕΕΚΥΖ και τις Δ/σεις Αγροτικής Ανάπτυξης με συγκεκριμένες οδηγίες (339193/30-11-2007). Άλλες ενέργειες στις οποίες προχώρησε η ΔΕΖΠ για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των ελέγχων είναι η αποστολή οδηγιών το 2007 για την εφαρμογή του Εθνικού προγράμματος των ζωοτροφών για 2007. Επίσης, η ΔΕΖΠ ζήτησε με το υπ' αριθμ 260374/5-1-07 έγγραφό της τη συνεργασία του συνδέσμου εμπορίας δημητριακών καρπών για την εφαρμογή της σύστασης 2006/576/ΕΚ για τις μυκοτοξίνες. Επιπλέον προχώρησε σε ενέργειες προκειμένου να εξασφαλισθούν οι απαραίτητες πιστώσεις και ξεκίνησε η διαπίστευση των εργαστηρίων. Τέλος εντός του 2007 ξεκίνησε κανονικά και η λειτουργία του ΕΕΚΥΖ Θεσ/νίκης.

Προκειμένου να εντοπισθούν προβλήματα στην εφαρμογή του Εθνικού προγράμματος ελέγχου ζωοτροφών κατά τα προηγούμενα χρόνια η ΔΕΖΠ ζήτησε με το υπ' αριθμ. 271679/23-02-07 έγγραφό της τα αποτελέσματα εφαρμογής των εθνικών προγραμμάτων ζωοτροφών ανά νομαρχία και είδος ανάλυσης.

Προκειμένου να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα της συναρμοδιότητας που υπάρχει στο τομέα των πρόσθετων υλών ζωοτροφών με τον ΕΟΦ και την Δ/ση ΚΑΦΕ του ΥΠΑΑΤ, έγινε εισήγηση της Υπηρεσίας μας ώστε να γίνει νομοθετική ρύθμιση εντός του 2008.. Σύμφωνα με το νόμο αυτό η ΔΕΖΠ θα είναι αρμόδια για κάθε θέμα που αφορά τις πρόσθετες ύλες ζωοτροφών.

Πίνακας 1: Επιθεωρήσεις κατά είδος επιχείρησης ζωοτροφών

Έτος: 2007 Χώρα: Ελλάδα	Αριθμός επιχειρήσεων (1) που δραστηριοποιούνται στην περιοχή ευθύνης σας			Αριθμός Επιθεωρήσεων			Αριθμός επιχειρήσεων στις οποίες έγιναν επιθεωρήσεις		
	Εγκεκριμένες / Εγγεγραμμένες(3)	Λοιπές	Σύνολο	Εγκεκριμένες / Εγγεγραμμένες(3)	Λοιπές	Σύνολο	Εγκεκριμένες / Εγγεγραμμένες(3)	Λοιπές	Σύνολο
Παραγωγοί πρώτων υλών ζωοτροφών	0	104	104	0	7	7	0	7	7
Γεωργοί - Παραγωγοί πρώτων υλών ζωοτροφών	0	95850	95850	0	46	46	0	26	26
Αποθήκες πρώτων υλών ζωοτροφών	0	3400	3400	0	59	59	0	16	16
Παρασκευαστές πρόσθετων υλών και προμιγμάτων	25	33	58	47	18	65	21	18	39
Παρασκευαστές σύνθετων ζωοτροφών	75	100	175	108	103	211	52	75	127
Εισαγωγείς και εκπρόσωποι (αντιπρόσωπος) επιχειρήσεων σε τρίτες χώρες	0	17	17	0	23	23	0	10	10
Ενδιάμεσοι, διανομείς και λιανοπωλητές	37	791	828	35	174	209	23	151	174
Εκμεταλλεύσεις κτηνοτροφικές που διαθ. παρασκευαστηριο(4)	68	245	313	55	218	273	35	218	253
Εκμεταλλεύσεις κτηνοτροφικές που δε διαθέτουν παρασκευαστηριο(4)	0	50065	50065	0	132	132	0	132	132
Άλλες επιχειρήσεις ζωοτροφών	4	1134	1138	0	15	15	0	15	15
Σύνολο	209	151739	151948	245	795	1040	131	668	799

Πίνακας 2: Έλεγχοι σήμανσης (Έλεγχος επισήμανσης, συνοδευτικά έγγραφα, τεχνικά φυλλάδια)

Έτος: 2007 Χώρα: Ελλάδα	Αριθμός Ελέγχων							
	Εγχώρια Προϊόντα		Εισαγωγές από τρίτες χώρες		Κοινοτικά Προϊόντα		ΣΥΝΟΛΟ	
Είδος Προϊόντος	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα
Πρώτες ύλες ζωοτροφών	94	10	373	15	21	0	488	25
Πρόσθετες ύλες ζωοτροφών	14	0	18	0	5	0	37	0
Προμείγματα	36	0	23	0	3	0	62	0
Σύνθετες ζωοτροφές	406	70	2	0	9	0	417	70
Άλλες	5	1	0	0	0	0	5	1
<i>Σύνολο</i>	555	81	416	15	38	0	1009	96

Πίνακας 3: Αριθμός δειγμάτων κατά κατηγορία ζωοτροφών

Είδος Προϊόντος	Αριθμός Δειγμάτων	
	Ελέγχθηκαν	Μη συμμορφούμενα
Πρώτες ύλες ζωοτροφών	435	23
Πρόσθετες ύλες ζωοτροφών	1	1
Προμείγματα	3	0
Σύνθετες ζωοτροφές	599	139
ΣΥΝΟΛΟ	1038	163

Πίνακας 4: Αριθμός δειγμάτων κατά είδος επιχείρησης ζωοτροφών

Είδος επιχείρησης ζωοτροφών	Αριθμός δειγμάτων	
	Ελέγχθηκαν	Μη συμμορφούμενα
Παραγωγοί πρώτων υλών ζωοτροφών	9	0
Ενδιάμεσοι πρώτων υλών ζωοτροφών	7	0
Εισαγωγείς πρώτων υλών ζωοτροφών	82	13
Παρασκευαστές πρόσθετων υλών και προμειγμάτων	12	0
Ενδιάμεσοι πρόσθετων υλών και προμειγμάτων	3	3
Παρασκευαστές σύνθετων ζωοτροφών	492	121
Ενδιάμεσοι σύνθετων ζωοτροφών	150	24
Εισαγωγείς και αντιπρόσωποι επιχειρήσεων από τρίτες χώρες	144	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν παρασκευαστήριο	47	2
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που δε διαθέτουν παρασκευαστήριο	87	0
Άλλες επιχειρήσεις ζωοτροφών	5	0
Σύνολο	1038	163

Πίνακας 5.: Προσδιορισμός αναλυτικών συστατικών σε ζωτροφές

		Ενεργειακή αξία	Υγρασία	Ολικές Αζωτούχες Πτηνικές Αζωτούχες βάσεις	Ολικά λίπη και έλαια	Ολικές ινώδεις ουσίες	Ολική τέφρα	Τέφρα αδιάλυτη σε HCL	Χλώριο ως NaCl	Νάτριο	Κάλιο	Μαγνήσιο	Ασβέστιο	Φώσφορος	Ουσία αδιάλυτη σε αιθέρα	Βοτανική καθαρότητα	Ουρία	Διουρία	Νιτρώδη	Θείο	Ελεύθερα Λιπαρά οξέα	Zn	Cb	Pb	Σάκχαρα		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	Σπόροι δημητριακών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο	67	65	64	13	63	1				1	1									3	3			
			Μη συμμορφούμ	-	-	-	-	-	-	-					-	-								-	-		
		Ελαιούχοι σπόροι, ελαιούχοι καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο	55	58	57	19	54																			
			Μη συμμορφούμ	-	4	-	-	-																			
		Σπέρματα ψυχανθών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο	6	6	5	5	5							4	4											
			Μη συμμορφούμ	-	-	-	-	-							-	-											
		Κόνδυλοι, ρίζες τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο	3	3	3	1	3																	1	1	1
			Μη συμμορφούμ	-	-	-	-	-																	-	-	-
		Άλλοι σπόροι και καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο	12	11	12	10	11							10	10											
			Μη συμμορφούμ	-	-	-	-	-							-	-											
		Συγκομιζόμενες ΧΖ και ινώδη υπολείμματα	Σύνολο	103	101	1	7	1																			
			Μη συμμορφούμ	-	3	-	-	-																			
		Άλλα φυτά, τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα	Σύνολο																								
			Μη συμμορφούμ																								

Μη συμμορφούμ

	Κουνέλια	Σύνολο	29	38	37	17	38	1									10	10								
		Μη συμμορφούμ	-	1	1	-	4	-										-	1							
	Πουλερικά	Σύνολο	77	94	93	40	92	2										28	28							
		Μη συμμορφούμ	-	12	7	3	15	-										1	2							
	Ιχθείες	Σύνολο	2	2	2	2	2											2	2							
		Μη συμμορφούμ	-	-	2	-	1											-	-							
	Οικιακά ζώα	Σύνολο	2	2	2	1	2	1																		
		Μη συμμορφούμ	-	-	1	-	1	-																		
	Μη παραγωγικά εκτός των οικιακών	Σύνολο																								
		Μη συμμορφούμ																								
	Μη καθορισμένες σύνθετες ζωοτροφές	Σύνολο																								
		Μη συμμορφούμ																								
	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	Σύνολο	11	15	15	8	15											14	8							
		Μη συμμορφούμ	-	1	-	1	1											3	2							
	ΣΥΝΟΛΟ (Σύνθετες ζωοτροφές)	Σύνολο	291	381	363	229	378	23										151	145				1	1	1	
		Μη συμμορφούμ	-	35	30	22	56	1										22	13				-	-	-	
	ΜΗ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	Σύνολο																								
		Μη συμμορφούμ																								
ΣΥΝΟΛΟ (όλες οι ζωοτροφές)	Σύνολο	549	643	525	290	527	25										172	168				1	5	5	1	
	Μη συμμορφούμ	1	43	35	22	59	1										24	14				-	-	-	-	

Πίνακας 6.: Αναλύσεις ανεπιθύμητων ουσιών και προϊόντων στις ζωοτροφές

		ΕΙΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ																									
		ΒΑΡΕΑ ΜΕΤΑΛΛΑ				Νιτροδόη	ΔΙΟΞΙΝΕΣ και PCBs			ΦΥΤΟ ΦΑΡΜΑΚΑ		ΜΥΚΟΤΟΞΙΝΕΣ			Ανεπιθύμητοι σπόροι και καρποί	ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΟΥΣΙΕΣ		ΜΙΚΡΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ				Μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες	ΓΤΟ	Μελάμινη			
		Αρσενικό	Κάδμιο	Μόλυβδος	Υδράργυρος		Διοξίνες (PCDD+PCDF)	PCBs παρόμοια με διοξίνες	PCBs μη παρόμοια με διοξίνες	Ανεπιθύμητα (1) (2)	Άλλα	Αφλατοξίνη Β1	Ωχρατοξίνη Α	Ζεαρολινόνη		Ελασθερί γκοσιπόλη	Άλλες (1) (2)	Σαλμονέλλα	Καμπύλιο βακτήριο	Κλωστρίδιο	Άλλοι						
						Σύνολο									Μη συμμορφούμε							Σύνολο	Μη συμμορφούμε	Σύνολο	Μη συμμορφούμε	Σύνολο	Μη συμμορφούμε
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	Σπόροι δημητριακών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο	3	1	3	3			3			6		17								2	36	4		
			Μη συμμορφούμε	-	-	-	-				-				-		-								1	4	
		Ελαιούχοι σπόροι, ελαιούχοι καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο								1				5										2	21	3
			Μη συμμορφούμε								-				-											2	
		Σπέρματα ψυχανθών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο			1										5									1		
			Μη συμμορφούμε			-										-											
		Κόνδυλοι, ρίζες τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο													1											
			Μη συμμορφούμε													-											
		Άλλοι σπόροι και καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο									3			8											3	
			Μη συμμορφούμε									-			-											1	
		Συγκομιζόμενες ΧΖ και ινόδη υπολείμματα	Σύνολο	5	5	5	5					2				1											
			Μη συμμορφούμε	-	-	1	-					1				-											
Άλλα φυτά, τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο																										
	Μη συμμορφούμε																										
Προϊόντα γάλακτος	Σύνολο																										
	Μη συμμορφούμε																										
Προϊόντα χερσαίων ζώων	Σύνολο																						3				
	Μη συμμορφούμε																						2				
Ψάρια, άλλα θαλάσσια ζώα τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο				3					3													56				
	Μη συμμορφούμε				-					-																	

Ανόργανες ύλες	Σύνολο	10	19	10	10													
	Μη συμμορφούμε	-	4	1	-													
Διάφορα	Σύνολο																	
	Μη συμμορφούμε																	
Μη καθορισμένες πρώτες ύλες	Σύνολο																	
	Μη συμμορφούμε																	
ΣΥΝΟΛΟ (πρώτες ύλες)	Σύνολο	18	25	19	21		8		10	37					64	60	7	
	Μη συμμορφούμε	-	4	2	-		1		-	-					2	4	3	
ΒΙΟΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	Σύνολο																	
	Μη συμμορφούμε																	
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΥΛΕΣ	Σύνολο	1	1	1	1		1											
	Μη συμμορφούμε	-	-	-	-		1											
ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ	Σύνολο																	
	Μη συμμορφούμε																	
ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΤΡΟΦΕΣ	Μηρυκαστικά	Σύνολο							1	23					62	39		
		Μη συμμορφούμε							-	-						27		
	Χοίροι	Σύνολο								1	1	1			13	1		
		Μη συμμορφούμε								-	-	-				1		
	Ιπποειδή	Σύνολο																
		Μη συμμορφούμε																
	Κουνέλια	Σύνολο													2	3		
		Μη συμμορφούμε														1		
	Πουλερικά	Σύνολο	1	1	1	1				7					58	10		
		Μη συμμορφούμε	-	-	-	-				-						7		
	Άλλα παραγωγικά ζώα	Σύνολο													36	8		
		Μη συμμορφούμε													2			
	Οικιακά ζώα	Σύνολο								1						1		
		Μη συμμορφούμε								-								

Πίνακας 7: Αριθμός επιθεωρήσεων που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με τη χρήση μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών

Κατηγορία Επιχείρησης Ζωοτροφών	Αριθμός επιθεωρήσεων που περιλαμβάνουν ελέγχους για την παρουσία μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών	Αριθμός παραβάσεων που βασίζονται σε ελέγχους των εγγράφων τεκμηρίωσης κλπ και όχι σε εργαστηριακές δοκιμές
Εισαγωγή πρώτων υλών ζωοτροφών	8	0
Αποθήκευση πρώτων υλών ζωοτροφών	38	0
Μονάδες παραγωγής ζωοτροφών	110	0
Σταθεροί/ Φορητοί αναμείκτες	0	0
Έμποροι ζωοτροφών	103	0
Μεταφορικό μέσο	0	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις χωρίς μηρυκαστικά και με παρασκευαστήριο ζωοτροφών	50	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με μηρυκαστικά και με παρασκευαστήριο ζωοτροφών	82	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις χωρίς μηρυκαστικά και χωρίς παρασκευαστήριο ζωοτροφών	23	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με μηρυκαστικά και χωρίς παρασκευαστήριο ζωοτροφών	93	0
Άλλο:	6	0
ΣΥΝΟΛΟ	513	0

Πίνακας 8: Δειγματοληψία και έλεγχος πρώτων υλών ζωοτροφών και σύνθετων ζωοτροφών για μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες

Χώροι	Αριθμός επίσημων δειγμάτων που ελέγχθηκαν για μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες			Αριθμός μη συμμορφούμενων δειγμάτων					
				Παρουσία μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών από χερσαία ζώα			Παρουσία μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών από αλιεύματα		
	Πρώτες ύλες ζωοτροφών	Σύνθετες ζωοτροφές		Πρώτες ύλες ζωοτροφών	Σύνθετες ζωοτροφές		Πρώτες ύλες ζωοτροφών	Σύνθετες ζωοτροφές	
για μηρυκαστικά		για μη μηρυκαστικά	για μηρυκαστικά		για μη μηρυκαστικά	για μηρυκαστικά		για μη μηρυκαστικά	
Κατά την εισαγωγή	55	0	3	0	0	0	0	0	0
Μονάδες παραγωγής ζωοτροφών	5	65	39	2	0	1	0	0	0
Μεταπράτες/ αποθήκευση	0	3	3	0	0	0	0	0	0
Μεταφορικό μέσο	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σταθεροί/ φορητοί αναμείκτες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση	3	7	73	0	0	1	0	0	0
Άλλοι:	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	63	75	118	2	0	2	0	0	0

Πίνακας 9: Αναλύσεις προσθέτων υλών

α/α	Ελεγχόμενη Ουσία	Συνολικός Αριθμός Δειγμάτων	Μη Συμμόρφωση
1	Τετρακυλίνη	2	
2	Οξυτετρακυκλίνη	2	
3	Λασαλοσίδη	7	

Πίνακας 10. Αναλυτικές μέθοδοι και όρια

Είδος ανάλυσης		Αναλυτικές Μέθοδοι		
		Αναλυτική μέθοδος	Όριο ανίχνευσης	
Ανεπιθύμητες ουσίες και ρυπαντές	Βαρέα μέταλλα	Αρσενικό - Κάδμιο - Μόλυβδος - Υδράργυρος		
	Διοξίνες και PCBs	Διοξίνες (PCDD+PCDF) PCBs παρόμοια με διοξίνες PCBs μη παρόμοια με διοξίνες ΣΥΝΟΛΟ		
	Φυτοφάρμακα	**		
	Μυκοτοξίνες	Αφλατοξίνη Β1 - Ωχρατοξίνη Α - Ζεαραλενόνη - ΣΥΝΟΛΟ	ΟΔΗΓΙΑ 76/372/ΕΟΚ	10 ppb
	Άλλες ανεπιθύμητες ουσίες και προϊόντα	Ελεύθερη γκοσσυπόλη Υδροκυανικό οξύ		
Μικροοργανισμοί	Σαλμονέλλα **	ISO 6579/1993		
Μη εγκεκριμένες ουσίες και προϊόντα	Μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες	** Οστά ζώων της ξηράς : 1 Ψαροκόκαλα : 3	ΟΔΗΓΙΑ 2003/126/ΕΚ	<0,1%
	Άλλες μη εγκεκριμένες ουσίες και προϊόντα	**		

Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ

1. ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΖΩΟΝΟΣΟΙ

1.1. Προγράμματα ελέγχου ζωνοσώων και ζωνοσογόνων παραγόντων

- **Πρόγραμμα εκρίζωσης της Φυματίωσης των Βοοειδών**

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2007 ενιαίο πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των Βοοειδών σε όλη την Ελληνική Επικράτεια. Τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται κυρίως α) στην διενέργεια δοκιμής (τεστ) φυματινισμού των βοοειδών ηλικίας άνω των 6 εβδομάδων β) στην ταξινόμηση και στο υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης γ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και δ) στη σφαγή των θετικών στη φυματίωση ζώων, συνοψίζονται παρακάτω:

Αριθμός εκτροφών βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου : 23.931

Αριθμός βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου: 591.822

Αριθμός εκτροφών που εξετάστηκαν : 8.017

Αριθμός Θετικών εκτροφών: 117

Αριθμός νέων θετικών εκτροφών: 65

Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν με φυματινισμό: 190.276

Αριθμός θετικών ζώων: 1.070

Συνολικός αριθμός ζώων που σφάχτηκαν :1.029

Η φυματίωση των βοοειδών παραμένει νόσημα σημαντικής βαρύτητας σε ορισμένες περιοχές της χώρας με χαρακτηριστικά ενδημικού τύπου ειδικότερα σε εκτροφές ενήλικων βοοειδών οι οποίες έχουν επανειλημμένως βρεθεί θετικές. Συγκριτικά με το 2006, ό % επιπολασμός και η επίπτωση της νόσου σε επίπεδο εκτροφής παρουσίασαν μικρή ανοδική τάση και κυμάνθηκαν σε ποσοστά 1,46 (1,37%/2006) και 0,81 (0,71%/2006) αντίστοιχα. Αντίθετα, σε επίπεδο ζώων ο ετήσιος επιπολασμός της νόσου για το έτος 2007 (0,53%) αναφέρθηκε μειωμένος σε σχέση με το 2006 (0,72%). Σημειώνεται, ως γενική παρατήρηση, ότι οι τιμές των προαναφερόμενων επιδημιολογικών δεικτών επηρεάζονται στατιστικώς από τον αριθμό των επίσημων ελέγχων στα ζώα που εκτρέφονται σε ζώνες – περιοχές υψηλού ποσοστού μόλυνσης στη φυματίωση.

Περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες και επιδημιολογικές αναλύσεις για την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης της φυματίωσης των Βοοειδών μπορούν να αναζητηθούν και είναι διαθέσιμες σε ειδική ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) στην οποία αναρτάται η ετήσια συγκεφαλαιωτική έκθεση 2007 της χώρας μας για τη παρακολούθηση των ζωνοσώων και των ζωνοσογόνων στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2003/99/ΕΚ (Π.Δ 41/2006):

https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses/repository/pdf/Report_2007_Greece_with_human.pdf.

- **Πρόγραμμα εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των Βοοειδών**

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2007 ενιαίο πρόγραμμα εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των Βοοειδών σε όλη την Ελληνική Επικράτεια. Τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται κυρίως α) στη διενέργεια ορολογικών εξετάσεων

(αιμοληψίες) των βοοειδών ηλικίας άνω των 12 μηνών β) στη διενέργεια γαλακτοληψιών από τη δεξαμενή συλλογής γάλακτος των εκτροφών γ) στην ταξινόμηση και στον υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης δ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και ε) στη σφαγή των θετικών στη Βρουκέλλωση ζώων, συνοψίζονται παρακάτω:

Αριθμός εκτροφών βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου : 19.399

Αριθμός βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου: 410.935

Αριθμός εκτροφών που εξετάστηκαν: 8.070

Αριθμός θετικών εκτροφών: 276

Αριθμός νέων θετικών εκτροφών: 141

Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν ατομικά (αιμοληψίες ζώων): 95.170

Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν συνολικά (λήψη γάλακτος και αίματος) : 257.437

Αριθμός θετικών ζώων: 2.466

Συνολικός αριθμός ζώων που σφάχτηκαν :2.559

Η Βρουκέλλωση των βοοειδών παραμένει νόσημα ενδημικού χαρακτήρα με σημαντική βαρύτητα για τη Δημόσια Υγεία και την υγεία των ζώων. Με βάση τα επίσημα δεδομένα και τις επιδημιολογικές παρατηρήσεις των υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας της χώρας μας, η Βρουκέλλωση των Βοοειδών οφειλόμενη στον παράγοντα *B.abortus*, φαίνεται να αξιολογείται ως νόσημα με μικρότερη επίπτωση στην υγεία των ανθρώπων συγκριτικά με τη Βρουκέλλωση των αιγοπροβάτων (*B.melitensis*).

Το 2007, ο % επιπολασμός και η επίπτωση της νόσου σε επίπεδο εκτροφής παρουσίασαν ανοδική και καθοδική τάση συγκριτικά με το 2006 και κυμάνθηκαν σε ποσοστά 3,42 (2,89%/2006) και 1,75 (1,93%/2006) αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, σε επίπεδο ζώων ο ετήσιος επιπολασμός της νόσου για το έτος 2007 αναφέρθηκε μειωμένος σε σχέση με το 2006 (0,96%/2007). Σημειώνεται, ως γενική παρατήρηση όπως και στο πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης, ότι οι τιμές των προαναφερόμενων επιδημιολογικών δεικτών επηρεάζονται στατιστικώς από τον αριθμό των επίσημων ελέγχων στα βοοειδή που εκτρέφονται σε ζώνες – περιοχές υψηλού ποσοστού μόλυνσης στη βρουκέλλωση.

Περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες και επιδημιολογικές αναλύσεις για την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των Βοοειδών μπορούν να αναζητηθούν και είναι διαθέσιμες σε ειδική ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA): https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses/repository/pdf/Report_2007_Greece_with_human.pdf.

- **Πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων**

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2007 εθνικό πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων. Τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται κυρίως α) στη διενέργεια ορολογικών εξετάσεων (αιμοληψίες) των αιγών και προβάτων ηλικίας άνω των 6 μηνών / πρόγραμμα εκρίζωσης στη Νησιωτική Ελλάδα β) στη διενέργεια εμβολιασμών με το εμβόλιο REV 1 στην ηπειρωτική Ελλάδα γ) στην ταξινόμηση και στον υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης στις νησιωτικές ζώνες της Χώρας δ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και ε) στη σφαγή των θετικών στη Βρουκέλλωση ζώων/ πρόγραμμα εκρίζωσης, αναφέρονται στις επισυναπτόμενες με τη παρούσα εκθέσεις οι οποίες έχουν διαβιβαστεί στην Ε. Επιτροπή και EFSA αντίστοιχα (συνημμένο

αρχείο Final Report B.mel 2007.doc με δυνατότητα παραπομπής στην ιστοσελίδα της EFSA).

https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses/repository/pdf/Report_2007_Greece_with_human.pdf.

Η Βρουκέλλωση των αιγών και προβάτων θεωρείται κυρίως επαγγελματική ζωνόσος (κτηνίατροι, κτηνοτρόφοι) με σημαντικές επιπτώσεις στην Δημόσια Υγεία και στην ζωική παραγωγή. Βασικότερος στόχος της εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος για το 2007 παρέμεινε ο έλεγχος, σε αποδεκτά κατώτερα επίπεδα λόγω ενδημικών χαρακτηριστικών της νόσου, του επιπολασμού και της επίπτωσης της *B.melitensis* στα πρόβατα και στις αίγες.

- **Εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης και επιτήρησης λοιπών ζωνοσόων και ζωνοσογόνων παραγόντων**

Με γνώμονα τις νομοθετικές διατάξεις της Οδηγίας 2003/99/EK (εναρμόνιση στο εθνικό δίκαιο με το ΠΔ 41/2006) εφαρμόστηκε το 2007 σύστημα επιδημιολογικής και εργαστηριακής παρακολούθησης και επιτήρησης λοιπών ζωνοσόων και ζωνοσογόνων παραγόντων (Σαλμονέλα, Καμπυλοβακτηρίδιο, Τριχινέλλα Λύσσα, Λιστέρια, Υερσίνια κ.α) σύμφωνα με τις προτεραιότητες που θέτει το Παράρτημα 1 της Οδηγίας 2003/99. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης συλλέχθηκαν επιδημιολογικά, στατιστικά και εργαστηριακά δεδομένα για συγκεκριμένες ζωνοσούς τα οποία μετά από επεξεργασία της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής διαβιβάστηκαν βάσει συγκεκριμένων προτύπων σε ηλεκτρονική μορφή στην διαδικτυακή βάση δεδομένων της EFSA και παράλληλα στην Ε. Επιτροπή.

Το σύνολο των αποτελεσμάτων και σχετικών πληροφοριών (μέθοδοι δειγματοληψίας, εργαστηριακές τεχνικές, προγράμματα παρακολούθησης, πληθυσμοί στόχοι) στα πλαίσια εφαρμογής του συστήματος επίσημων ελέγχων και παρακολούθησης σημαντικών για τη Δημόσια Υγεία Ζωνοσόων και ζωνοσογόνων παραγόντων περιλαμβάνονται στην Ετήσια (2007) συγκεφαλαιωτική έκθεση ζωνοσόων και τάσεων αυτών :

https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses/repository/pdf/Report_2007_Greece_with_human.pdf.

1.2. Νέο νομοθετικό πλαίσιο

1.2.1. Πρόγραμμα εκρίζωσης της Φυματίωσης των Βοοειδών

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Απόφαση αρ. **258733/29.06.2007** (ΦΕΚ 1216, Τεύχος Β') «Πρόγραμμα εκρίζωσης της Φυματίωσης των Βοοειδών»

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Εγκύκλιοι με αριθ. πρωτ:

- **258583/17.04.2007** «Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες για α) Άδεια μετακίνησης για άμεση σφαγή βοοειδών λόγω βρουκέλλωσης, Φυματίωσης και Ενζωοτικής Λεύκωσης β) Άδεια μετακίνησης προς και από θερινούς βοσκοτόπους βοοειδών γ) πιστοποιητικό καθαρισμού – απολύμανσης μεταφορικού μέσου»
- **258617/03.05.2007** «Διευκρίνιση στην εγκύκλιο 258583/17.04.07»
- **258797/08.08.2007** «εφαρμογή προγραμμάτων»

1.2.2. Πρόγραμμα εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των Βοοειδών

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Απόφαση αρ. **258734/29.06.2007** (ΦΕΚ 1216, Τεύχος Β') «Πρόγραμμα εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των Βοοειδών».

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Εγκύκλιοι με αριθ. πρωτ:

- **258583/17.04.2007**
- **258617/03.05.2007**
- **258797/08.08.2007**

1.2.3. Πρόγραμμα εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των αιγών και των προβάτων

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1. Απόφαση αρ. **258735/2007** (ΦΕΚ 1220, Τεύχος Β') «Πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Εγκύκλιοι με αριθ. πρωτ :

- **258583/17.04.2007**
- **258797/08.08.2007**

1.2.4. Σύστημα επιτήρησης και παρακολούθησης ζωνοδίων και ζωνοσογόνων παραγόντων

ΟΔΗΓΙΑ 2003/99 /ΕΚ (L 325/31)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 41 /2006 (ΦΕΚ 44, Τεύχος Α')

1.3. Συμπεράσματα εφαρμογής επίσημων ελέγχων στο τομέα των ζωνοδίων Διορθωτικές ενέργειες Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής

Καθίσταται σαφές και για το έτος 2007, σύμφωνα με τα επίσημα αποτελέσματα της εποπτείας και του κεντρικού συντονισμού της παρακολούθησης και εφαρμογής των προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωνοδίων, ότι δεν τηρούνται στο βαθμό που επιβάλλεται από την κείμενη Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία το σύνολο των όρων και των προϋποθέσεων στην εκτέλεση των προγραμμάτων από τις Νομαρχιακές Κτηνιατρικές Αρχές οι οποίες είναι και καθ' ύλη αρμόδιες για την αποτελεσματική εφαρμογή των προγραμμάτων.

Οι βασικότερες ελλείψεις στην εφαρμογή των προγραμμάτων, όπως επανειλημμένως έχουν επισημανθεί με υπομνήματα της Κεντρικής αρμόδιας αρχής και έχουν διαπιστωθεί- καταγραφεί με τις πολλαπλές Κοινοτικές επιθεωρήσεις στη χώρα μας από το Ευρωπαϊκό γραφείο F.V.O οφείλονται: 1) στην έλλειψη μόνιμου επιστημονικού και βοηθητικού προσωπικού 2) στην έλλειψη οργάνωσης και συντονισμού σε επίπεδο υπηρεσιών Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης 3) στην έλλειψη μηχανοργάνωσης και λογισμικών εφαρμογών για την παρακολούθηση ασθενειών

των ζώων συνδεδεμένων με τις βάσεις δεδομένων σήμανσης και καταγραφής των ζώων 4) σε δυσκολίες πρόσβασης σε εκτροφές ζώων λόγω γεωγραφικού ανάγλυφου και δομής της ελληνικής κτηνοτροφίας (με έμφαση τις εκμεταλλεύσεις των αιγοπροβάτων) 5) στις αυξημένες αρμοδιότητες των επίσημων κτηνιάτρων καθώς και σε άλλους παράγοντες που δρουν ανασταλτικά στην εφαρμογή των προγραμμάτων, όπως χρονοβόρες διαδικασίες για την πρόσληψη προσωπικού και την προμήθεια εργαστηριακών υλικών, αναλώσιμων και πάσης φύσεως αντιδραστηρίων.

1.4. Διορθωτικές ενέργειες Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής - Αποτελεσματικότητα

Στο πλαίσιο των άμεσων πρωτοβουλιών της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής, προκείμενου να συμβάλλει στην επίλυση των διαρθρωτικών προβλημάτων και στην αποτελεσματικότητα εφαρμογής των εν λόγω προγραμμάτων, πέραν της συνεχούς αποστολής διευκρινιστικών εγκυκλίων, εγγράφων και συστάσεων, αποφάσισε τον σχεδιασμό και την κατάρτιση σχεδίου προεδρικού διατάγματος για την εφαρμογή του θεσμού του «εγκεκριμένου κτηνιάτρου» όπως προβλέφθηκε και θεσπίστηκε σε διάταξη Νόμου. Το αναφερόμενο σχέδιο Π.Δ έχει ήδη υπογραφεί από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και αναμένεται η συνυπογραφή από το Υπουργείο Οικονομικών. Το Υπουργείο μας εκτιμά ότι εντός του 2009 θα έχει τεθεί σε λειτουργία ο θεσμός του εγκεκριμένου κτηνιάτρου βοηθώντας σε σημαντικό βαθμό την εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωνοδόων στη Χώρα μας.

Επισημαίνεται, ότι διαδικασίες επιβολής κυρώσεων σε θέματα συμμόρφωσης για την εφαρμογή των προγραμμάτων αποτελούν αρμοδιότητες των Νομαρχιακών Κτηνιατρικών Αρχών που υπάγονται στο Υπουργείο Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης.

2. Λοιμώδη & Παρασιτικά Νοσήματα

2.1. Αποτελέσματα Ελέγχων

Οι επίσημοι έλεγχοι που διενεργήθηκαν για την επιτήρηση και των έλεγχο των λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων των ζώων φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

2007

<i>ΑΣΘΕΝΕΙΑ</i>		<i>ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ</i>	<i>ΘΕΤΙΚΑ</i>
ΤΡΟΜΩΔΗΣ ΝΟΣΟΣ ΠΡΟΒΑΤΩΝ (Scrapie)		17.793	403
ΣΠΟΓΓΩΔΗΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΠΑΘΕΙΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ		30.445	0
ΚΑΤΑΡΡΟΪΚΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ		20.184	0
ΑΦΘΩΔΗΣ ΠΥΡΕΤΟΣ		4.300	0
ΠΑΝΩΛΗ ΒΟΟΕΙΔΩΝ & ΜΙΚΡΩΝ ΜΗΡΥΚΑΣΤΙΚΩΝ		728	0
ΕΝΖΩΟΤΙΚΗ ΛΕΥΚΩΣΗ		3457 (εκτροφές)	120(εκτροφές)
ΛΥΣΣΑ	Σκύλοι	14	0
	Γάτα	3	
	Νυχτερίδα	1	
	Ποντίκι	1	
	Αλεπού	1	
	Hamster	1	

Σε ότι αφορά τα θετικά αποτελέσματα για Scrapie αυτά αφορούν ζώα (πρόβατα ή αίγες) τα οποία θανατώθηκαν για να δειγματοποιηθούν (δείγμα εγκεφάλου) και τα πτώματά τους καταστράφηκαν σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στον Καν. (ΕΚ) 1774/2002. Στις εκτροφές προέλευσης των ζώων αυτών επιβλήθηκαν υγειονομικά μέτρα (καθολική σφαγή ή διατήρηση υπό περιορισμούς) σύμφωνα με τις διατάξεις του Προγράμματος Επιτήρησης και Ελέγχου ΜΣΕ για το έτος 2007 (Υπουργικές αποφάσεις 243212/20.03.2008 και 277058/02.08.2006).

Σε ότι αφορά τα θετικά αποτελέσματα για την Ενζωοτική Λεύκωση τα ζώα που έδωσαν θετικό αποτέλεσμα (θηλυκά βοοειδή γαλακτοπαραγωγής άνω των 24 μηνών) οδηγήθηκαν στο σφαγείο και οι αντίστοιχες εκτροφές προέλευσης χαρακτηρίστηκαν σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο ισχύον Πρόγραμμα εκρίζωσης της ενζωοτικής λεύκωσης των βοοειδών (Υπουργική απόφαση 286861/30.12.2003).

2.2. Ειδικά μέτρα

Σε ότι αφορά ειδικά μέτρα τα οποία ελήφθησαν για την καλύτερη εφαρμογή των προγραμμάτων επιτήρησης των ανωτέρω νοσημάτων η Δ/ση Υγείας των Ζώων προχώρησε στις παρακάτω ενέργειες :

Έκδοση εξειδικευμένων εγχειριδίων με λεπτομερείς οδηγίες για τα προγράμματα :

- Επιτήρησης και ελέγχου ΣΕΒ στα βοοειδή
- Επιτήρησης και ελέγχου ΜΣΕ στα μικρά μυρκαστικά
- Επιτήρησης του καταρροϊκού πυρετού

Τα ανωτέρω εγχειρίδια είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΥΠΠΑΤ από το τρέχον έτος και κατά περίπτωση μπορούν να αναπροσαρμόζονται όταν παραστεί ανάγκη για πρακτικούς ή νομικούς λόγους.

2.3. Πρόγραμμα συστηματικής γονοτύπησης ζώων

Από το 2007 έχει αρχίσει να εφαρμόζεται πρόγραμμα συστηματικής γονοτύπησης ζώων σε εκτροφές ζώων που επιτηρούνται από τα Κέντρα Γενετικής Βελτίωσης. Σκοπός του προγράμματος αυτού που έχει ξεκινήσει από το 2007 και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2008 είναι ο γονοτυπικός έλεγχος ενός ικανού αριθμού προβάτων ώστε να εντοπιστούν ζώα ανθεκτικά στην Scrapie.

Τα ζώα αυτά επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για την ανασύσταση εκτροφών που έχουν προσβληθεί από τη νόσο και επομένως είναι αμέσου προτεραιότητας:

- Η οργάνωση μιας λεπτομερούς βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των γονοτυπημένων προβάτων για να οργανωθεί ένα δίκτυο διακίνησης τους προς τους εκτροφείς από τους οποίους εκδηλώνεται ενδιαφέρον
- Η επιλεκτική και συστηματική αναπαραγωγή των ζώων αυτών είτε στις εκτροφές όπου βρίσκονται είτε σε πρότυπες εκτροφές πυρήνες που θα μπορούν να παρέχουν σε σταθερή βάση ανθεκτικά ζώα για την κάλυψη των σχετικών αναγκών.

2.4. Εκπαίδευση

Σε ότι αφορά την εκπαίδευση έχουν διοργανωθεί σεμινάρια σχετικά με τα προγράμματα ΜΣΕ /ΣΕΒ στις 29/10/2007 (Δράμα), 11/12/2007 (Τρίπολη) 06/02/2008 (Ιωάννινα), 16/05/2008 (Ηράκλειο) και 01/09/2008 (Θεσσαλονίκη).

2.5. Δράσεις για το 2008

2.5.1 Προγράμματα επιτήρησης ΜΣΕ – ΣΕΒ

Τόσο στα βοοειδή όσο και στα αιγοπρόβατα πρέπει να εντατικοποιηθεί/διασφαλιστεί η παθητική επιτήρηση (δειγματοληψία από νεκρά – κλινικά ύποπτα ζώα).

Προτεραιότητες προ την κατεύθυνση αυτή αποτελούν:

Για το πρόγραμμα της ΣΕΒ στα βοοειδή η σύνδεση της βάσης δεδομένων του ΟΣΔΕ με τη βάση δεδομένων όπου καταγράφονται τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων για ΣΕΒ ώστε αφενός μεν να διασφαλιστεί η καθολική δειγματοληψία των νεκρών βοοειδών για ΣΕΒ σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στον Καν. (ΕΚ) 999/2001 αφετέρου δε να απλοποιηθεί η διαδικασία αποστολής των σχετικών δειγμάτων και καταγραφής των αποτελεσμάτων.

Για το πρόγραμμα των ΜΣΕ στα μικρά μηρυκαστικά πέραν της αναγκαίας ενημέρωσης των εμπλεκόμενων φορέων για τη βελτίωση της επιτήρησης (αύξηση του αριθμού των δειγμάτων που συλλέγονται από όλες τις υποκατηγορίες αιγοπροβάτων, δειγματοληψία από όλες τις εκτροφές της χώρας μέχρι το 2009) ειδική προτεραιότητα αποτελεί η στρατηγική ελέγχου του νοσήματος στις ήδη διαγνωσθείσες εστίες.

2.5.2 Κατάρτιση σχεδίων επείγουσας παρέμβασης

Θα γίνει αναθεώρηση των σχεδίων επείγουσας παρέμβασης (contingency plans) για τον αφθώδη πυρετό, τον καταρροϊκό πυρετό, για τα νοσήματα της Οδηγίας 92/119 καθώς και για την ΣΕΒ στα αιγοπρόβατα.

3. Πρόγραμμα επιζωοτιολογικής διερεύνησης και επιτήρησης της γρίπης των πτηνών έτους 2007

3.1. Αποτελέσματα επίσημων ελέγχων

Κατά τη διάρκεια του έτους 2007 στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας πραγματοποιήθηκαν συστηματικοί επίσημοι έλεγχοι για την διαπίστωση της συμμόρφωσης των εμπορικών και μη εμπορικών πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων με την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία. Το αντικείμενο των επίσημων ελέγχων αφορούσε στην εφαρμογή μέτρων βιοασφάλειας για την πρόληψη κινδύνων από τη γρίπη των πτηνών και στην εφαρμογή του προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή της Ε.Ε καθώς και στην επιτήρηση της γρίπης των πτηνών σε ορισμένες κατηγορίες πουλερικών (πουλερικά απόδοσης προς εμπορία για οικόσιτα).

Οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από κτηνιάτρους των κτηνιατρικών αρχών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Συγκεκριμένα στα πλαίσια όλων των παραπάνω ελέγχων κατά τη διάρκεια του έτους 2007, πραγματοποιήθηκαν επίσημες επιθεωρήσεις σε 1822 εκμεταλλεύσεις πουλερικών, η κατανομή των οποίων ανά είδος εκτρεφόμενων πουλερικών παρουσιάζεται στον Πίνακα 1.1.

Επίσης κατά τους ίδιους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν το 2007, ελήφθησαν δείγματα από 471 εκμεταλλεύσεις πουλερικών, τα οποία εξετάστηκαν από το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών (Εργαστήριο Παθολογίας Πτηνών, Ι.ΛΟΙ.ΠΑ.Ν. του Κ.Κ.Ι.Θ.) και από το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την Νόσο του Newcastle (Εργαστήριο Παθολογίας Πτηνών, Ι.ΛΟΙ.ΠΑ.Ν., του Κ.Κ.Ι.Θ.) με αρνητικά αποτελέσματα για τη γρίπη των πτηνών. Στις εν λόγω δειγματοληψίες, περιλαμβάνεται το μέρος του Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών που αφορά στα εκτρεφόμενα πουλερικά. Τα αποτελέσματα του Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών έτους 2007 έχουν διαβιβαστεί στην Επιτροπή της Ε.Ε. με το με αριθ. πρωτ. 258813/29-5-2008 «Final Report for Avian Influenza Surveillance Programme» της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής.

Στον Πίνακα 1.2 παρουσιάζεται η κατανομή των εκμεταλλεύσεων στις οποίες έγινε δειγματοληψία ανά είδος εκτρεφόμενων πουλερικών καθώς και τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων κατά τη διάρκεια του έτους 2007.

3.2. Αξιολόγηση επισήμων ελέγχων

Όσον αφορά τα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων σχετικά με την συμμόρφωση των εκμεταλλεύσεων πουλερικών με τα ισχύοντα μέτρα βιοασφάλειας κατά το έτος 2007, διαπιστώθηκαν 48 εκμεταλλεύσεις που δεν είχαν συμμορφωθεί πλήρως με τα μέτρα. Στις μη συμμορφούμενες εκμεταλλεύσεις έγιναν συστάσεις και επανέλεγχοι από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, με στόχο την πλήρη συμμόρφωσή τους (Πίνακας 1.1.).

Σχετικά με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργήθηκαν σε δείγματα που ελήφθησαν στα πλαίσια των επισήμων ελέγχων (Πίνακας 1.2.), είναι όλα αρνητικά για τη γρίπη των πτηνών ενώ για τη νόσο του Newcastle υπήρξαν θετικά τα δείγματα από μια εκμετάλλευση ορνιθίων κρεοπαραγωγής στην Κρήτη, η οποία ελέγχθηκε στα πλαίσια του συστήματος έγκαιρης ανίχνευσης της γρίπης των πτηνών (αύξηση του ποσοστού θνησιμότητας των πουλερικών της). Η εστία της νόσου του Newcastle αντιμετωπίστηκε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην οδηγία 92/66 ΕΟΚ και εφαρμόστηκαν μέτρα εξάλειψης της εστίας που προβλέπονται στο ΠΔ 141/1996 (Α' 108) και στο «Σχέδιο Επείγουσας Επέμβασης για την Ψευδοπανώλη των Πτηνών».

3.3. Εθνική Νομοθεσία σχετικά με τη γρίπη των πτηνών και τη νόσο του Newcastle που τέθηκε σε ισχύ το 2007.

1. Υπουργική Απόφαση 332324/31.12.2006 «Εφαρμογή Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών»

(ΦΕΚ 24, Τεύχος Β', 18.1.2007)

2. Υπουργική Απόφαση 258493/1.3.2007 «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 309873/10.11.2005 (Β' 1654) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σχετικά με τη θέσπιση πρόσθετων μέτρων βιοασφάλειας που αφορούν τη γρίπη των πτηνών».

(ΦΕΚ 378, Τεύχος Β', 20.3.2007)

Πίνακας 1.1.: Επιθεωρήσεις εκμεταλλεύσεων πουλερικών κατά είδος εκτρεφόμενων πουλερικών (Έτος 2007)

Έτος 2007 Χώρα: Ελλάδα	Συνολικός αριθμός εκμεταλλεύσεων	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που επιθεωρήθηκαν	Συνολικός αριθμός εκμεταλλεύσεων στις οποίες διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση με τα μέτρα	Συνολικός αριθμός εκμεταλλεύσεων στις οποίες έγινε επανέλεγχος
Όρνιθες	408	236	0	0
Όρνίθια	1242	346	0	0
Όρνιθες	106	35	0	0
Ινδορνίθια	49	42	0	0
Ινδórνιθες	7	1	0	0
Πουλερικά απόδοσης προς εμπορία για οικόσιτες εκτροφές	117	117	8	117
Θηράματα	20	15	0	0
Ορτύκια	4	2	0	0
Μη εμπορικές	600000	1000	40	40
Στρουθοκάμηλοι	56	28	0	0
Total	2009 + 600000	822 + 1000	48	157

Πίνακας 1.2.: Δειγματοληψίες και αριθμός δειγμάτων που ελήφθησαν από τις εκμεταλλεύσεις πουλερικών στις οποίες πραγματοποιήθηκε επίσημος έλεγχος (έτος 2007)

Έτος 2007 Χώρα: Ελλάδα	Συνολικός αριθμός εκμεταλλεύσεων	Αριθμός εκμεταλλεύσεων στις οποίες έγινε	Αριθμός εκμεταλλεύσεων στις	Συνολικός αριθμός θετικών δειγμάτων για γρίπη των πτηνών	Συνολικός αριθμός θετικών δειγμάτων για τη νόσο του Newcastle των πτηνών
Όρνιθες αυγοπαραγωγής	408	64	0	0	0
Όρνιθια κρεοπαραγωγής	1242	153	0	0	1
Όρνιθες αναπαραγωγής	106	35	0	0	0
Ινδορνίθια κρεοπαραγωγής	49	42	0	0	0
Ινδórνιθες αναπαραγωγής	7	1	0	0	0
Πουλερικά απόδοσης προς εμπορία για οικόσιτες εκτροφές	117	117	117	0	0
Θηράματα	20	12	0	0	0
Ορτύκια	4	2	0	0	0
Μη εμπορικές εκτροφές (οικόσιτες εκτροφές)	600000	41	0	0	0
Στρουθοκάμηλοι (πτηνά δρομείς)	56	4	0	0	0
Total	2009 + 600000	471	0	0	1

4. Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής για το έτος 2007

4.1. Νομοθετική βάση

Σύμφωνα με τον Καν.(ΕΚ) 2160/2003 και όσον αφορά τα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής, ξεκίνησε από 01/01/2007 το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας , διάρκειας τριών ετών (01/01/2007 έως 31/12/2009) .Στόχος του παραπάνω προγράμματος είναι η μείωση του επιπολασμού των πέντε ορότυπων σαλμονέλλας (S. Enteritidis, S. Typhimurium, S. Hadar, S. Infantis, S. Virchow) στο σύνολο των ενήλικων σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής με περισσότερα από 250 πτηνά , σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% ,στις 31/12/ 2009.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται με την εφαρμογή ενός σχήματος δειγματοληψίας ,το οποίο περιλαμβάνει τη δειγματοληψία που γίνεται με πρωτοβουλία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ορνίθων αναπαραγωγής (αυτοέλεγχοι) , καθώς και την επίσημη δειγματοληψία που πραγματοποιείται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές σαν μέρος των επισήμων ελέγχων.

4.2. Νέα νομοθεσία για τα προγράμματα ελέγχου της σαλμονέλας, που τέθηκε σε ισχύ το 2007.

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στις όρνιθες αναπαραγωγής της χώρας μας τέθηκε σε εφαρμογή με την υπουργική απόφαση 258685/21 Ιουνίου 2007/ (ΦΕΚ Β 1011) του ΥΠΑΑΤ.

4.3. Αποτελέσματα εφαρμογής του προγράμματος

Σύμφωνα με την παραπάνω εθνική απόφαση, το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής για το έτος 2007 , περιελάμβανε τον έλεγχο όλων των σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής με περισσότερα από >250 πτηνά (282).

Από τα 282 σμήνη που έπρεπε να ελεγχθούν το 2007, τελικά ελέγχθηκαν 29 σμήνη (ποσοστό 10,2%). Τα στοιχεία του προγράμματος φαίνονται στα παραρτήματα της τελικής έκθεσης για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής το έτος 2007, το οποίο έχει αποσταλεί στην τελική του μορφή στην ΕΕ στις 2/10/2008 ηλεκτρονικά.

Από τα 29 σμήνη που ελέγχθηκαν 5 βρέθηκαν θετικά για τους ορότυπους (ποσοστό 17,2%) που περιλαμβάνει το πρόγραμμα (2 σμήνη θετικά για S. Enteritidis και 3 σμήνη θετικά για S. Hadar).

Σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 258685/21 Ιουνίου 2007, ένα σμήνος θεωρείται θετικό όταν απομονωθούν σε αυτό οι ορότυποι S. Enteritidis S. Typhimurium. Στην περίπτωση αυτή τα σμήνη σφάζονται και καταστρέφονται.

Τα 2 σμήνη που βρέθηκαν θετικά στη S. Enteritidis ήταν στο τέλος της παραγωγικής τους ζωής, εσφάγησαν και υποβλήθηκαν σε θερμική επεξεργασία.

4.4. Αξιολόγηση ελέγχων

Η συμμόρφωση των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών με τις διατάξεις της 258685/21-6-2007 απόφασης ήταν ανεπαρκής , όπως δείχνουν και τα αποτελέσματα εφαρμογής του προγράμματος.

Οι κυριότερες αιτίες μη συμμόρφωσης ήταν:

- 1) η έλλειψη προσωπικού, επιφορτισμένου με τη διεξαγωγή των επισήμων ελέγχων

2) η κατά περιόδους μη έγκαιρη προμήθεια αντιδραστηρίων από τα Επίσημα Εργαστήρια, η οποία προκάλεσε επιπλέον προβλήματα στην εφαρμογή του προγράμματος

4.5. Ενέργειες για εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής του προγράμματος

Το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των ζώων ,το οποίο και είναι υπεύθυνο για το συντονισμό και τον έλεγχο της εφαρμογής του προγράμματος, έχει προβεί ,μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του ,στις παρακάτω ενέργειες για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του προγράμματος :

1) Διοργάνωση ημερίδας στις 05/12/2007, για την ενημέρωση των κτηνιάτρων (επίσημων και ιδιωτών) και γενικότερα των φορέων που εμπλέκονται στην εφαρμογή του παραπάνω προγράμματος.

2) Σύγκληση σύσκεψης με την Αρμόδια Αρχή διενέργειας του προγράμματος και τις Δ/σεις Κτηνιατρικής, Κτηνιατρικά Ινστιτούτα και Κτηνιατρικά Εργαστήρια.

ΣΥΣΤΗΜΑ TRACES

Πραγματοποιήθηκε 1 κύκλος εκπαίδευσης κτηνιάτρων της Ν.Α. στη Λάρισα για την λειτουργία του συστήματος TRACES

Λειτουργήσε κέντρο βοήθειας για τη λειτουργία του TRACES και για την επίλυση προβλημάτων λειτουργίας ή και νέων προβλημάτων που προέκυψαν, όπως η αποστολή μηνυμάτων για την κίνηση Τσίρκο λόγω της έκδοσης νέας κοινοτικής νομοθεσίας (καν 1722/2007).

2. ΤΕΧΝΗΤΗ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΟΙΣΤΡΟΥ

2.1. Έλεγχοι και αξιολόγηση κρατικών εργαστηρίων

- **ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.**

Η Δ/ση ΚΑΦΕ προέβη σε έλεγχο του Κρατικού Ινστιτούτου Αναπαραγωγής και Τεχνητής Σπερματέγχυσης Θεσσαλονίκης, προκειμένου να διαπιστωθεί αν αυτό πληροί τις προϋποθέσεις των Οδηγιών 88/407/ΕΟΚ και 2003/ΕΟΚ, καθώς και του Π.Δ. 130/2006, με το οποίο ενσωματώθηκαν οι παραπάνω 2 Οδηγίες στο Εθνικό Δίκαιο. Εγινε έλεγχος του σχετικού φακέλου (διοικητικός έλεγχος) και ακολούθησε επιτόπιος έλεγχος των εγκαταστάσεων του Ινστιτούτου στις 31/10/2007. Βάσει των αποτελεσμάτων του ελέγχου, χορηγήθηκε στο Ινστιτούτο Τεχνητής Σπερματέγχυσης, Θεσσαλονίκης έγκριση σαν «επίσημο Κέντρο Συλλογής & Αποθήκευσης Σπέρματος» με Κωδικό αριθμό **EL 54 SB 01**.

- **ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗΣ ΑΘΗΝΩΝ .**

Η Δ/ση ΚΑΦΕ προέβη σε έλεγχο του σχετικού φακέλου (διοικητικός έλεγχος) του Ινστιτούτου Αναπαραγωγής και Τεχνητής Σπερματέγχυσης Αθηνών. Ο προβλεπόμενος επιτόπιος έλεγχος, προβλέπεται να διενεργηθεί εντός του έτους 2008 (βλ. παρακάτω)

2.2. Επίσημοι έλεγχοι αρμοδίων αρχών

2.2.1. Οργάνωση ελέγχων

α. Συλλογή στοιχείων

Οι Νομαρχιακές Δ/σεις Κτηνιατρικής αποστέλλουν στη Δ/ση ΚΑΦΕ ανά 3 μήνες συγκεντρωτικά στοιχεία(σπερματεγχυτών και σπερματεγχύσεων)σε ειδικό έντυπο .με βάση τα οποία η Δ/ση ΚΑΦΕ οργανώνει διοικητικούς ελέγχους σε όλη τη χώρα.

β. Έλεγχος ιδιωτικών Κέντρων Αποθήκευσης Σπέρματος

Το 2007 (Ιούνιος) η Δ/ση ΚΑΦΕ έστειλε στις Νομαρχίες εγκύκλιο σχετικά με τη διαδικασία έγκρισης των ιδιωτικών Κέντρων Αποθήκευσης Σπέρματος και τη χορήγηση κωδικού αριθμού.

2.2.2 Αποτελέσματα επισήμων ελέγχων

Με βάση τα στοιχεία που έχουν αποστείλει οι Νομαρχίες για το έτος 2007, έχει αρχίσει να καταγράφεται η δραστηριότητα των ιδιωτών και των κτηνοτρόφων σπερματεγχυτών στις **16** Νομαρχιακές Δ/σεις Κτηνιατρικής όπου υπάρχουν τέτοιοι σπερματεγχύτες, παράλληλα με την δραστηριότητα των κρατικών σπερματεγχυτών.

Αναλυτικότερα :

1. Στο σύνολο των Νομών της χώρας, οι κρατικοί σπερματεγχύτες διενήργησαν συνολικά 45.314 σπερματεγχύσεις σε παραγωγικά ζώα. (κυρίως βοοειδή και μικρό ποσοστό σε αιγοπρόβατα) .
2. Σε 16 Νομούς της χώρας , οι 46 ιδιώτες και οι 233 κτηνοτρόφοι σπερματεγχύτες διενήργησαν συνολικά 3.022 σπερματεγχύσεις σε παραγωγικά ζώα.
3. οι 16 Νομοί είναι :
Πρέβεζα, Καρδίτσα, Τρίκαλα, Ημαθία, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Κιλκίς, Κοζάνη, Φλώρινα,
Χαλκιδική, Ξάνθη, Ροδόπη, Δωδεκάνησα, Κυκλάδες, Σάμος, Ρέθυμνο

Δεν αναφέρθηκε περίπτωση μη συμμόρφωσης (άρνηση υποβολής στοιχείων ή άρνηση συνεργασίας με την τοπική υπηρεσία)

Η καταγραφή των στοιχείων θα συνεχιστεί σε περισσότερο συστηματική βάση εντός του 2008 (βλ. παρακάτω) και θα γίνει συνδυασμός τους με τα στοιχεία εμπορίας σπέρματος που θα συλλεγούν από τις ιδιωτικές αποθήκες.

2.2.2. Αποτελέσματα επιτοπίων ελέγχων

Για τη γενικώτερη διεξαγωγή του προγράμματος Τεχνητής Σπερματέγχυσης αλλά και για την διενέργεια των προβλεπόμενων ελέγχων, είναι απαραίτητο να υπάρχει επαρκές και τεχνικά καταρτισμένο προσωπικό (κτηνίατροι και σπερματεγχύτες). Ο αριθμός των σπερματεγχυτών δημοσίων υπαλλήλων έχει περιοριστεί στο ¼ (υπηρετούν σήμερα 98 άτομα έναντι 400 προβλεπόμενων). **Σήμερα, όπως έχουν τα πράγματα η διεξαγωγή συστηματικών επιτοπίων ελέγχων (κυρίως όσον αφορά τη δραστηριότητα των ιδιωτών και των κτηνοτρόφων σπερματεγχυτών) είναι δυσχερές, δεδομένου του φόρτου εργασίας των Νομαρχιών και της μείωσης του προσωπικού.**

2.3. Εκπαίδευση προσωπικού

Σε ότι αφορά στην εκπαίδευση προσωπικού, η Δ/ση ΚΑΦΕ δίνει προτεραιότητα στην εκπαίδευση Τεχνολόγων Ζωϊκής Παραγωγής . Οι σχετικές εκπαιδεύσεις διεξάγονται από το Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών Θεσσαλονίκης σύμφωνα με την αρ. 304382/29-11-2004 Υπουργική απόφαση. Οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν «Πιστοποιητικό εφαρμογής της Τεχνητής Σπερματέγχυσης στα Παραγωγικά Ζώα» και μπορούν να εργαστούν και στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα . Εντός του 2007, εκπαιδεύτηκαν στον τομέα της σπερματέγχυσης **10** Τεχνολόγοι Ζωϊκής Παραγωγής.

2.4. Πρωτοβουλίες επισήμου ελέγχου για το έτος 2008

2.4.1. ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗΣ ΑΘΗΝΩΝ .

Η Δ/ση ΚΑΦΕ θα διενεργήσει εντός του 2008 επιτόπιους ελέγχους στο Ινστιτούτο Αναπαραγωγής & Τεχνητής Σπερματέγχυσης Αθηνών ώστε να προβούν στην αξιολόγηση αυτού.

2.4.2. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΤΩΝ

Ολοκλήρωση των διαδικασιών για την αδειοδότηση και τον έλεγχο των ιδιωτικών Αποθηκών Σπέρματος και συσχέτιση των στοιχείων με την πώληση σπέρματος από τα ιδιωτικά Κέντρα Αποθήκευσης.

2.4.3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΠΕΡΜΑΤΟΣ .

Εντός του 2008, θα ελεγχθούν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις και θα χορηγηθεί έγκριση σε ιδιωτικά κέντρα αποθήκευσης σπέρματος.

Θα ελεγχθούν συστηματικά οι εισαγωγές σπέρματος μέσω του συστήματος TRACES ώστε να εντοπιστούν τυχόν άλλες ιδιωτικές εταιρείες που λειτουργούν σαν Αποθήκες Σπέρματος και να διενεργηθούν οι προβλεπόμενοι έλεγχοι με σκοπό τη χορήγηση κωδικού αριθμού ή την αναστολή της λειτουργίας τους.

2.4.4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΤΩΝ

Εντός του 2008 , το Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών Θεσσαλονίκης, υπό την εποπτεία της Δ/σης ΚΑΦΕ θα εκπαιδεύσει τουλάχιστον διπλάσιους Τεχνολόγους Ζωικής Παραγωγής από το έτος 2007.

3. ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΖΩΩΝ

3.1. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΜΕΣΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

.Η Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων εμπεριέχει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που αφορούν σε κτηνοτρόφους, εκμεταλλεύσεις, ζωικό πληθυσμό (καθώς και μεταβολές που συμβαίνουν στα παραπάνω), εμπόρους, μεταφορείς κτλ

Η εφαρμογή αυτή υποστηρίζεται κεντρικά με δύο server (application & data base), οι οποίοι βρίσκονται στην Δ/ση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Αυτή τη στιγμή λειτουργούν 270 σταθμοί εργασίας (pc) στη περιφέρεια (55 Δ/σεις Κτηνιατρικής και 216 Αγροτικά Κτηνιατρεία) από τους οποίους γίνεται **συνεχώς** η ενημέρωση της Βάσης Δεδομένων. Απώτερος στόχος είναι να συνδεθούν όλα τα Αγροτικά Κτηνιατρεία και όλα τα εγκεκριμένα σφαγεία.

Πρόκειται για μια δικτυακή (web) εφαρμογή η οποία λειτουργεί on line **όλο το 24ωρο**. Οι περιφερειακοί σταθμοί εργασίας συνδέονται με τους κεντρικούς servers είτε μέσω του δικτύου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, είτε μέσω γραμμών ISDN και με τον τρόπο αυτό σχηματίζεται το intranet του «Δι.Κ.Ε.Ζω.Κ.» (Δίκτυο Σήμανσης και Καταγραφής Ζωικού Κεφαλαίου) στο οποίο έχουν πρόσβαση **εξουσιοδοτημένοι από την Δ/ση Κ.Α.Φ.Ε. χρήστες**.

3.2. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ – ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Για την ορθή λειτουργία του συστήματος μεριμνά η κεντρική αρμόδια αρχή (Δ/ση Κ.Α.Φ.Ε) αποστέλλοντας λεπτομερείς εγκυκλίους και διοργανώνοντας εκπαιδευτικά σεμινάρια. Παράλληλα η Δ/ση ΚΑΦΕ είναι αρμόδια για την αδιάλειπτη βελτίωση της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι καταχωρήσεις λανθασμένων πληροφοριών (λογικοί έλεγχοι στην καταχώρηση δεδομένων), να εμπλουτισθεί με το σχεδιασμό νέων λογισμικών και να εξαγονται πιο λεπτομερή στατιστικά στοιχεία.

Επιπλέον η Δ/ση ΚΑΦΕ μεριμνά για την κατανομή εποχιακού προσωπικού στις Δ/σεις Κτηνιατρικής των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων με στόχο την έγκαιρη υλοποίηση των διαδικασιών ελέγχου της σήμανσης και καταγραφής.

Σε ετήσια βάση αποστέλλονται συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία στο αρμόδιο κοινοτικό όργανο.

Οι επιτόπιοι έλεγχοι των αρμοδίων κτηνιατρικών αρχών γίνονται με βάση το «εντύπο επιτόπιων ελέγχων εκμεταλλεύσεων» το οποίο εκτυπώνεται από την κτηνιατρική βάση δεδομένων, το οποίο περιλαμβάνει τους ελεγκτές, την ημερομηνία ελέγχου, τα στοιχεία της εκμετάλλευσης, τα στοιχεία του ηλεκτρονικού μητρώου της εκμετάλλευσης που αντιστοιχούν στην ημερομηνία ελέγχου και όσον αφορά στους ελέγχους εκμεταλλεύσεων βοοειδών εκδίδεται ηλεκτρονικά επιπλέον ένα έντυπο για τυχόν ζώα εκτός μητρώου (βοοειδή που βρίσκονται κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην εκμετάλλευση και δεν έχουν δηλωθεί ακόμα στις κτηνιατρικές υπηρεσίες).

Ανάλογη είναι και η διαδικασία για την διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων, με τη διαφορά ότι τα στοιχεία του ελέγχου έχουν απογραφικό χαρακτήρα.

Οι έλεγχοι κατά κανόνα γίνονται χωρίς προειδοποίηση ή όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο η προειδοποίηση γίνεται το πολύ 48 ώρες πριν τον έλεγχο.

Τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων καθώς και οι επιβληθείσες κυρώσεις καταχωρούνται από τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες στην Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων, από την οποία εξαγονται τα σχετικά στατιστικά στοιχεία, τα οποία η Δ/ση

ΚΑΦΕ αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε έτος σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) 1082/2003, 499/2004 και 1505/2006.

3.3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ

3.3.1. ΒΟΟΕΙΔΗ:

Οι ετήσιοι έλεγχοι έγιναν με βάση ανάλυση κινδύνου (με κριτήρια όπως : το ύψος ζωικού κεφαλαίου, ο όγκος μεταβολών, οι παραβάσεις σε προηγούμενους ελέγχους κτλ). Οι προτεινόμενες για έλεγχο εκμεταλλεύσεις εξήχθησαν στην αρχή του έτους, από το λογισμικό της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων. Από το σύνολο των 40.495 εκμεταλλεύσεων διενεργήθηκε έλεγχος από τις αρχμόδιες κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων σε 3077 εκμεταλλεύσεις με 245.370 ζώα.

3.3.2. ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ:

Το 2007 λειτούργησε για πρώτη φορά ανάλογο σύστημα με αυτό που περιγράφεται στα βοοειδή. Από το σύνολο των 127.840 εκμεταλλεύσεων διενεργήθηκε έλεγχος από τις αρχμόδιες κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων σε 3208 με 1.308.005 ζώα.

3.3.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Από το 2007 εφαρμόζεται στη χώρα μας ένα πρόγραμμα οικονομικών ενισχύσεων (Μέτρο 131 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013) για την ηλεκτρονική σήμανση, στο οποίο συμμετέχουν 1790 εκμεταλλεύσεις καταμεμημένες σε 35 Νομούς και έχουν σημειωθεί με ηλεκτρονικό στομαχικό βώλο περίπου 400.000 αιγοπρόβατα.

3.4. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΟΡΩΝ – ΣΤΟΙΧΟΙ 2008

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας και με γνώμονα το γεγονός ότι το σύστημα σήμανσης και καταγραφής αποτελεί **νευραλγικό σημείο**:

- α)** στην πρόληψη και παρακολούθηση των επιζωοτιών και ζωοανθρωπονόσων
- β)** στην διασφάλιση της δημόσιας υγείας (ιχνηλασιμότητα τροφίμων ζωικής προέλευσης)
- γ)** στην καταβολή των ενισχύσεων (ηλεκτρονικός διασταυρωτικός έλεγχος με ΟΠΕΚΕΠΕ)

έχουν τεθεί προς υλοποίηση οι εξής στόχοι:

- α)** Εντατικοποίηση των ελέγχων εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων. Η ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ηλεκτρονικής σήμανσης των αιγοπροβάτων μετατέθηκε για το έτος 2010 με τον καν.(ΕΚ) 1560/2007 του Συμβουλίου.
- β)** Ολοκλήρωση σήμανσης και καταγραφής χοιρινών - συστηματοποίηση ελέγχων.
- γ)** Ολοκλήρωση του σχεδιασμού του λογισμικού με υγειονομικά στοιχεία και ανάλογος εμπλουτισμός της κτηνιατρικής βάσης δεδομένων.

- δ) Επανασχεδιασμός του λειτουργικού κώδικα του λογισμικού της κτηνιατρικής βάσης δεδομένων έτσι ώστε το περιβάλλον της εφαρμογής να γίνει φιλικότερο προς τον χρήστη, να βελτιωθεί η ταχύτητα της εφαρμογής και να αποκτήσει την απαραίτητη συμβατότητα ώστε να εγκατασταθεί σε τελευταίας τεχνολογίας εξυπηρετητές (servers).

Η Δ/ση Κ.Α.Φ.Ε. **κατανέμει πόρους** στις Κτηνιατρικές Αρχές των Ν.Α.:

- 1) Για τη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων
- 2) Για την συντήρηση και αγορά ηλεκτρονικού εξοπλισμού
- 3) Για την πρόσληψη εποχιακού (οκτάμηνη σύμβαση) προσωπικού χειριστών ηλεκτρονικών υπολογιστών

Οι πόροι αυτοί προέρχονται από τον προϋπολογισμό του ΟΣΔΕ.

3.5. ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΘΕΝΤΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Η εποπτεία του συστήματος σήμανσης και καταγραφής έγινε ηλεκτρονικά μέσω της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων. Η πορεία των επιτόπιων ελέγχων που διενεργούν οι αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές της Ν.Α καθώς και η ενημέρωση των μεταβολών που λαμβάνουν χώρα στο ζωικό κεφάλαιο των εκμεταλλεύσεων παρακολουθείται σε καθημερινή βάση.

3.6. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΝΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Με τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές των Ν.Α:

- 1) Αποστολή εγκυκλίων εφαρμογής.
- 2) Διενέργεια σεμιναρίων.
- 3) Παροχή οδηγιών και τεχνικής υποστήριξης μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- 4) Κατανομή εποχιακού προσωπικού.

Με άλλες Δ/σεις και Οργανισμούς:

- 1) Με την Δ/ση Υγείας Ζώων για την εποπτεία και τον έλεγχο των προγραμμάτων εκρίζωσης και ελέγχου των νοσημάτων των ζώων
- 2) Με την Δ/ση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας για την στατιστική επεξεργασία των σφαγών
- 3) Με την Δ/ση Ζωικής Παραγωγής & Α.Π.Α. Για την Δ/ση αυτή καθώς και για τις Δ/σεις Αγροτικής Ανάπτυξης των Ν.Α. έχει σχεδιαστεί ειδικό λογισμικό πρόσβασης στην Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων. Επισημαίνουμε δε, ότι στο λογισμικό αυτό μπορούν να έχουν πρόσβαση όλες οι υπηρεσίες που είναι συνδεδεμένες στο δίκτυο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και εμπλέκονται στην παρακολούθηση των μεταβολών του ζωικού κεφαλαίου των εκμεταλλεύσεων.
- 4) Με τον ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω αρχείων export (.dmp) που αποστέλλονται μηνιαίως για τον ηλεκτρονικό διασταυρωτικό έλεγχο με το αρχείο των αιτήσεων για ενίσχυση.

3.7. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η εκπαίδευση το 2007 πραγματοποιήθηκε με την διενέργεια 2 **σεμιναρίων** σε επίσημους κτηνιάτρους των Δ/σεων κτηνιατρικής των Ν.Α. καθώς και μέσω **ηλεκτρονικών εγχειριδίων χρήσης** που ενσωματώνονται στο λογισμικό της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων.

3.8. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση γίνεται συνεχώς μέσω της παρακολούθησης από την Δ/ση Κ.Α.Φ.Ε. της πορείας καταχώρησης από τις Κτηνιατρικές Αρχές των Ν.Α. (Δ/σεις και Αγροτικά Κτηνιατρεία) στοιχείων (επιτόπιοι έλεγχοι, κυρώσεις, εκμεταλλεύσεις, ενημέρωση μεταβολών ζωικού κεφαλαίου, απογραφές ζωικού κεφαλαίου, μεταφορές, κτλ) στην Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων καθώς και με επισκέψεις των υπαλλήλων της Δ/σης Κ.Α.Φ.Ε. στις προαναφερθείσες Κτηνιατρικές Αρχές.

4. ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

4.1. Σύστημα ελέγχου

Οι έλεγχοι κυκλοφορίας κτηνιατρικών φαρμάκων προβλέπονται από την κείμενη Ελληνική νομοθεσία και συγκεκριμένα από τον Ν. 2538/97 (ΦΕΚ 242 (Α'), 1-12-1997 και την Υ.Α. 282371/2006 (ΦΕΚ 731 (Β'), 16-6-2006), η οποία νομοθεσία, καθορίζει τις συγκεκριμένες διατάξεις αφορούσες εις τα ακόλουθα θέματα:

1. Την άδεια χονδρικής και λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων.
2. την λειτουργία καταστήματος πώλησης κτηνιατρικών, φαρμακευτικών προϊόντων ,
3. την ισχύ, ανανέωση, ανάκληση και μεταβίβαση της σχετικής άδειας,
4. την συνταγογράφηση κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων από τα αγροτικά κτηνιατρεία. Σημειώνεται, ότι δεν γίνεται διάθεση κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων από τα αγροτικά κτηνιατρεία.
5. τις κυρώσεις για τους παραβάτες των ισχυουσών διατάξεων.
6. τα όργανα ελέγχου εφαρμογής των σχετικών διατάξεων.

Η Υ.Α. 282371/2006 (ΦΕΚ 731 (Β') 16-6-2006) αποτελεί την εναρμόνιση στο Εθνικό Δίκαιο των Οδηγιών 2001/82/ΕΚ και 2004/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα, και αντικαθιστά την Υ.Α. 310584/98 (ΦΕΚ 456 (Β'), 15-5-98), πλήν του αντικείμενου των φαρμακούχων ζωοτροφών, το οποίο είναι αντικείμενο ευθύνης του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.).

Σύμφωνα με το άρθρο 65, της Υ.Α. 282371/2006 (ΦΕΚ 731(Β'), 16-6-2006), η χορήγηση της άδειας λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμάκων είναι αρμοδιότητα των κτηνιατρικών Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης . Η πώληση γίνεται αποκλειστικά από τα φαρμακεία και τα καταστήματα λιανικής πώλησης, τα οποία έχουν λάβει την σχετική άδεια. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 6 της ίδιας Υ.Α., αναφορικά με την άδεια κυκλοφορίας των ανωτέρω προϊόντων, κανένα κτηνιατρικό φάρμακο δεν δύναται να διατίθεται στην Ελληνική αγορά χωρίς την σχετική άδεια κυκλοφορίας από τον ΕΟΦ, η οποία χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις της ανωτέρω Υ.Α., εκτός εάν έχει εκδοθεί κεντρική άδεια κυκλοφορίας, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ε.Κ. αριθ. 726/2004 (Ε.Ε. L 136/30-4-2004).

Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Ν.Α. διενεργούν επισήμους ελέγχους, συμπληρώνοντας ειδικά έντυπα εκθέσεων των διενεργουμένων ελέγχων, και κατά την διάρκεια εκάστου έτους συντάσσουν και αποστέλλουν στην Δ/ση ΚΑΦΕ της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής τις ετήσιες εκθέσεις σε ειδικό έντυπο με τον τίτλο.: «Έκθεση Ελέγχου Καταστήματος Εμπορίας Κτηνιατρικών Φαρμάκων».

4.2. Αποτελέσματα επισήμων ελέγχων του 2007

Κατά το έτος 2007 διενεργήθηκαν στα 470 καταστήματα πώλησης κτηνιατρικών φαρμάκων από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων 313 έλεγχοι.

Από τους ελέγχους αυτούς διαπιστώθηκαν 37 μη συμμορφώσεις. Στη συνέχεια στις 30 περιπτώσεις έγιναν παρατηρήσεις ενώ στις 7 έγινε επιβολή προστίμου σύμφωνα με τον πίνακα Ι.

Οι 30 μη συμμορφώσεις αφορούσαν κυρίως τη μη συμφωνία του μητρώου εισαγωγών-εξαγωγών κτηνιατρικών φαρμάκων των καταστημάτων πώλησης με τις συνταγές.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

	Νομαρχιακό Διαμέρισμα	Καταστήματα στα οποία επιβλήθηκαν κυρώσεις	Προταθέν ποσόν προστίμου	Καταβληθέν ποσόν προστίμου
1	Δωδεκάνησα	2	α. 1500 € β. 1500 €	α. 1500 € β. 1500 €
2	Πειραιεύς	2	α. 1500 € β. 1500 €	α. 1500 € β. 1500 €
3	Πέλλα	2	α. 1500 € β. 1500 €	α. 1500 € β. 1500 €
4	Χίος	1	3000 €	εκκρεμεί
ΣΥΝΟΛΟ		7	12.000 €	9000 €

Δ. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

1. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ – ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2007

1.1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

α.. Κατά το έτος 2007 πραγματοποιήθηκαν στον *τομέα της προστασίας των ζώων κατά την μεταφορά*, έλεγχοι *για την εφαρμογή των διατάξεων του Καν 1/2005* από τις αρμόδιες Νομαρχιακού επιπέδου Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και από τους Σταθμούς Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου.

Οι *έλεγχοι* αυτοί *εστιάστηκαν*:

- στις *αποστολές ζώων που αφικνούνται στα σφαγεία* της περιοχής δικαιοδοσίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας,
- στις *εκμεταλλεύσεις προορισμού* (της περιοχής δικαιοδοσίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας) αποστολών ζώων διάρκειας μεταφοράς άνω των 8 ωρών,
- στις *εκμεταλλεύσεις αναχώρησης* των ζώων(της περιοχής δικαιοδοσίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας), για μεταφορές στο εσωτερικό της Χώρας, στα πλαίσια των ελέγχων που διενεργούνται για την υγεία των ζώων και για την έκδοση των εγγράφων κυκλοφορίας – υγειονομικών πιστοποιητικών,
- στους *λιμένες Πάτρας και Ηγουμενίτσας* σε αποστολές ζώων που μεταφέρονται σε ταξίδια άνω των 8 ωρών και
- στα *σημεία εισόδου ή εξόδου* της Χώρας

β. Συνημμένα παρατίθεται πίνακας των προαναφερομένων ελέγχων, στον οποίο αναφέρονται *οι αριθμοί των ελέγχων*, και οι *παραβάσεις που εντοπίστηκαν* σχετικά με το είδος ζώων, στους παρακάτω τύπους και στα συνοδευτικά έγγραφα :

- κατά την διάρκεια της μεταφοράς,
- στον τόπο προορισμού,
- στον τόπο αναχώρησης,
- στους τόπους μεταφόρτωσης,
- συνοδευτικά έγγραφα

γ. Κατά το έτος 2007 *επεβλήθησαν* οι ακόλουθες *κυρώσεις*:

<i>Εντοπισθείσα παράβαση / Δ/ση Κτηνιατρικής</i>	<i>Διάταξη που προβλέπει την επιβολή κυρώσεως /Υψος προβλεπόμενου Διοικητικού Προστίμου</i>	<i>Ύψος επιβληθέντος προστίμου</i>
<i>1..α) Έλλειψη άδειας μεταφορέα, β) Έλλειψη των κατάλληλων υγειονομικών πιστοποιητικών, γ) Έλλειψη σχεδίου δρομολογίου, μεταφοράς οικόσιτων ιπποειδών Δ/ση Κτηνιατρικής Αχαΐας</i>	<i>Άρθρο 23 του Ν.2538/97 2.500 ευρώ</i>	ΝΑΙ
<i>2. Μη πρόβλεψη παροχής νερού και τροφής κατά την</i>	<i>Άρθρο 23 του Ν.2538/97</i>	ΝΑΙ 5.000 ευρώ

μεταφορά παρατεινόμενη άνω των 24 ωρών, ορνιθίων και ινδορνιθίων		
Δ/ση Κτηνιατρικής Δυτ. Αττικής		

δ. Κινήθηκε η διαδικασία της αμοιβαίας συνδρομής μετά τους ελέγχους που αφορούσαν:

Αρμόδια αρχή που διενήργησε τον επιτόπιο έλεγχο	Μεταφορά ζώων από-προς	Αρμόδια αρχή που ζητήθηκε η αμοιβαία συνδρομή	Παράβαση
Δ/ση Κτηνιατρικής Πειραιά	Μόσχων από Ρουμανία προς Κύπρο	Κύπρου	Καν. 1/2005
Δ/ση Κτηνιατρικής Ξάνθης	Μοσχίδες αναπαραγωγής από Δανία προς Ξάνθη	Δανίας-Πολωνίας	Καν. 1/2005
Δ/ση Κτηνιατρικής Δυτικής Αττικής	Ορνίθια-Ινδορνίθια από Ιταλία προς Μέγαρο	Ιταλίας	Καν. 1/2005

1.2. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΦΑΓΗ Ή ΘΑΝΑΤΩΣΗ

α. Κατά το έτος 2007 πραγματοποιήθηκαν στον **τομέα της προστασίας των ζώων κατά την σφαγή ή την θανάτωσή τους**, έλεγχοι για την εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 327/1996 , «για την προστασία των ζώων κατά τη σφαγή ή την θανάτωσή τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 93/119/ΕΚ», από τις αρμόδιες Νομαρχιακού επιπέδου Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Οι **έλεγχοι** αυτοί **εστιάστηκαν**, στα **σφαγεία** (της περιοχής δικαιοδοσίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας).

Τα αποτελέσματα των ελέγχων όλων των πρακτικών και διαδικασιών χειρισμών των ζώων από την στιγμή άφιξης τους στο σφαγείο, την εκφόρτωσή τους σε αυτό, την στέγασή τους στους χώρους ενσταυβλισμού του σφαγείου, την καθοδήγησή τους στον χώρο αναισθητοποίησης, την συγκράτησή τους, την αναισθητοποίησή τους με την χρησιμοποίηση μεθόδων και εξοπλισμού αναισθητοποίησης κατάλληλων για το είδος των ζώων και τέλος την αφαίμαξή τους αφορούσαν:

- τον **αριθμό των οχημάτων που αφίχθησαν** και **ελέχθησαν** κατά την άφιξή τους **στο σφαγείο**,
- τον **αριθμό των επιθεωρήσεων στο σφαγείο**,
- των **αριθμό των ζώων ανά είδος που εσφάγησαν**,
- τις **παραβάσεις που εντοπίστηκαν**,
- στα **μέτρα που ελήφθησαν ή τις κυρώσεις που επεβλήθησαν**

β. Παρακάτω παρατίθεται πίνακας συμμόρφωσης των σφαγείων των Ν.Α. της Χώρας, στις διατάξεις του Π.Δ.327/96 και στα πλαίσια της επαναεπιθεώρησης των σφαγείων:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ
στις διατάξεις του Π.Δ. 327/96(Οδηγία 93/119/ ΕΚ)

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	Σφαγεία των Ν.Α.
Έχουν συμμορφωθεί προς όλες τις απαιτήσεις του Π.Δ.327/96	Αιτωλοακαρνανίας, Αν. Αττικής, Αρκαδίας, Κιλκίς, Δυτ. Αττικής, Δράμας, Έβρου, Ιωαννίνων, Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Καρδίτσας, Κορινθίας, Μαγνησίας, Μεσσηνίας, Ξάνθης, Πέλλας, Πιερίας, Πρέβεζας, Ροδόπης, Σάμου, Φλώρινας, Χαλκιδικής .
Δεν έχουν συμμορφωθεί ως προς ορισμένες απαιτήσεις του Π.Δ. 327/96	Αργολίδας, Άρτας, Βοιωτίας, Γρεβενών, Δωδεκανήσου, Εύβοιας, Ευρυτανίας, Ηρακλείου, Θεσπρωτίας, Καστοριάς, Καβάλας, Κέρκυρας, Κοζάνης, Κυκλάδων, Λακωνίας, Λάρισας, Λασιθίου, Λέσβου, Ρεθύμνου, Τρικάλων, Φωκίδας, Φθιώτιδας, Χανίων, Χίου .
Δεν έχουν σφαγεία	Αθηνών, Αχαΐας, Λευκάδος, και Πειραιώς
Εκκρεμεί η απάντηση	Ζακύνθου, Ηλείας, Κεφαλονιάς , Σερρών

1.3. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΟΣΧΩΝ, ΧΟΙΡΩΝ ΚΑΙ ΩΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΟΡΝΙΘΩΝ

α. Κατά το έτος 2007 πραγματοποιήθηκαν στον **τομέα της προστασίας των μόσχων, χοίρων και ωοπαραγωγών ορνίθων**, έλεγχοι για την εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 179/98(μόσχοι), Π.Δ.215/2003(χοίροι) και του Π.Δ. 216/2003 (ωοπαραγωγές όρνιθες), από τις αρμόδιες Νομαρχιακού επιπέδου Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Οι **έλεγχοι** αυτοί **εστιάστηκαν**, στις εκτροφές μόσχων, χοίρων και ωοπαραγωγών ορνίθων (της περιοχής δικαιοδοσίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας)

Τα αποτελέσματα των ελέγχων αφορούσας:

- τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων ανά είδος ζώου,
- τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων που ελέγχθησαν ανά είδος,
- αριθμός των ελέγχων
- τις εντοπισθείσες παραβάσεις ανάλογα με τις επιμέρους απαιτήσεις της νομοθεσίας,
- την επιβολή κυρώσεων ανάλογα με τις επιμέρους απαιτήσεις της νομοθεσίας,

β. Δεν έχουν επιβληθεί κυρώσεις αλλά μόνο γραπτές συστάσεις.

2.Καταγραφή των μεταφορέων στην κτηνιατρική βάση δεδομένων

A.α Κατά το έτος 2007 ολοκληρώθηκε η καταγραφή των μεταφορέων που έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με τον Καν.1/2005.

Η καταγραφή αυτή αφορά:

- τον κωδικό αριθμό της άδειας του μεταφορέα τύπου 1 και τύπου 2,
- τα στοιχεία του μεταφορέα(ταχ. δ/ση, τηλέφωνο, φαξ),
- τα είδη των ζώων που έχει εγκριθεί να μεταφέρει,
- την διάρκεια ισχύος της άδειας,

- την Υπηρεσία που την εξέδωσε,
- την καταγραφή των οχημάτων,
- την καταγραφή του πιστοποιητικού έγκρισης του οχήματος,
- την διάρκεια ισχύος, του πιστοποιητικού έγκρισης του οχήματος,
- τα ονόματα των οδηγών,
- την επιβολή κυρώσεων.

β. Έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη, από τον Καν 1/2005 , **πρόσβαση στον κατάλογο των μεταφορέων άνω των 8 ωρών**, από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών- μελών, στον δικτυακό τόπο : <http://venus2.agro.gr/packageefina/menu.jsp>

3.Εκπαίδευση οδηγών ή συνοδών οχημάτων μεταφοράς ζώντων ζώων

Από τον Σεπτέμβριο 2007 μέχρι τον Δεκέμβριο 2007 εκπαιδεύτηκαν **922 οδηγοί οχημάτων μεταφοράς ζώντων ζώων** και έλαβαν ισάριθμα πιστοποιητικά επαγγελματικής ικανότητας, σύμφωνα με τον Καν. 1/2005

4. Εκπαίδευση επισήμων κτηνιάτρων

A. α. Στις **Σέρρες** πραγματοποιήθηκε **σεμινάριο για την εκπαίδευση των επισήμων κτηνιάτρων**, από τις **27-28.09.2007** με θέματα:

- την **προστασία των χοίρων και των ωοπαραγωγών ορνίθων στις εκτροφές** (Τμήμα Κτηνιατρικής ΑΠΘ),
- την **προστασία των ζώων ερυθρού κρέατος κατά τη σφαγή** (Ινστιτούτο bsi από την Γερμανία).

β. Στην **Αθήνα** πραγματοποιήθηκε **σεμινάριο για την εκπαίδευση των επισήμων κτηνιάτρων**, από τις **02-03.10.2007** με θέματα:

- την **προστασία των χοίρων και των ωοπαραγωγών ορνίθων στις εκτροφές**, (Τμήμα Κτηνιατρικής ΑΠΘ),
- την **προστασία των ζώων ερυθρού κρέατος κατά τη σφαγή**(Ινστιτούτο bsi από την Γερμανία).

γ. Σύνολο εκπαιδευθέντων κτηνιάτρων: 98

Ε. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2007

1.1. Επίσημοι έλεγχοι

Τα αποτελέσματα του επίσημου ελέγχου υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων για το έτος 2007 έχουν επεξεργαστεί και παρουσιάζονται αναλυτικά στη σχετική έκθεση που έχει αποσταλεί στο FVO με το υπ. αριθμ. 122823/16.09.2008 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής.

Επιπροσθέτως στο επίσημο πρόγραμμα ελέγχου υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων για το 2008, το οποίο έχει αποσταλεί στο FVO με το υπ. αριθμ. 116060/22.02.2008 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής και βρίσκεται σε εξέλιξη, έγιναν οι αναγκαίες προσαρμογές, τροποποιήσεις και προσθήκες με βάση τα αποτελέσματα του 2007, σε συνάρτηση με τις προτεραιότητες που αναπτύχθηκαν στο ΠΟΕΣΕ για τον τομέα αυτό.

Παρακάτω παρουσιάζονται περιληπτικά τα στοιχεία που αφορούν τους ελέγχους υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων 2007. Λεπτομερώς τα αποτελέσματα και ο σχεδιασμός για το 2008 αναφέρονται στα παραπάνω αναφερόμενα σχετικά έγγραφα προς το FVO.

1.2. Αποτελέσματα των ελέγχων

Το 2007 αναλύθηκαν συνολικά 2513 δείγματα από τα 9 εργαστήρια επίσημου ελέγχου, εκ των οποίων:

- 2041 δείγματα ήταν νωπά και κατεψυγμένα φρούτα και λαχανικά:
- 89 δείγματα προέρχονταν από δημητριακά
- 358 δείγματα ήταν μεταποιημένα προϊόντα
- 25 δείγματα ήταν παιδικές τροφές

Επιπλέον, αναλύθηκαν επιπλέον 55 δείγματα follow up (53 αφορούσαν φρούτα και λαχανικά ενώ 2 δείγματα αφορούσαν μεταποιημένα προϊόντα).

Ειδικότερα:

- **Νωπά και κατεψυγμένα φρούτα και λαχανικά:** Αναλύθηκαν συνολικά 2041 δείγματα. Από αυτά:
  - 1783 (87,4%) δείγματα φρούτων και λαχανικών ήταν εγχώρια
  - 22 (1,1%) δείγματα προέρχονταν από άλλες χώρες της Ε.Ε.
  - 234 (11,5%) δείγματα εισήχθησαν από τρίτες χώρες.
  - 2 (0,1%) δείγματα μη καθορισμένης προέλευσης

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Σε 1645 (80,6%) δείγματα δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων
- 369 δείγματα (18,1%) περιείχαν υπολείμματα κάτω ή μέχρι το ανώτερο επιτρεπτό όριο (μέχρι ή κάτω του MRL)

- 27 δείγματα (1,3%) περιείχαν υπολείμματα ενός ή περισσότερων φυτοπροστατευτικών προϊόντων πάνω από το ανώτερο επιτρεπτό ευρωπαϊκό όριο υπολειμμάτων (3 δείγματα σε αυτήν την κατηγορία ήταν βιολογικά προϊόντα)

Μεταξύ των δειγμάτων νωπών και κατεψυγμένων φρούτων/λαχανικών που αναλύθηκαν κατά το έτος 2007 περιλαμβάνονται και 141 δείγματα προερχόμενα από οργανική παραγωγή.

➤ **Δημητριακά:** Εξετάστηκαν συνολικά 89 δείγματα Από αυτά:

- 87 (97,8%) δείγματα ήταν εγχώριας προέλευσης
- 2 (2,2%) δείγματα προέρχονται από άλλες χώρες της Ε.Ε.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Σε 81 (91%) δείγματα δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα
- Σε 8 δείγματα (9 %) ανιχνεύθηκαν υπολείμματα κάτω ή μέχρι το ανώτερο επιτρεπτό όριο υπολειμμάτων
- Σε κανένα δείγμα δεν βρέθηκαν υπολείμματα ανώτερα των MRLs.

➤ **Μεταποιημένα προϊόντα:** Αναλύθηκαν συνολικά 358 δείγματα τα οποία ήταν όλα εγχώριας παραγωγής. 285 εξ' αυτών ήταν δείγματα παρθένου ελαιολάδου.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Σε 267 (74,6%) δείγματα δεν βρέθηκαν υπολείμματα
- Σε 87 (24,3%) δείγματα περιέχονταν υπολείμματα κάτω ή μέχρι το ανώτερο επιτρεπτό όριο (μέχρι ή κάτω του MRL)
- Σε 4 δείγματα (1,1%) τα υπολείμματα που ανιχνεύθηκαν υπερέβησαν το ανώτερο επιτρεπτό εθνικό όριο υπολειμμάτων.

➤ **Παιδικές τροφές:** Αναλύθηκαν συνολικά 25 δείγματα στα οποία δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Τα όρια αναλυτικού προσδιορισμού για τις παραπάνω αναλύσεις είναι συνήθως αυτά που σε καθημερινή βάση επιτυγχάνονται στα εργαστήρια.

1.3. Αξιολόγηση των επισήμων ελέγχων

➤ **Νωπά και κατεψυγμένα φρούτα και λαχανικά:** Σε σχέση με προηγούμενα έτη, ο συνολικός αριθμός δραστικών ουσιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων που εξετάστηκαν σε φρούτα και λαχανικά ήταν 203. Οι δραστικές που ανιχνεύθηκαν στα φρούτα και στα λαχανικά σε μεγαλύτερη συχνότητα ήταν οι εξής: chlorpyrifos, phosalone, iprodione, dithiocarbamates, endosulfan, bifenthrin, cypermethrin. Τα έτη 2006, 2005, 2004 και 2003 ελέγχθηκαν 142, 124, 112 και 108 δραστικές ουσίες αντίστοιχα.

Το ποσοστό των δειγμάτων φρούτων-λαχανικών στα οποία δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων είναι 80,6% σε σχέση με τα ποσοστά 83,3%, 81,9%, 78,4%, 76,6 %, 56,3%, 67,6% και 63,8% το 2006, 2005, 2004 2003, 2002, 2001 και 2000, αντίστοιχα.

Το ποσοστό των δειγμάτων φρούτων-λαχανικών στα οποία ανιχνεύθηκαν υπολείμματα σε επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις που δεν υπερβαίνουν τα ισχύοντα MRLs, είναι 18,1% σε σχέση με τα ποσοστά 15,8% 17%, 18,5%, 21%, 41,8%, 28,8% και 30,2% το 2006, 2005, 2004, 2003, 2002, 2001 και 2000, αντίστοιχα).

Το ποσοστό των δειγμάτων φρούτων-λαχανικών με υπολείμματα σε συγκεντρώσεις που υπερβαίνουν τα MRLs είναι 1,3%, ενώ ήταν 0,8% το 2006, 1,1% το 2005, 3,1% το 2004, 2,3% το 2003, 1,9% το 2002, 3,6% το 2001 και 6% το έτος 2000, για τη χώρα μας. Για τις υπερβάσεις αυτές κινήθηκε η διαδικασία επιβολής των προβλεπόμενων από το Ν. 721/77 κυρώσεων.

➤ **Δημητριακά:** Ο συνολικός αριθμός των δραστικών ουσιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων που εξετάστηκε σε δημητριακούς καρπούς ήταν 52. Οι δραστικές που ανιχνεύθηκαν στα δημητριακά σε μεγαλύτερη συχνότητα ήταν το malathion και το bifenthrin.

Σε κανένα δείγμα δημητριακών καρπών δεν βρέθηκαν υπολείμματα ανώτερα των MRLs.

➤ **Μεταποιημένα προϊόντα:** Το ποσοστό των δειγμάτων μεταποιημένων προϊόντων στα οποία δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα ήταν 74,6%, σε σχέση με αυτά προηγούμενων ετών που ήταν 69,8% το 2006, 62,4% το 2005, 54,6% το 2004, 52% το 2003, 45,25% το 2002, 30,1% το 2001 και 31,3% το 2000, αντίστοιχα.

Το ποσοστό των δειγμάτων μεταποιημένων προϊόντων που ανιχνεύθηκαν υπολείμματα σε συγκεντρώσεις που δεν υπερβαίνουν τα ισχύοντα MRLs εμφανίζεται μειωμένο και είναι 24,3% το 2007 έναντι 30% το 2006, 35,9% το 2005, 44,8% το 2004, 46% το 2003, 53,25% το 2002, 68,2% το 2001 και 66% το 2000, αντίστοιχα.

Το ποσοστό των δειγμάτων μεταποιημένων προϊόντων στα οποία ανιχνεύθηκαν υπολείμματα σε συγκεντρώσεις που υπερβαίνουν τα MRLs είναι 1,1% έναντι 0,2% το 2006, 1,7% το 2005, 0,6% το 2004, 1,9% το 2003, 1,5% το 2002, 1,6% το 2001 και 2,7% το 2000.

➤ **Παιδικές τροφές:** Δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα δείγματα που αναλύθηκαν. Στις περιπτώσεις διαπίστωσης παράβασης της περί υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων νομοθεσίας, εφαρμόστηκαν τα προβλεπόμενα και επιβλήθηκαν οι σχετικές κυρώσεις με βάση τη σχετική νομοθεσία.

1.4. Νέα νομοθεσία που τέθηκε σε εφαρμογή το 2007

Το 2007 εκδόθηκαν 13 κοινοτικές οδηγίες που αφορούν τον καθορισμό MRLs φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε προϊόντα φυτικής και ζωικής προέλευσης. Οι οδηγίες αυτές ενσωματώθηκαν στην εθνική νομοθεσία με σχετικές ΚΥΑ. Οι οδηγίες αυτές με τις αντίστοιχες ΚΥΑ είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <http://www.minagric.gr/greek/2.2.5.8.1b.1.html>. Δεν υπήρξε αλλαγή της περί υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων νομοθεσίας στον τομέα των ελέγχων για το έτος 2007.

1.5. Εκπαίδευση

Σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω εκπαιδεύσεις σε υπαλλήλους των περιφερειακών υπηρεσιών που ασχολούνται με τον έλεγχο των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Τόπος	Ημερομηνία	Αριθμός εκπαιδευομένων
Πάτρα	26.02 – 09.03.2007	18
Θεσσαλονίκη	21.05 – 01.06.2007	21
Θεσσαλονίκη	08.10 – 19.10.2007	25
Αθήνα	03.12 – 14.12.2007	29
Συνολικός αριθμός εκπαιδευθέντων		93

2. ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

2.1. Επίσημοι έλεγχοι

- Επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται στο 100% των φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικείμενων μη κοινοτικής καταγωγής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V Μέρος Β, Κεφ. Ι και ΙΙ του Π.Δ. 365/2002 όπως ισχύει.
- Επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται επίσης στην εσωτερική αγορά σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα κοινοτικής καταγωγής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V Μέρος Α, Κεφ. Ι και ΙΙ του Π.Δ. 365/2002 όπως ισχύει, προκειμένου να δοθεί έγκριση έκδοσης και εκτύπωσης φυτοϋγειονομικού διαβατηρίου όπως ισχύει.

2.2. Αποτελέσματα των ελέγχων - Αξιολόγηση των επισήμων ελέγχων

- Ύστερα από τους ελέγχους στα σημεία εισόδου, τα φορτία τα οποία δεν πληρούσαν τη φυτοϋγειονομική νομοθεσία απορρίφθηκαν. Το είδος των φορτίων, η χώρα προέλευσης, η αιτία απόρριψης και τα μέτρα που ελήφθησαν φαίνονται στον Πίνακα 1.
- Περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώθηκε, ύστερα από ελέγχους στην εσωτερική αγορά, μη συμμόρφωση με τη φυτοϋγειονομική νομοθεσία (φυτοϋγειονομική παράβαση) και μέτρα για εξασφάλιση της συμμόρφωσης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1**ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ ΦΟΡΤΙΩΝ
ΕΤΟΥΣ 2007**

A/A	Είδος Φορτίου	Χώρα Καταγωγής	Αιτία απόρριψης	Επίσημα Μέτρα
1.	Παλέτες	Τουρκία	Έλλειψη σήμανσης	καύση
2.	Ξυλοκιβώτια	Ινδίας	Έλλειψη σήμανσης	καύση
3.	Άρριζα μοσχεύματα προς φύτευση <i>Dracaena sanderiana</i>	Σρι Λανκα	Παρουσία επιβλαβούς οργανισμού <i>Pseudococcus longispinus</i>	Χειρισμός με κατάλληλο εντομοκτόνο
4.	Πατάτες	Τουρκίας	Παρουσία επιβλαβούς οργανισμού <i>Ralstonia solanacearum</i>	Επιστροφή στην Τουρκία
5.	Λεμόνια	Ουρουγουάη	Παρουσία επιβλαβούς οργανισμού <i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>citri</i>	Μεταφορά εκτός Κοινότητας
6.	Κομμένα άνθη <i>Dianthus</i> sp.	Ισραήλ	Παρουσία επιβλαβούς οργανισμού <i>Tetranychus</i> sp.	Χειρισμός με κατάλληλο ακαρεοκτόνο
7.	Ξύλινες Παλέτες	Αλβανία	Έλλειψη σήμανσης	Άρνηση εισόδου στη χώρα
8.	Ξύλινες Παλέτες	Αλβανία	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή με καύση
9.	Ξύλινες Παλέτες	Αλβανία	Έλλειψη σήμανσης	Άρνηση εισόδου στη χώρα
10.	Ξύλινες Παλέτες	Αλβανία	Έλλειψη σήμανσης	Άρνηση εισόδου στη χώρα
11.	Ξύλινες Παλέτες	Αλβανία	Έλλειψη σήμανσης	Άρνηση εισόδου στη χώρα
12.	Ξύλινες Παλέτες	Σερβία	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή με καύση
13.	Ξύλινες Παλέτες	Ιράν	Έλλειψη σήμανσης	Καύση
14.	Ξύλινες Παλέτες	Αίγυπτος	Έλλειψη σήμανσης	Καύση
15.	Ξύλινες Παλέτες	Συρία	Έλλειψη σήμανσης	Καύση
16.	Ξύλινα μέσα συσκευασίας	Τουρκία	Έλλειψη σήμανσης	Καύση
17.	Ξύλινες Παλέτες	Τουρκία	Έλλειψη σήμανσης	Άρνηση εισόδου στη χώρα, Επιστροφή στην Τουρκία
18.	Ξυλεία Πεύκης	Ρωσία	Το Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας είχε εκδοθεί 22	Απαγόρευση εισαγωγής

			μέρες πριν τη φόρτωση	
19.	Λεμόνια	Τουρκία	Η συσκευασία δεν έφερε σήμανση	Να τεθεί σήμανση επί της συσκευασίας με Αριθμό Μητρώου εισαγωγέα
20.	Πριονισμένη ξυλεία Κωνοφόρων	Ρωσία	Το Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας είναι παλαιού τύπου	Απαγόρευση εισαγωγής
21.	Ξυλεία κωνοφόρων	Ρωσία	Στο Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας δεν αναφέρεται ποια εναλλακτική περίπτωση του σημείου 1.5 του Παρ. IV Α1 του Π.Δ. 365/2002 όπως ισχύει πληρείται	Απαγόρευση εισαγωγής
22.	Ξύλινες Παλέτες	Σρι Λάνκα	Έλλειψη σήμανσης	Καύση
23.	Ξύλινες Παλέτες	Κίνα	Έλλειψη σήμανσης	Καύση
24.	Ξύλινες Παλέτες	FYROM	Έλλειψη σήμανσης	Καύση
25.	Ξυλοκιβώτια	Ινδία	Έλλειψη σήμανσης	Καύση
26.	Ξύλινες Παλέτες	Σερβία	Έλλειψη σήμανσης	Άρνηση εισόδου στη χώρα
27.	Ξύλινες Παλέτες	Τουρκία	Έλλειψη σήμανσης	Καύση
28.	Ξυλοκιβώτια	Ινδία	Παρουσία ζωντανών εντόμων <i>Ips spp.</i>	Καύση

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Φυτοϋγειονομικές παραβάσεις που διαπιστώθηκαν ύστερα από ελέγχους στην εσωτερική αγορά και μέτρα για εξασφάλιση συμμόρφωσης.

A/A	Φυτοϋγειονομική Παράβαση	Μέτρα για εξασφάλιση συμμόρφωσης
1.	Διακίνηση καρπών μανταρινιάς προέλευσης Ισπανίας με φύλλα και ποδίσκους	Επιβολή προστίμου 1.500 €
2.	Διακίνηση καρπών μανταρινιάς προέλευσης Ισπανίας με φύλλα και ποδίσκους	Επιβολή προστίμου 1.500 €
3.	Εξήγαγε στην Αυστραλία ξύλινες παλέτες που το ξύλο δεν ήταν αποφλοιωμένο ως όφειλε, παρόλο που το είχε δηλώσει αποφλοιωμένο	Επιβολή προστίμου 1.500 €
4.	1. διακίνησε πατάτα φαγητού στη Χώρα από Ολλανδία χωρίς να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο 2. φύτεψε τους ως άνω κονδύλους πατάτας, κατά παράβαση του Παραρτήματος IV, Μέρος Α, Κεφάλαιο II, σημεία 18.1, 18.2 και 18.6 και του Παραρτήματος V, Μέρος Α I, σημείο 1.3 του Π.Δ. 365/2002(Α'307)	Επιβολή προστίμου 5.800 €
5.	Η εταιρεία δεν ήταν εγγεγραμμένη στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο	Εισήγηση για επιβολή προστίμου 3.000 €

2.3. Εκπαίδευση

Οι εκπαιδεύσεις φυτοϋγειονομικών ελεγκτών για το έτος 2007 φαίνονται στον Πίνακα 3.

Πίνακας 3. Εκπαιδεύσεις φυτοϋγειονομικών ελεγκτών για το έτος 2007

Τόπος	Ημερομηνία	Θέμα	Αριθμός ατόμων που συμμετείχε
ΙΝΕΠ Αθήνα	29/5/2007	Πλαίσιο Φυτοϋγειονομικής Νομοθεσίας	25
	15/6/2007	Παρουσίαση, Αναγνώριση & Ταυτοποίηση παθογόνων και ζωικών εχθρών καραντίνας	
Ιωάννινα	13-14/12/2007	Εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο	21
		Έλεγχοι για έκδοση Φυτοϋγειονομικού Διαβατηρίου	
		Έλεγχοι εισαγωγών και έκδοση ενός φυτοϋγειονομικού εγγράφου μεταφοράς	
		Έλεγχοι για την έκδοση ενός Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας	
		Σύνταξη αιτιολογημένης έκθεσης για την επιβολή διοικητικών και ποινικών κυρώσεων	

3. ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΦΥΤΑ ΚΑΙ ΣΠΟΡΟΙ

3.1 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι συμβατικοί σπόροι σποράς που παράγονται στην χώρα μας ή εισάγονται από άλλο Κράτος Μέλος ή από Τρίτη Χώρα, εξετάζονται για την παρουσία προσμίξεων με γενετικά τροποποιημένους σπόρους. Το θέμα αυτό αντιμετωπίζεται στην χώρα μας με εθνική νομοθεσία (μέχρι να ρυθμιστεί σε Κοινοτικό επίπεδο) και συγκεκριμένα με τον "Τεχνικό κανονισμό πιστοποίησης και ελέγχου κατά την εμπορία σπόρων προς σπορά συμβατικών ποικιλιών καλλιεργούμενων φυτικών ειδών για την παρουσία προσμίξεων από γενετικά τροποποιημένους σπόρους" (Κοινή Υπουργική Απόφαση 332657/16-2-2001, ΦΕΚ 176B/21-2-2001).

Τα επιτρεπόμενα ποσοστά προσμίξεων που έχουν καθορισθεί είναι 0.5% για τις εγκεκριμένες για καλλιέργεια γενετικές τροποποιήσεις, ενώ δεν επιτρέπεται η παρουσία προσμίξεων μη εγκεκριμένων γενετικών τροποποιήσεων. Η υπόψη ΚΥΑ είναι σε ισχύ και εφαρμόζεται επιτυχώς από το 2001 και τα φυτικά είδη που καλύπτονται από αυτήν είναι το βαμβάκι, ο αραβόσιτος, τα τεύτλα, η ελαιοκράμβη, η σόγια και η τομάτα για μεταποίηση.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ αυτή, διενεργούνται δειγματοληψίες από τα Κέντρα Ελέγχου και Πιστοποίησης Πολλαπλασιαστικού Υλικού και Ελέγχου Λιπασμάτων (ΚΕΠΠΥΕΛ) και τα δείγματα αποστέλλονται στο εργαστήριο που διενεργεί τις εργαστηριακές εξετάσεις. Το εργαστήριο που υποστηρίζει τους επίσημους ελέγχους προκύπτει μετά από ανοικτό δημόσιο διαγωνισμό. Τα εργαστήρια που μπορούν να συμμετέχουν στον διαγωνισμό αυτό θα πρέπει να είναι διαπιστευμένα από αντίστοιχο εθνικό ή διεθνή φορέα διαπίστευσης.

Οι εργαστηριακοί έλεγχοι που προβλέπονται στην ανωτέρω ΚΥΑ είναι καθολικοί στην περίπτωση που οι εισαγόμενες ή ενδοκοινοτικά διακινούμενες σπορομερίδες δεν συνοδεύονται από επίσημα πιστοποιητικά για τη μη παρουσία γενετικά τροποποιημένων σπόρων σε αυτές, τα οποία εκδίδονται από την αρμόδια υπηρεσία πιστοποίησης πολλαπλασιαστικού υλικού της χώρας στην οποία έγινε η πιστοποίησή τους. Στην περίπτωση που οι σπορομερίδες συνοδεύονται από τα ανωτέρω πιστοποιητικά, οι διενεργούμενοι έλεγχοι είναι δειγματοληπτικοί και αφορούν ποσοστό 10% των εισαγόμενων ή ενδοκοινοτικά διακινούμενων σπορομερίδων. Τόσο στη μία όσο και στην άλλη περίπτωση οι έλεγχοι διενεργούνται κατά την άφιξη των σπορομερίδων στην χώρα και στη μεν πρώτη οι σπορομερίδες δεσμεύονται μέχρι την έκδοση των τελικών αποτελεσμάτων των εργαστηριακών ελέγχων, ενώ στη δεύτερη μπορούν να τεθούν σε εμπορία αμέσως μετά τη διενέργεια της δειγματοληψίας. Μετά τον πρώτο έλεγχο και σε περίπτωση που τα αποτελέσματά του είναι θετικά, μπορεί να γίνει επανέλεγχος εφόσον ζητηθεί από τον κάτοχο των σπόρων, τα αποτελέσματα του οποίου είναι τελεσίδικα, ενώ προβλέπεται η λήψη μέτρων για σπορομερίδες οι οποίες βρέθηκαν να είναι εκτός των προδιαγραφών που ορίζει η παραπάνω ΚΥΑ (είτε εξαγονται εκτός εθνικού χώρου είτε καταστρέφονται).

3.2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Με την Υ.Α. 303061/7505/28-6-2007 (ΦΕΚ 1197B/2007) όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Υ.Α 289637/30-4-2008 (ΦΕΚ 813B/09-5-2008), έχει γίνει απαγόρευση της εμπορίας στη χώρα μας σπόρων προς σπορά των 70 γενετικά τροποποιημένων υβριδίων αραβοσίτου τα οποία φέρουν τη γενετική τροποποίηση MON810 και έχουν εγγραφεί στον Κοινό Κατάλογο ποικιλιών φυτικών ειδών της Ε.Ε..

Η έκδοση της Απόφασης αυτής, κατ' εφαρμογή της σχετικής κοινοτικής διαδικασίας, γνωστοποιείται άμεσα στην Επιτροπή, με κατάθεση αιτήματος της χώρας μας για την αποδοχή του μέτρου αυτού από την Επιτροπή.

Τα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων για το έτος 2007 φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Αριθμός σπορομερίδων που εξετάστηκαν				
Φυτικό είδος	Εισαγωγή από τρίτες χώρες	Είσοδος από άλλα Κράτη Μέλη	Εγχώρια παραγωγή	Σύνολο
Βαμβάκι	156 (18 θετικά)	38 (12 θετικά)	132	326 (30 θετικά)
Καλαμπόκι	17	155	10	182
Τομάτα για μεταποίηση	12	73	-	85
Τεύτλα	-	12	22	34
Σόγια	-	6	-	6
Ελαιοκράμβη	-	19	-	19
Σύνολο	185	303	164	652

Ο αριθμός των εξεταζομένων δειγμάτων προκύπτει από την εφαρμογή της ΚΥΑ 332657/16-02-2001 και τη εφαρμοστικής εγκυκλίου της. Το 2007 εξετάστηκαν 652 δείγματα εκ των οποίων 30 ήταν θετικό (ποσοστό 4,6%).

Στις περιπτώσεις που βρέθηκαν σπορομερίδες εκτός προδιαγραφών (δεν πληρούσαν τους όρους της ΚΥΑ 332657/16-02-2001) πραγματοποιήθηκαν απαγορεύσεις εμπορίας τους και οι διακινητές προέβησαν είτε στην καταστροφή των σπορομερίδων αυτών είτε στην εξαγωγή τους εκτός εθνικού χώρου όπως η ΚΥΑ 332657/16-02-2001 απαιτεί.

Επίσης κατά το έτος 2007 υπήρξε συμμόρφωση των διακινητών (εισαγωγέων –παραγωγών σπόρων σποράς) προς τις απαιτήσεις της ΚΥΑ 332657/16-02-2001.

Τέλος, τον Φεβρουάριο του 2007 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ Υπηρεσιακών Παραγόντων της Υπηρεσίας μας με τα ΚΕΠΠΥΕΛ. Στην συνάντηση αυτή έγινε λεπτομερής παρουσίαση της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθείται για να πραγματοποιούνται οι έλεγχοι για την ανίχνευση προσμίξεων γενετικά τροποποιημένων σπόρων σποράς σε συμβατικούς σπόρους σποράς.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ (AUDIT) ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Α) ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΒΑΣΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου συστάθηκε, συγκροτήθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με :

α. το άρθρου 23 του Ν. 3147/03 (Α135) “ Ρύθμιση θεμάτων αγροτικής γης, επίλυση ζητημάτων αποκατασταθέντων και αποκαθισταμένων κτηνοτρόφων και άλλες διατάξεις”,

β. τη με αριθμό 256202/2003 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας «Διάρθρωση, αρμοδιότητες και σύνθεση προσωπικού των Διευθύνσεων, Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου, Βιολογικής Γεωργίας και Διαχείρισης Μητρώων του Υπουργείου Γεωργίας».

γ. τη με αριθμό 263678/14.3.2006 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας για την << Τροποποίηση της αριθμ. 256202/2003 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Διάρθρωση, αρμοδιότητες και σύνθεση προσωπικού των Διευθύνσεων, Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου, Βιολογικής Γεωργίας και Διαχείρισης Μητρώων του Υπουργείου Γεωργίας» >>.

δ. τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμός 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 191 της 28 Μαΐου 2004) όπως έχει τροποποιηθεί για «τη διενέργεια επίσημων ελέγχων για τη συμμόρφωση προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων», σύμφωνα με τον οποίο απαιτείται η διεξαγωγή επιθεωρήσεων (audit), προκειμένου να διασφαλισθεί η τήρηση της κοινοτικής νομοθεσίας.

ε. την με αριθμό 2006/677/ΕΚ απόφαση της Επιτροπής «για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών που προβλέπουν κριτήρια για τη διεξαγωγή των ελέγχων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς την νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων».

στ. Το ΠΔ 79/3.5.2007 για «Αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004 και 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης, των επισήμων ελέγχων στα προϊόντα αυτά που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και τους κανόνες υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων και εναρμόνιση της κτηνιατρικής νομοθεσίας προς την υπ αριθμ. 2004/41/ΕΚ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου».

ζ. Την εγκύκλιο με αριθμό 289511/2.11.2007 σχετικά με τις διαδικασίες της Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου σε ότι αφορά τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων στις Διευθύνσεις και στις αποκεντρωμένες Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, καθώς και στις Κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

B) ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007

1) Αλλαγές στην οργάνωση

1.1 Η Δ/ση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου έχει πιστοποιηθεί από τον Ιούνιο του 2007 ως προς το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001 : 2000 και ISO 19011 και λειτουργεί σύμφωνα με τις διαδικασίες αυτού.

Στα πλαίσια λειτουργίας του Συστήματος Ποιότητας πραγματοποιήθηκαν ανασκοπήσεις ανά τρίμηνο και συσκέψεις οι οποίες αφορούσαν αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων. Οι ανασκοπήσεις είχαν σκοπό τον έλεγχο πορείας των στόχων της Διεύθυνσης, καθώς και την υλοποίηση των προληπτικών και διορθωτικών ενεργειών που είχαν προγραμματισθεί από την προηγούμενη τρίμηνη ανασκόπηση. Αναλυτικά διεξήχθησαν ανασκοπήσεις τις 14.6.07, 4.9.07, 24.1.08, και συσκέψεις τις 8.3.07, 16.5.07, 19.11.07.

Πραγματοποιήθηκε εσωτερική επιθεώρηση την 28.12.07. Κατά τη διάρκεια αυτής εντοπίστηκαν ευρήματα, μη συμμορφώσεις και παρατηρήσεις. Τα ευρήματα κατηγοριοποιήθηκαν και ομαδοποιήθηκαν και καταγράφηκαν στο σχετικό ημερολόγιο. Κατά τη διάρκεια της ετήσιας ανασκόπησης συζητήθηκαν και καθορίστηκαν οι αντίστοιχες προληπτικές και διορθωτικές ενέργειες. Ορίστηκε ο υπεύθυνος ο οποίος έχει αναλάβει την επίλυσή τους μαζί με την ημερομηνία υλοποίησης των ενεργειών.

1.2 Αναμορφώθηκε η ιστοσελίδα της Διεύθυνσης η οποία ήταν ήδη ενσωματωμένη στον ιστότοπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στην ιστοσελίδα αυτή από την 1.1.2006 δημοσιεύονται όλες οι εκθέσεις επιθεωρήσεων καθώς και ο προγραμματισμός και απολογισμός της Διεύθυνσης.

2) Νέα νομοθεσία

Στη διάρκεια του 2007 εκδόθηκαν :

2.1. Το ΠΔ 79/3.5.2007 για «Αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004 και 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης, των επισήμων ελέγχων στα προϊόντα αυτά που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και τους κανόνες υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων και εναρμόνιση της κτηνιατρικής νομοθεσίας προς την υπ αριθμ. 2004/41/ΕΚ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου». Σύμφωνα με αυτό η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου υποχρεούται να διεξάγει εσωτερικές επιθεωρήσεις στις Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής.

2.2. Η εγκύκλιος με αριθμό 289511/2.11.2007 σχετικά με τις διαδικασίες της Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου σε ότι αφορά τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων στις Διευθύνσεις και στις αποκεντρωμένες Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, καθώς και στις Κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

3) ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ -ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ

Στη διάρκεια του 2007 η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου λειτούργησε με σημαντικά προβλήματα κυρίως έλλειψης προσωπικού και υλικότεχνικής υποδομής. Αναλυτικότερα αναφέρουμε :

- Έλλειψη προσωπικού με αποτέλεσμα την αδυναμία οργάνωσης και διεκπεραίωσης ικανού αριθμού αποστολών επιθεωρήσεων στις σημαντικότερες κτηνιατρικές δράσεις
- Έλλειψη εκπαίδευσης στο υπάρχον προσωπικό κυρίως για θέματα νέας νομοθεσίας για την καλύτερη και αρτιότερη διεκπεραίωση του έργου της επιθεώρησης.
- Οι συχνές μεταβάσεις στις έδρες των προς έλεγχο Νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων προκαλούν οικονομική επιβάρυνση στους ελεγκτές υπαλλήλους της Διεύθυνσης δεδομένου ότι η ημερήσια αποζημίωση και τα οδοιπορικά κατ' ουδένα τρόπο καλύπτουν τα πραγματικά έξοδά τους.
- Δεν υπάρχει ακόμη επαρκής ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός για το υπάρχον προσωπικό της Διεύθυνσης και πολύ περισσότερο για προσωπικό που τυχόν θα τη στελεχώσει στο μέλλον.

Γ) ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ 2007

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ 2007

Ο Προγραμματισμός του έτους 2007 υπεβλήθη στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής με το με αριθμό 287107/14.2.2007 έγγραφο της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου, και εγκρίθηκε την 28.2.2007 από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής.

Ο ως άνω προγραμματισμός τροποποιήθηκε μετά από πρόταση της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας που διατυπώθηκε στο από 30.10.2007 Υπηρεσιακό Σημείωμα προς τη Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου και μετά από το από 31.10.2007 Υπηρεσιακό Σημείωμα της προς τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής και εγκρίθηκε από τον ίδιο την 31.10.2007. Η τροποποίηση αφορούσε τις δράσεις Σφαγεία και Ζωικά Υποπροϊόντα και αντικατάσταση της επιθεώρησης της ΝΑ Θεσσαλονίκης με την ΝΑ Χαλκιδικής, λόγω πρόσφατης επιθεώρησης της ΝΑ Θεσσαλονίκης από το FVO.

2. ΣΤΟΧΟΙ 2007

Αποστολές επιθεωρήσεων 2007

- **Στόχος.** Διεκπεραίωση του συνόλου των προγραμματισμένων επιθεωρήσεων ετησίως.

Δείκτης. Αριθμός πραγματοποιηθεισών επιθεωρήσεων / αριθμός προγραμματισθέντων ανά έτος (100%)

Αποτελέσματα. Από τις 16 προγραμματισμένες επιθεωρήσεις πραγματοποιήθηκαν οι 14 (ποσοστό **87.5%**). Οι 2 επιθεωρήσεις που δεν πραγματοποιήθηκαν, είχαν προγραμματισθεί για την πιστοποίηση των κτηνιάτρων της Υπηρεσίας, στόχος που δεν επιτεύχθηκε.

Κατά το έτος 2007 πραγματοποιήθηκαν προγραμματισμένες αποστολές σε 14 Νομαρχιακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Οι επιθεωρήσεις κατά τη διάρκεια των αποστολών διεξήχθησαν βάσει ερωτηματολογίων ανά δράση σύμφωνα με έντυπα της σχετικής διαδικασίας. Κατά τη διάρκεια των αποστολών αυτών διαπιστώθηκε και καταγράφηκε ένας αριθμός ευρημάτων. Διατυπώθηκε και προτάθηκε στις υπηρεσίες που επιθεωρήθηκαν ένας ανάλογος αριθμός συστάσεων

που περιλαμβάνονται σε αντίστοιχα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών.

Αποστολές επιθεωρήσεων για τα έτη 2005 και 2006

- **Στόχος.** Κλείσιμο των επιθεωρήσεων που εκκρεμούν του προηγούμενου ημερολογιακού έτους κατά το τρέχον έτος.

Δείκτης. Αριθμός επιθεωρήσεων που κλείνουν / αριθμός επιθεωρήσεων που εκκρεμούν (90%)

Αποτελέσματα. Από τις 22 ανοικτές επιθεωρήσεις του 2006 έκλεισαν όλες εντός του 2007 (ποσοστό **100%**).

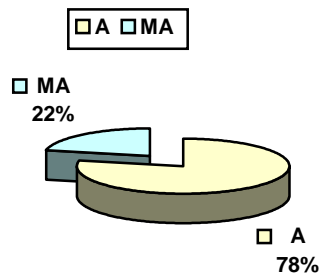
Τα Τμήματα της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου πραγματοποίησαν διαδικασίες παρακολούθησης σχετικά με την υλοποίηση διορθωτικών ενεργειών που προτάθηκαν κατόπιν διατύπωσης συστάσεων μετά από διενέργεια αποστολών επιθεωρήσεων στη διάρκεια τόσο του έτους 2005 όσο και του έτους 2006.

Μετά τη λήξη των διαδικασιών παρακολούθησης διορθωτικών ενεργειών για κάθε μια αποστολή και ανάλογα με την αξιολόγηση των Υπηρεσιών, που επιθεωρήθηκαν, συντάχθηκε ένας αριθμός Ενημερωτικών Σημειωμάτων προς τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής και στις Διευθύνσεις αυτής, ως κεντρικές αρμόδιες αρχές, στα οποία επισημάνθηκαν τα σημεία εκείνα τα οποία αντιμετωπίστηκαν κατά τρόπο μη αποδεκτό ή δεν αντιμετωπίστηκαν καθόλου από τις Υπηρεσίες, που επιθεωρήθηκαν. Επιπλέον σε όλες τις περιπτώσεις που οι επιθεωρήσεις αξιολογήθηκε ότι κατέληξαν μη ικανοποιητικά, συντάχθηκε και διαβιβάστηκε μετά από υπογραφή του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, σημείωμα προς τους Νομάρχες, τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών αλλά και τον Υπουργό και Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθώς και τους Γενικούς Γραμματείς.

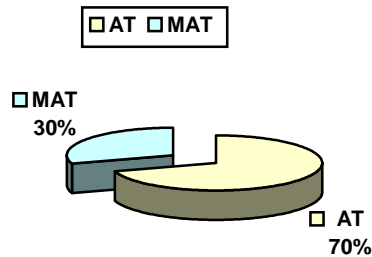
Δράση Δ1 : Σήμανση και καταγραφή

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΕΥΡΗΜΑΤΑ	κατά την επιθεώρηση		μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών & το κλείσιμο της επιθεώρησης			
	ΕΥΡΗΜΑΤΑ		ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	
	Σ	ΜΣ	A	MA	AT	MAT
8 επιθεωρήσεις με 60 ευρήματα	11	49	47	13	42	18
ΠΟΣΟΣΤΑ	Σ 11/60=18%		Σ 47/60=78%		A 42/60=70%	

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ Δ1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Δ1

Κατά την επιθεώρηση οκτώ (8) υπηρεσιών, διαπιστώθηκαν 11 συμμορφώσεις (Σ) και 49 μη συμμορφώσεις (ΜΣ) για τις οποίες συστήθηκαν ισάριθμες διορθωτικές ενέργειες.

Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=11/60=18%

Μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών και την αξιολόγηση των επιθεωρήσεων διαπιστώθηκε ότι για τα 60 ευρήματα (11Σ και 49ΜΣ) :

- στα 47 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποδεκτό (Α) και στα 13 κατά τρόπο μη αποδεκτό (ΜΑ). **Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=47/60=78%**
- στα 42 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποτελεσματικό (ΑΤ) και στα 12 κατά τρόπο μη αποτελεσματικό (ΜΑΤ).

Ποσοστό αποτελεσματικότητας (Α)=42/60=70%

Συμπεράσματα

Οι σημαντικότερες μη συμμορφώσεις αφορούν:

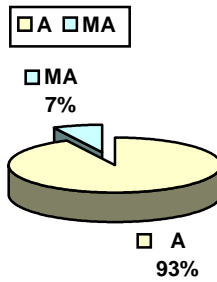
- ο τους επιτόπιους ελέγχους στις επιλεγμένες εκτροφές,
- ο ελέγχους στους ζωεμπόρους
- ο τη τήρηση των απαιτούμενων μητρώων των κτηνοτρόφων
- ο τις κυρώσεις στους μη συμμορφούμενους ζωεμπόρους και κτηνοτρόφους.

Δράση Δ2 : Μετακίνηση ζώντων ζώων

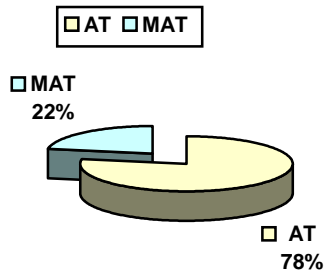
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΕΥΡΗΜΑΤΑ	κατά την επιθεώρηση		μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών & το κλείσιμο της επιθεώρησης			
	ΕΥΡΗΜΑΤΑ		ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	
	Σ	ΜΣ	Α	ΜΑ	ΑΤ	ΜΑΤ
6 επιθεωρήσεις με 54 ευρήματα	18	36	50	4	42	12
ΠΟΣΟΣΤΑ	Σ 18/54=33%		Σ 50/54=93%		Α 42/54=78%	

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ Δ2

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Δ2

Κατά την επιθεώρηση έξι (6) υπηρεσιών, διαπιστώθηκαν 18 συμμορφώσεις (Σ) και 36 μη συμμορφώσεις (ΜΣ) για τις οποίες συστήθηκαν ισάριθμες διορθωτικές ενέργειες.

Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=18/54=33%

Μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών και την αξιολόγηση των επιθεωρήσεων διαπιστώθηκε ότι για τα 54 ευρήματα (18Σ και 36ΜΣ) :

- στα 50 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποδεκτό (Α) και στα 4 κατά τρόπο μη αποδεκτό (ΜΑ). **Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=50/54=93%**
- στα 42 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποτελεσματικό (ΑΤ) και στα 12 κατά τρόπο μη αποτελεσματικό (ΜΑΤ).

Ποσοστό αποτελεσματικότητας (Α)=42/54=78%

Συμπεράσματα

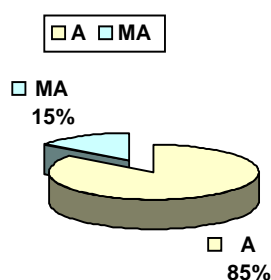
Οι σημαντικότερες μη συμμορφώσεις αφορούν:

- Ελλείψεις στην εφαρμογή συστήματος ελέγχου με συνέπεια τη μη τήρηση των απαιτούμενων αρχείων από εμπόρους και κτηνοτρόφους
- τους ελέγχους των ζωέμπορων
- τις κυρώσεις στους μη συμμορφούμενους εμπόρους και κτηνοτρόφους.

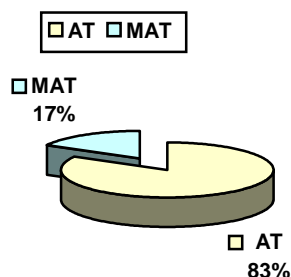
Δράση Δ3 : Προστασία ζώων κατά τη μεταφορά και τη σφαγή

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΕΥΡΗΜΑΤΑ	κατά την επιθεώρηση		μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών & το κλείσιμο της επιθεώρησης			
	ΕΥΡΗΜΑΤΑ		ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	
	Σ	ΜΣ	A	ΜΑ	ΑΤ	ΜΑΤ
7 επιθεωρήσεις με 153 ευρήματα	73	80	130	23	127	26
ΠΟΣΟΣΤΑ	Σ 73/153=48%		Σ 130/153=85%		A 127/153=83%	

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ Δ3

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Δ3

Κατά την επιθεώρηση επτά (7) υπηρεσιών, διαπιστώθηκαν 73 συμμορφώσεις (Σ) και 80 μη συμμορφώσεις (ΜΣ) για τις οποίες συστήθηκαν ισάριθμες διορθωτικές ενέργειες.

Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=73/153=48%

Μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών και την αξιολόγηση των επιθεωρήσεων διαπιστώθηκε ότι για τα 153 ευρήματα (73Σ και 80ΜΣ) :

- στα 130 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποδεκτό (Α) και στα 23 κατά τρόπο μη αποδεκτό (ΜΑ). **Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=130/153=85%**
- στα 127 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποτελεσματικό (ΑΤ) και στα 26 κατά τρόπο μη αποτελεσματικό (ΜΑΤ).

Ποσοστό αποτελεσματικότητας (Α)=127/153=83%

Συμπεράσματα

Οι σημαντικότερες μη συμμορφώσεις αφορούν:

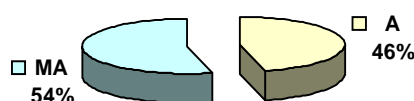
- τον έλεγχο των μετακινήσεων των ζώων σε ποσοστό 30% όπως έχει καθορισθεί από την αρμόδια κεντρική υπηρεσία.
- την επιβολή κυρώσεων στους μη συμμορφούμενους μεταφορείς.
- Ελλείψεις στην εφαρμογή συστήματος ελέγχου στα σφαγεία με αποτέλεσμα τη μη συμμόρφωση πολλών σφαγείων με τις απαιτήσεις για την προστασία των ζώων κατά τη σφαγή.

Δράση Δ4 : Προγράμματα ελέγχου και εκρίζωσης βρουκέλλωσης

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΕΥΡΗΜΑΤΑ	κατά την επιθεώρηση		μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών & το κλείσιμο της επιθεώρησης			
	ΕΥΡΗΜΑΤΑ		ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	
	Σ	ΜΣ	A	ΜΑ	ΑΤ	ΜΑΤ
6 επιθεωρήσεις με 128 ευρήματα	33	95	59	69	55	73
ΠΟΣΟΣΤΑ	Σ 33/128=26%		Σ 59/128=46%		A 55/128=43%	

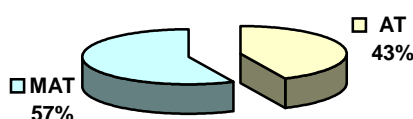
ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ Δ4

□ A □ ΜΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Δ4

□ ΑΤ □ ΜΑΤ

Κατά την επιθεώρηση έξι (6) υπηρεσιών, διαπιστώθηκαν 33 συμμορφώσεις (Σ) και 95 μη συμμορφώσεις (ΜΣ) για τις οποίες συστήθηκαν ισάριθμες διορθωτικές ενέργειες.

Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=33/128=26%

Μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών και την αξιολόγηση των επιθεωρήσεων διαπιστώθηκε ότι για τα 128 ευρήματα (33Σ και 95ΜΣ) :

- στα 59 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποδεκτό (A) και στα 69 κατά τρόπο μη αποδεκτό (ΜΑ). **Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=59/128=46%**
- στα 55 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποτελεσματικό (ΑΤ) και στα 73 κατά τρόπο μη αποτελεσματικό (ΜΑΤ).

Ποσοστό αποτελεσματικότητας (Α)=55/128=43%

Συμπεράσματα

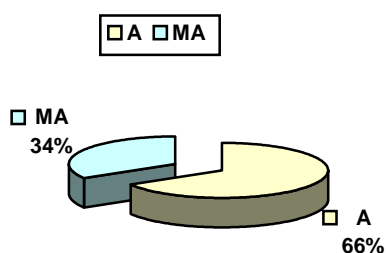
Οι σημαντικότερες μη συμμορφώσεις αφορούν

- τη μη έγκαιρη προμήθεια εμβολίων –αντιδραστηρίων για τις ανάγκες εφαρμογής του προγράμματος
- την πολυπλοκότητα λογισμικού καταγραφής εμβολιασμών
- την παρακολούθηση της εφαρμογής των προγραμμάτων από την προβλεπόμενη επιτροπή
- Αδυναμία τήρησης χρονοδιαγραμμάτων από μέρους των υπηρεσιών
- την επιβολή προστίμων στους μη συμμορφούμενους κτηνοτρόφους

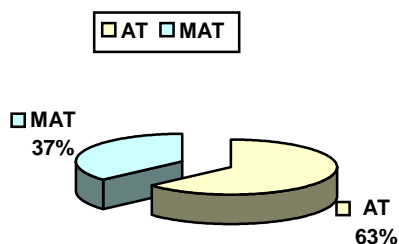
Δράση Δ5 : Λειτουργία σφαγείων

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΕΥΡΗΜΑΤΑ	κατά την επιθεώρηση		μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών & το κλείσιμο της επιθεώρησης			
	ΕΥΡΗΜΑΤΑ		ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	
	Σ	ΜΣ	A	ΜΑ	ΑΤ	ΜΑΤ
8 επιθεωρήσεις με 166 ευρήματα	58	108	110	56	105	61
ΠΟΣΟΣΤΑ	Σ 58/166=35%		Σ 110/166=66%		A 105/166=63%	

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ Δ5

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Δ5

Κατά την επιθεώρηση οκτώ (8) υπηρεσιών, διαπιστώθηκαν 58 συμμορφώσεις (Σ) και 108 μη συμμορφώσεις (ΜΣ) για τις οποίες συστήθηκαν ισάριθμες διορθωτικές ενέργειες.

Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=58/166=35%

Μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών και την αξιολόγηση των επιθεωρήσεων διαπιστώθηκε ότι για τα 166 ευρήματα (58Σ και 108ΜΣ) :

- στα 110 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποδεκτό (A) και στα 56 κατά τρόπο μη αποδεκτό (ΜΑ). **Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=110/166=66%**
- στα 105 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποτελεσματικό (ΑΤ) και στα 61 κατά τρόπο μη αποτελεσματικό (ΜΑΤ).

Ποσοστό αποτελεσματικότητας (A)=105/166=63%

Συμπεράσματα

Οι σημαντικότερες μη συμμορφώσεις αφορούν καθυστερήσεις και ελλείψεις στην εφαρμογή συστήματος επίσημου ελέγχου με συνέπεια τη μη συμμόρφωση των σφαγείων ως προς:

- την εφαρμογή συστημάτων ανάλυσης κινδύνου και κρίσιμων σημείων ελέγχου με βάση τις αρχές HACCP
- την τήρηση συστημάτων Ιχνηλασιμότητας
- την εφαρμογή μεθόδου τεχνητής πέψης για την ανίχνευση της trichinella spiralis για το χοιρινό κρέας

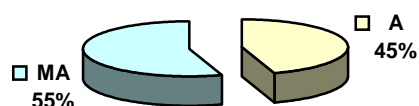
- την αποκατάσταση προβλημάτων κατασκευής, υποδομής και λειτουργίας
- την επιβολή κυρώσεων από τις υπηρεσίες και την προϊστάμενη Αρχή (Νομαρχία) για παράβαση της ισχύουσας Νομοθεσίας

Δράση Δ6 : Εισαγωγές ζώντων ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΕΥΡΗΜΑΤΑ	κατά την επιθεώρηση		μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών & το κλείσιμο της επιθεώρησης			
	ΕΥΡΗΜΑΤΑ		ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	
	Σ	ΜΣ	A	MA	AT	MAT
5 επιθεωρήσεις με 113 ευρήματα	20	93	51	62	39	74
ΠΟΣΟΣΤΑ	Σ 20/113=18%		Σ 51/113=45%		A 39/113=35%	

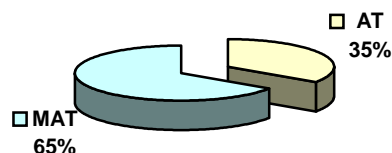
ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ Δ6

□ A □ MA

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Δ6

□ AT □ MAT

Κατά την επιθεώρηση πέντε (5) υπηρεσιών, διαπιστώθηκαν 20 συμμορφώσεις (Σ) και 93 μη συμμορφώσεις (ΜΣ) για τις οποίες συστήθηκαν ισάριθμες διορθωτικές ενέργειες. **Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=20/113=18%**

Μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών και την αξιολόγηση των επιθεωρήσεων διαπιστώθηκε ότι για τα 113 ευρήματα (20Σ και 93ΜΣ) :

- στα 51 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποδεκτό (A) και στα 62 κατά τρόπο μη αποδεκτό (MA). **Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=51/113=45%**
- στα 39 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποτελεσματικό (AT) και στα 74 κατά τρόπο μη αποτελεσματικό (MAT).

Ποσοστό αποτελεσματικότητας (A)=39/113=35%

Συμπεράσματα

Οι σημαντικότερες μη συμμορφώσεις αφορούν:

1. Θέματα εποπτείας των ΣΥΚΕ από την κεντρική αρμόδια Δ/νση
2. Έλλειψη προσωπικού. (γενικά)
3. Απουσία προγραμμάτων εκπαίδευσης.

4. Τον μη σαφή καθορισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ των εμπλεκόμενων αρχών (τελωνειακές, αστυνομικές).

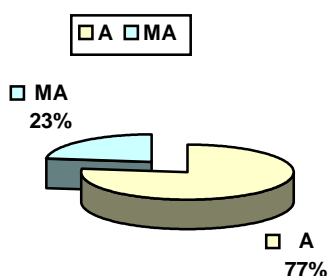
5. Ο Κανονισμός (ΕΚ) 1774/2002 για τις απορριπτόμενες παρτίδες, τα κατασχεμένα προϊόντα και τα υπολείμματα κουζίνας

6. στην εφαρμογή προγράμματος καταλοίπων.

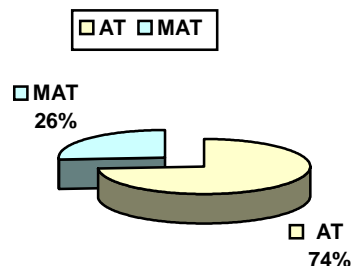
Δράση Δ7 : Διαχείριση Ζωικών Υποπροϊόντων

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΕΥΡΗΜΑΤΑ	κατά την επιθεώρηση		μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών & το κλείσιμο της επιθεώρησης			
	ΕΥΡΗΜΑΤΑ		ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	
	Σ	ΜΣ	Α	ΜΑ	ΑΤ	ΜΑΤ
4 επιθεωρήσεις με 61 ευρήματα	22	39	47	14	45	16
ΠΟΣΟΣΤΑ	Σ 22/61=36%		Σ 47/61=77%		Α 45/61=74%	

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ Δ7

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Δ7

Κατά την επιθεώρηση τεσσάρων (4) υπηρεσιών, διαπιστώθηκαν 22 συμμορφώσεις (Σ) και 39 μη συμμορφώσεις (ΜΣ) για τις οποίες συστήθηκαν ισάριθμες διορθωτικές ενέργειες.

Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=22/61=36%

Μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών και την αξιολόγηση των επιθεωρήσεων διαπιστώθηκε ότι για τα 61 ευρήματα (22Σ και 39ΜΣ) :

- στα 47 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποδεκτό (Α) και στα 14 κατά τρόπο μη αποδεκτό (ΜΑ). **Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=47/61=77%**
- στα 45 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποτελεσματικό (ΑΤ) και στα 16 κατά τρόπο μη αποτελεσματικό (ΜΑΤ).

Ποσοστό αποτελεσματικότητας (Α)=45/61=74%

Συμπεράσματα:

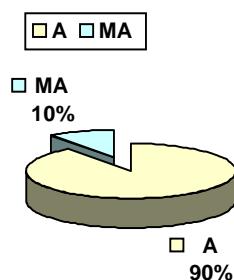
Οι σημαντικότερες μη συμμορφώσεις αφορούν καθυστερήσεις και ελλείψεις στην εφαρμογή συστήματος επίσημου ελέγχου με συνέπεια τη μη συμμόρφωση των σφαγείων ως προς:

- την ορθή διαχείριση των παραγόμενων ζωικών υποπροϊόντων από τα σφαγεία σε πολλούς νομούς της χώρας
- την ορθή διαχείριση των νεκρών ζώων στις εκτροφές από τους κτηνοτρόφους
- την επιβολή κυρώσεων από τις υπηρεσίες και την προϊστάμενη Αρχή (Νομαρχία) για παράβαση της ισχύουσας Νομοθεσίας από τις επιχειρήσεις

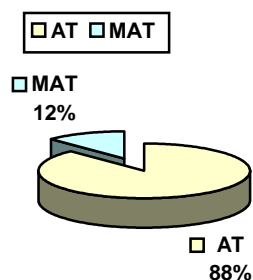
Δράση Δ8 : Γρίπη πτηνών

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΕΥΡΗΜΑΤΑ	κατά την επιθεώρηση		μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών & το κλείσιμο της επιθεώρησης			
	ΕΥΡΗΜΑΤΑ		ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ	
	Σ	ΜΣ	Α	ΜΑ	ΑΤ	ΜΑΤ
5 επιθεωρήσεις με 107 ευρήματα	33	74	96	11	94	13
ΠΟΣΟΣΤΑ	Σ 33/107=31%		Σ 96/107=90%		Α 94/107=88%	

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ Δ8

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Δ8

Κατά την επιθεώρηση έξι (5) υπηρεσιών, διαπιστώθηκαν 33 συμμορφώσεις (Σ) και 74 μη συμμορφώσεις (ΜΣ) για τις οποίες συστήθηκαν ισάριθμες διορθωτικές ενέργειες.

Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=33/107=31%

Μετά τη λήψη διορθωτικών ενεργειών και την αξιολόγηση των επιθεωρήσεων διαπιστώθηκε ότι για τα 107 ευρήματα (33Σ και 74ΜΣ) :

- στα 96 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποδεκτό (Α) και στα 11 κατά τρόπο μη αποδεκτό (ΜΑ). **Ποσοστό συμμόρφωσης (Σ)=96/107=90%**
- στα 94 έγιναν ενέργειες κατά τρόπο αποτελεσματικό (ΑΤ) και στα 13 κατά τρόπο μη αποτελεσματικό (ΜΑΤ).

Ποσοστό αποτελεσματικότητας (Α)=94/107=88%

Συμπεράσματα

Οι συμμορφώσεις αφορούν:

1. Προβλήματα εφαρμογής των προστίμων που εισηγούνται οι κτηνιατρικές υπηρεσίες για τους παραβάτες κτηνοτρόφους
2. Τη μη νομοθετική ρύθμιση της χορήγησης άδειας λειτουργίας σε καταστήματα λιανικής πώλησης πουλερικών
3. Προβλήματα ελέγχου των μετακινούμενων πουλερικών

Από τον αριθμό των ευρημάτων – μη συμμορφώσεων - που συνολικά διαπιστώθηκαν και των συστάσεων που διατυπώθηκαν αντιστοίχως ανά δράση καθώς και την αξιολόγηση των διορθωτικών ενεργειών όπως υλοποιήθηκαν από τις υπηρεσίες που επιθεωρήθηκαν, συμπεραίνεται ότι :

- Στις Δράσεις Δ4 – Προγράμματα ελέγχου και εκρίζωσης ζωνόσων - βρουκέλλωσης, Δ6 - Εισαγωγές ζώντων ζώων και προϊόντων, από τις Υπηρεσίες που επιθεωρήθηκαν, κατά τρόπο αποδεκτό, αριθμός διορθωτικών ενεργειών μικρότερος κατά πολύ του 50% του συνολικού αριθμού των διορθωτικών ενεργειών που συστήθηκαν.
- Στις Δ4 – Προγράμματα ελέγχου και εκρίζωσης ζωνόσων - βρουκέλλωσης, Δ3 – Προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και τη σφαγή, Δ5 – Σφαγεία, Δ6 – Εισαγωγές ζώντων ζώων και προϊόντων και Δ1 – σήμανση και καταγραφή, περισσότερες του 50% των επιθεωρήσεων έκλεισαν κατά τρόπο μη ικανοποιητικό.
- Στο σύνολο σχεδόν των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που επιθεωρήθηκαν και για το σύνολο σχεδόν των δράσεων, καταγράφονται μη συμμορφώσεις γενικού και οριζόντιου χαρακτήρα:
  - ο Ελλείψεις προσωπικού
  - ο Ελλείψεις και ορισμένες φορές απουσία προγραμμάτων εκπαίδευσης των επίσημων κτηνιάτρων
  - ο Έλλειψη συντονισμού και εποπτείας από μέρους των κεντρικών αρμόδιων αρχών, σε ότι αφορά την εφαρμογή του επισήμου ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές (Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, ΣΥΚΕ).

3) Έκτακτες αποστολές επιθεωρήσεων

Στη διάρκεια του 2007 διενεργήθηκαν έκτακτες αποστολές επιθεωρήσεων, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σε δεκατέσσερις (14) Κτηνιατρικές Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, ΣΥΚΕ και εγκαταστάσεις κατόπιν ειδικής εντολής.

4) Επιθεωρήσεις FVO

Από κλιμάκια του FVO πραγματοποιήθηκαν επιθεωρήσεις στις οποίες συμμετείχαν υποστηρίζοντας την αποστολή υπάλληλοι της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου. Από αυτές τις αποστολές έχουν προκύψει ορισμένα συμπεράσματα και έχουν διατυπωθεί ορισμένες συστάσεις για τις οποίες η παρακολούθηση των διορθωτικών ενεργειών αποτελούν και θα αποτελέσουν ένα τμήμα του follow-up της Διεύθυνσης.

Συγκεκριμένα η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου υποστήριξε τις εξής αποστολές του FVO :

- Προστασία των ζώων κατά την μεταφορά και τη σφαγή
- Διαχείριση ζωικών υποπροϊόντων
- Ασφάλεια τροφίμων ζωικής προέλευσης
- Σήμανση και καταγραφή αιγοπροβάτων
- Αποστολή για το προφίλ της χώρας

Δ) ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στρατηγικός στόχος : Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου υπηρετεί τον στρατηγικό στόχο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής – την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για την ασφάλεια των τροφίμων για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.

Στόχοι ΔΚΕΕ : Στα πλαίσια της εξυπηρέτησης του στρατηγικού στόχου η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου έθεσε τους δικούς της στόχους για το 2007. Στη διάρκεια της ετήσιας ανασκόπησης αξιολογήθηκε το ποσοστό κάλυψης των στόχων. Οι περισσότεροι στόχοι επετεύχθησαν στο σύνολό τους. Ορισμένοι καλύφθηκαν σε ένα μεγάλο ποσοστό. Εξετάστηκαν οι λόγοι για τους οποίους δεν επετεύχθη η κάλυψη κατά 100% και ορίστηκαν διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες.

Στη διάρκεια του 2007 η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου προέβη στις παρακάτω ενέργειες :

- Για τη βελτίωση της λειτουργίας της Διεύθυνσης
  - ο Πιστοποίηση της Διεύθυνσης για την εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με το ISO 9000 : 2000 και 19011.
  - ο Έκδοση της εγκυκλίου με αριθμό 289511/2.11.2007 σχετικά με τις διαδικασίες της Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου σε ότι αφορά τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων στις Διευθύνσεις και στις αποκεντρωμένες Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, καθώς και στις Κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.
  - ο Αναμόρφωση της ιστοσελίδας της Διεύθυνσης και εμπλουτισμός της.
  - ο Συμβολή στη συλλογική εργασία της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής για τη σύνταξη του ΠΔ 79/2007 που αφορά τα συμπληρωματικά μέτρα του κανονισμού 882/04.
  - ο Συμβολή στη συλλογική εργασία της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής για τη σύνταξη του νομοθετικού πλαισίου που αφορά την Κτηνοτροφία.
  - ο Συμβολή στη συλλογική εργασία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την προετοιμασία του Πολυετούς Ολοκληρωμένου Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου για την ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών, την υγεία και καλή διαβίωση των ζώων και την προστασία των φυτών, σύμφωνα με τον καν. (ΕΚ) 882/04.
- Για τη διεκπεραίωση αποστολών επιθεωρήσεων πραγματοποίησε :
  - ο Προγραμματισμένες αποστολές επιθεωρήσεων σε 14 Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις – Διευθύνσεις Κτηνιατρικής και ΣΥΚΕ
  - ο Δεκατέσσερις (14) έκτακτες αποστολές επιθεωρήσεων

- Για την πραγματοποίηση διαδικασιών παρακολούθησης διορθωτικών ενεργειών
  - για τις αποστολές επιθεωρήσεων του 2005
  - για τις αποστολές επιθεωρήσεων του 2006
  - κλείσιμο αποστολών με σχετικά ενημερωτικά σημειώματα και άλλη αλληλογραφία προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες
- Συμμετοχή στις αποστολές του FVO

Ε) Μέθοδοι αξιολόγησης – Δείκτες επιδόσεων

Για την εκτίμηση της συμμόρφωσης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων – Διευθύνσεων Κτηνιατρικής και της αποτελεσματικότητας των διορθωτικών ενεργειών στις οποίες προβαίνουν αυτές κατόπιν της διεξαγωγής των επιθεωρήσεων από την ΔΚΕΕ, χρησιμοποιούνται οι παρακάτω μέθοδοι και δείκτες.

Έκθεση επιθεώρησης

Στην έκθεση επιθεώρησης παρατίθενται τα ευρήματα με χαρακτηρισμό:

- **Συμμόρφωση (Σ)**
- **Μη συμμόρφωση (ΜΣ)**

Λήξη χρονοδιαγράμματος – αξιολόγηση διορθωτικών ενεργειών

Μετά τη λήξη του χρονοδιαγράμματος και τη διαβίβαση από την επιθεωρούμενη Υπηρεσία προς τη ΔΚΕΕ της τεκμηρίωσης για την υλοποίηση των διορθωτικών ενεργειών στις οποίες έχει προβεί, οι διορθωτικές ενέργειες χαρακτηρίζονται ως προς :

- **την συμμόρφωση ως**
  - **αποδεκτές (Α)**
  - **μη αποδεκτές (ΜΑ)**
- **την αποτελεσματικότητα**
  - **αποτελεσματικές (ΑΤ)**
  - **μη αποτελεσματικές (ΜΑΤ)**

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Από την επιδημιολογική διερεύνηση των ελάχιστων περιπτώσεων τροφικών λοιμώξεων και τροφικών δηλητηριάσεων στη χώρα κατά το 2007 (κυρίως *Salmonella* spp.) προέκυψε ότι αυτές δεν αφορούν ομαδικά κρούσματα παρά μόνο μεμονωμένες περιπτώσεις. Τα στοιχεία αυτά είναι αντίστοιχα με τον περιορισμένο αριθμό μη συμμορφώσεων σε θέματα διασφάλισης της ασφάλειας των τροφίμων που καταγράφεται κατά τους επισήμους ελέγχους την αντίστοιχη περίοδο. Τα ανωτέρω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι γενικότερες προσπάθειες που καταβάλλονται αποδίδουν στην κατεύθυνση εφαρμογής της νομοθεσίας και της επίτευξης των τεθέντων εθνικών στρατηγικών στόχων για την προστασία της δημόσιας υγείας και των συμφερόντων του καταναλωτή.

Από την μέχρι σήμερα εφαρμογή του ΠΟΕΣΕ οι ΚΑΑ έχουν αποκομίσει σημαντική εμπειρία και έχουν εντοπίσει τις αδυναμίες, ελλείψεις και ανεπάρκειες που σημειώνονται σε κάθε τομέα δράσης. Οι σημαντικότερες από αυτές αφορούν την ανάπτυξη των συστημάτων επισήμου ελέγχου και την διαμόρφωση ενός ενιαίου τρόπου κατηγοριοποίησης και καταγραφής των δεδομένων, την εξασφάλιση της ισοδυναμίας αυτών και την ανεπαρκή στελέχωση των υπηρεσιών.

Η αποτίμηση των επισήμων ελέγχων μέσα από την εφαρμογή του ΠΟΕΣΕ θα αποτελέσει την βάση για την τροποποίηση του η οποία έχει δρομολογηθεί για το 2009.

Οι ΚΑΑ δραστηριοποιούνται για την βελτίωση του συστήματος ελέγχων και στην επίτευξη καλύτερων επιπέδων συντονισμού και συνεργασίας τόσο μεταξύ τους όσο και μεταξύ των ΑΑ. Μέσα στα χρονικά περιθώρια του ΠΟΕΣΕ αναμένεται να ολοκληρωθεί και η ουσιαστική στελέχωση των υπηρεσιών.